

**UNIWERSYTET
ŁÓDZKI**

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Uniwersytet Łódzki

ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Finanse i Biznes Międzynarodowy**

1. Poziom/y studiów: **I i II stopień**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek
Ekonomia i finanse

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku. **Nie dotyczy**
- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku. **Nie dotyczy**

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK **NIE**

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu¹
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu
- nauczyciel prowadzący zajęcia Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia I stopnia

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekt uczenia się opisujący program studiów Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy absolwent:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK (kod składnika opisu PRK)
WIEDZA		
06FBM-1A_W01	Ma zaawansowaną wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych i ich miejscu w systemie nauk, w tym w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.	P6U_W, P6S_WG
06FBM-1A_W02	Zna zaawansowaną terminologię oraz posiada zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę z zakresu finansów międzynarodowych, oraz z dyscyplin komplementarnych, dotyczącą mechanizmów i zasad funkcjonowania międzynarodowych rynków finansowych.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
06FBM-1A_W03	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach i istotnych elementach systemów finansowych funkcjonujących zarówno w skali krajowej, międzynarodowej jak i międzykulturowej – rynków, instytucji i podmiotów oraz relacji zachodzących między nimi.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
06FBM-1A_W04	Posiada uporządkowaną wiedzę szczegółową w obszarze funkcjonowania finansów międzynarodowych oraz biznesu międzynarodowego w kontekście fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
06FBM-1A_W05	Zna rodzaje więzi ekonomicznych oraz rządzące nimi prawidłowości, w tym zna zasady funkcjonowania rynku i mechanizmu rynkowego, szczególnie w odniesieniu do rynków finansowych zarówno w aspekcie krajowym, jak i międzynarodowym.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
06FBM-1A_W06	Dysponuje zaawansowaną i uporządkowaną wiedzą z zakresu obszarów funkcjonowania współczesnego przedsiębiorstwa, w tym na rynku międzynarodowym.	P6U_W, P6S_WG
06FBM-1A_W07	Posiada zaawansowaną wiedzę o człowieku jako jednostce podejmującej decyzje ekonomiczne działającej w strukturach społeczno-ekonomicznych, w szczególności w przedsiębiorstwach działających na rynkach międzynarodowych.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekt uczenia się opisujący program studiów Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy absolwent:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK (kod składnika opisu PRK)
06FBM-1A_W08	Zna zaawansowane narzędzia ilościowe wykorzystywane w analizie zjawisk finansowych i w prognozowaniu finansowym; zna zaawansowane metody i narzędzia, w tym narzędzia informatyczne i techniki pozyskiwania danych, pozwalające opisywać i analizować podmioty gospodarcze funkcjonujące na międzynarodowym rynku finansowym oraz procesy i zjawiska w nich i między nimi zachodzące, a także wspomagające procesy podejmowania decyzji.	P6U_W, P6S_WG
06FBM-1A_W09	Ma zaawansowaną wiedzę na temat reguł i norm (prawnych, organizacyjnych, etycznych) funkcjonowania międzynarodowych rynków finansowych i rządzących nimi prawidłowościach, ich źródłach, naturze i zachodzących w nich zmianach.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
06FBM-1A_W10	Posiada zaawansowaną wiedzę o finansach międzynarodowych i procesie ewolucji gospodarki światowej, w tym międzynarodowego systemu walutowego.	P6U_W, P6S_WG
06FBM-1A_W11	Ma wiedzę o poglądach na temat struktur i procesach zmian struktur i instytucji ekonomicznych (w szczególności tych, które funkcjonują na rynku międzynarodowym) oraz o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
06FBM-1A_W12	Zna i rozumie kluczowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej (przemysłowej) i prawa autorskiego.	P6U_W, P6S_WG
06FBM-1A_W13	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych w obszarze finansów i biznesu międzynarodowego.	P6U_W, P6S_WK
06FBM-1A_W14	Ma zaawansowaną wiedzę z zakresu zarządzania podmiotem gospodarczym na rynku międzynarodowym, w tym wiedzę z zakresu koncepcji i metod zarządzania międzynarodowego, w tym stosowanych narzędzi marketingowych.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
06FBM-1A_W15	Posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą funkcjonowania podmiotów gospodarczych w otoczeniu międzynarodowym, zna zasady zawierania i realizacji transakcji na rynku międzynarodowym, w tym zasad rachunkowości oraz rozliczeń międzynarodowych.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
UMIĘJĘTNOŚCI		
06FBM-1A_U01	Potrafi obserwować i prawidłowo interpretować zjawiska ekonomiczne, właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów gospodarczych, z zastosowaniem narzędzi standardowych w naukach ekonomicznych.	P6U_U, P6S_UW

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekt uczenia się opisujący program studiów Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy absolwent:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK (kod składnika opisu PRK)
06FBM-1A_U02	Potrafi wykorzystać zaawansowaną wiedzę teoretyczną w praktyce, w odniesieniu do funkcjonowania podmiotów gospodarczych na rynku międzynarodowym.	P6U_U, P6S_UW
06FBM-1A_U03	Potrafi identyfikować i interpretować zaawansowane problemy i procesy zachodzące na międzynarodowych rynkach finansowych, ich przyczyny i przebieg.	P6U_U, P6S_UW, P6S_UK
06FBM-1A_U04	Potrafi dokonywać obserwacji i analiz zaawansowanych procesów gospodarczych zachodzących w gospodarce światowej, potrafi interpretować dane statystyczne oraz wskaźniki ekonomiczne, a także prognozować i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w naukach ekonomicznych.	P6U_U, P6S_UW, P6S_UK
06FBM-1A_U05	Prawidłowo posługuje się przepisami i standardami w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu działalności przedsiębiorstw działających na rynkach międzynarodowych.	P6U_U, P6S_UW
06FBM-1A_U06	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie; potrafi wykorzystywać wiedzę do podejmowania nowych wyzwań, rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej oraz sprawnie rozwiązywać problemy zawodowe.	P6U_U, P6S_UW, P6S_UU
06FBM-1A_U07	Potrafi identyfikować i analizować relacje występujące między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami otoczenia międzynarodowego.	P6U_U, P6S_UW
06FBM-1A_U08	Potrafi wykorzystywać zaawansowane metody i narzędzia, w tym informatyczne i techniki pozyskiwania danych, i na tej podstawie podejmować właściwe decyzje inwestycyjne.	P6U_U, P6S_UW
06FBM-1A_U09	Prawidłowo posługuje się pojęciami z zakresu finansów międzynarodowych i zarządzania międzynarodowego.	P6U_U, P6S_UW
06FBM-1A_U10	Potrafi wykorzystywać zaawansowane programy komputerowe w zakresie pozyskiwania i analizy danych, niezbędnych w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych i zarządczych.	P6U_U, P6S_UW
06FBM-1A_U11	Potrafi zidentyfikować wybrane rodzaje ryzyka związanych z działalnością międzynarodową przedsiębiorstw oraz określić prawidłowo ich konsekwencje.	P6U_U, P6S_UW, P6S_UK
06FBM-1A_U12	Potrafi zawierać i realizować transakcje na rynku międzynarodowym, wybrać i zastosować odpowiednią formę rozliczenia transakcji, analizować i oceniać przebieg transakcji.	P6U_U, P6S_UW, P6S_UK, P6S_UO

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekt uczenia się opisujący program studiów Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy absolwent:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK (kod składnika opisu PRK)
06FBM-1A_U13	Posiada umiejętność prezentowania własnego stanowiska, popierając je argumentacją opartą na wybranych teoriach, poglądach różnych autorów i/lub danych statystycznych; posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych i wystąpień w języku polskim i angielskim dotyczących wybranych zagadnień z zakresu finansów i biznesu międzynarodowego, z wykorzystaniem zaawansowanych ujęć teoretycznych oraz różnych źródeł.	P6U_U, P6S_UK, P6S_UO, P6S_UU
06FBM-1A_U14	Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, właściwych dla kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U, P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
06FBM-1A_K01	Zna ograniczenia własnej wiedzy oraz umiejętności i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz pogłębiania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności; wyznacza kierunki własnego rozwoju i uczenia się.	P6U_K, P6S_KK
06FBM-1A_K02	Jest gotów do współpracy w zespole, w tym przyjmowania różnych ról zespołowych, posiada zdolności organizacyjne, które pozwalają na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań zawodowych.	P6U_K, P6S_KO, P6S_KR
06FBM-1A_K03	Jest gotów do odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania oraz ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane działania.	P6U_K, P6S_KK, P6S_KO
06FBM-1A_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	P6U_K, P6S_KK
06FBM-1A_K05	Jest gotów do efektywnego uczestniczenia w podejmowaniu i realizacji indywidualnych i grupowych zadań projektowych dotyczących funkcjonowania współczesnych podmiotów gospodarczych i podejmowania decyzji inwestycyjnych.	P6U_K, P6S_KK, P6S_KO
06FBM-1A_K06	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i kreatywny.	P6U_K, P6S_KR
06FBM-1A_K07	Ma świadomość ważności zachowania się w życiu zawodowym w sposób profesjonalny, etyczny, z poszanowaniem różnorodności poglądów i kultur; w działaniach kieruje się społeczną odpowiedzialnością.	P6U_K, P6S_KO, P6S_KR

Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia II stopnia

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekt uczenia się opisujący program studiów Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy absolwent:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK (kod składnika opisu PRK)
WIEDZA		
06FBM_2A_W01	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych w obszarze funkcjonowania finansów międzynarodowych oraz biznesu w środowisku międzynarodowym, zna miejsce i rolę handlu międzynarodowego i międzynarodowego rynku finansowego w systemie nauk społecznych oraz wie o powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi.	P7U_W, P77S_WG
06FBM_2A_W02	Ma szeroką i uporządkowaną wiedzę o międzynarodowym rynku finansowym, instrumentach finansowych, instytucjach zaangażowanych w sektor rynku finansowego i zna zasady ich funkcjonowania oraz zna znaczenie rynku finansowego dla biznesu międzynarodowego oraz fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji.	P7U_W, P7S_WG, P7S_WK
06FBM_2A_W03	Dysponuje pogłębioną i uporządkowaną wiedzą o relacjach między instytucjami biznesu międzynarodowego i międzynarodowymi instytucjami finansowymi, a także rozumie relacje zachodzące pomiędzy nimi oraz implikacje w skali krajowej i międzynarodowej.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W04	Zna i rozumie zasady powiązań między podmiotami ekonomicznymi, rozpoznaje i analizuje różne rodzaje zjawisk i stosunków handlowych i finansowych, które powstają między podmiotami systemu ekonomicznego i społecznego w biznesie i finansach międzynarodowych.	P7U_W, P7S_WG, P7S_WK
06FBM_2A_W05	Ma pogłębioną wiedzę o roli człowieka i społeczeństwa w procesie tworzenia i funkcjonowania rynku finansowego, w tym w szczególności zna i definiuje alternatywne struktury finansowania i źródła finansowania podmiotów gospodarczych na międzynarodowych rynkach finansowych w wymiarze długo-, średnio- i krótkookresowym.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W06	Zna, definiuje i identyfikuje mikroekonomiczne, makroekonomiczne i globalne uwarunkowania prowadzenia biznesu międzynarodowego, a w szczególności zna zaawansowane narzędzia i metody ilościowe wykorzystywane w analizie zjawisk i kategorii biznesowych oraz w prognozowaniu i przeprowadzaniu prognoz i symulacji, w tym techniki pozyskiwania danych o charakterze ilościowym i jakościowym, pozwalających	P7U_W, P7S_WG

	opisywać systemy i instytucje handlowe i finansowe, procesy w nich zachodzące i zachodzące między nimi relacje.	
06FBM_2A_W07	Posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu prowadzenia analizy wskaźnikowej na podstawie sprawozdań finansowych jako podstawowych elementach gromadzenia i przetwarzania informacji o zdarzeniach gospodarczych oraz metodach i formach ich prezentacji.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W08	Ma wiedzę o normach i zasadach (finansowych, handlowych, prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) regulujących funkcjonowanie biznesu i rynku finansowego oraz o rządzących nimi prawidłowościach, ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W09	Posiada pogłębioną wiedzę o poszczególnych kategoriach finansowych, zna i definiuje instrumenty finansowe, zna metody ich zastosowania umożliwiające zrozumienie natury zjawisk finansowych, w tym w szczególności posiada szczegółową wiedzę dotyczącą pozyskiwania kapitału na rynkach finansowych krajowych i międzynarodowych np. poprzez emisję papierów wartościowych, zasad ich wyceny, jak również ich roli w kształtowaniu struktury finansowania podmiotu gospodarczego.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W10	Ma wiedzę i rozumie procesy zmian zachodzące na międzynarodowym rynku finansowym, a także rozpoznaje przyczyny zmian oraz wie jak oszacować konsekwencje decyzji finansowych w zmiennych warunkach środowiska międzynarodowego.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W11	Ma wiedzę na temat genezy i ewolucji handlu międzynarodowego i jego roli w gospodarce oraz wie i rozumie uwarunkowania jego funkcjonowania dla biznesu międzynarodowego.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W12	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu zarządzania podmiotem gospodarczym na rynku międzynarodowym, w tym wiedzę z zakresu koncepcji i metod zarządzania międzynarodowego, w tym stosowanych narzędzi marketingowych.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W13	Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą funkcjonowania podmiotów gospodarczych w otoczeniu międzynarodowym, zna zasady zawierania i realizacji transakcji handlowych na rynku międzynarodowym, w tym zasad rachunkowości oraz rozliczeń międzynarodowych.	P7U_W, P7S_WG
06FBM_2A_W14	Zna i rozumie pogłębione regulacje zawarte w ustawach regulujących wprowadzanie i obrót papierami wartościowymi, przepisy zawarte w kodeksie spółek handlowych, ochronie własności przemysłowej oraz intelektualnej i prawie autorskim.	P7U_W, P7S_WK
06FBM_2A_W15	Posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, w obszarze finansów i biznesu międzynarodowego.	P7U_W, P7S_WK

UMIEJĘTNOŚCI		
06FBM_2A_U01	Potrafi dokonać wnikliwej obserwacji i prawidłowej interpretacji procesów gospodarczych i zjawisk zachodzących w biznesie i na międzynarodowym rynku finansowym, oraz potrafi określić wzajemne relacje i zależności zachodzące między tymi procesami i zjawiskami.	P7U_U, P7S_UW, P7S_UK
06FBM_2A_U02	Zna źródła pozyskiwania danych statystycznych i potrafi w sposób krytyczny zbierać dane i dobierać metody analizy i w samodzielny sposób formułować wnioski i opinie dotyczące procesów i zjawisk zachodzących w biznesie i na międzynarodowym rynku finansowym wykorzystując pogłębioną wiedzę teoretyczną.	P7U_U, P7S_UW, P7S_UO
06FBM_2A_U03	Potrafi we właściwy sposób dokonać analizy przyczyn i przebiegu konkretnych procesów i zjawisk występujących na rynku finansowym i w handlu międzynarodowym, formułować własne opinie na ten temat oraz stawiać proste hipotezy badawcze i dokonywać ich weryfikacji.	P7U_U, P7S_UW
06FBM_2A_U04	Potrafi modelować i prognozować złożone procesy gospodarcze i zjawiska zachodzące w biznesie międzynarodowym i na rynku finansowym w oparciu o zaawansowane metody, techniki i narzędzia statystyczne oraz ekonometryczne, dzięki czemu potrafi posługiwać się zróżnicowanym aparatem analitycznym wykorzystując w tym celu metody analizy sieciowej, analizy fundamentalnej oraz analizy makroekonomicznej a także wykonywać prognozy zjawisk i przeprowadzać analizy symulacyjne w celu podejmowania decyzji inwestycyjnych w biznesie i na finansowych rynkach międzynarodowych.	P7U_U, P7S_UW
06FBM_2A_U05	W sprawny sposób posługuje się normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu rozwiązywania określonych problemów na rynku finansowym, ma rozszerzoną umiejętność w odniesieniu do międzynarodowego rynku finansowego i prowadzenia biznesu w skali światowej.	P7U_U, P7S_UW, P7S_UK
06FBM_2A_U06	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie; posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy do realizacji różnych złożonych zadań w codziennej pracy zawodowej.	P7U_U, P7S_UW, P7S_UU
06FBM_2A_U07	Posiada umiejętność samodzielnego przygotowania propozycji procedur i rozwiązań konkretnych problemów decyzyjnych w obszarze tematyki rynku finansowego, dzięki czemu identyfikuje potrzeby inwestycyjne różnych podmiotów gospodarczych i ich wzajemne powiązania w otoczeniu krajowym i międzynarodowym oraz właściwie ocenia je w celu opracowania lub zmiany strategii inwestycyjnej.	P7U_U, PS7_UO
06FBM_2A_U08	Posiada umiejętność samodzielnego wykorzystania odpowiednich zasad rachunkowości i kategorii finansowych	P7U_U, P7S_UK

	do podejmowania strategicznych decyzji biznesowych oraz z zakresu rynku finansowego dla funkcjonowania podmiotów gospodarczych w środowisku międzynarodowym.	
06FBM_2A_U09	Posiada umiejętność rozumienia i analizy procesów gospodarczych i zjawisk zachodzących pomiędzy podmiotami gospodarczymi w gospodarce międzynarodowej oraz posiada umiejętność ich oceny na gruncie pogłębionej wiedzy teoretycznej przy wykorzystaniu odpowiednio dobranej metody badawczej, a w szczególności identyfikuje i analizuje ryzyko występujące na międzynarodowych rynkach finansowych i związane z funkcjonowaniem podmiotów gospodarczych w otoczeniu międzynarodowym korzystając z całej dostępnej wiedzy w skali mikro- i makroekonomicznej oraz z metod jakościowych i ilościowych, określa prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzeń niekorzystnych, a także zna i stosuje sposoby zabezpieczania transakcji w handlu zagranicznym oraz transakcji finansowych przed ryzykiem w globalnej gospodarce.	P7U_U, P7S_UW
06FBM_2A_U10	Rozumie i analizuje relacje pomiędzy zjawiskami zachodzącymi w biznesie i na międzynarodowym rynku finansowym oraz wymianie międzynarodowej a pozostałymi zjawiskami społecznymi, oraz potrafi dokonać oceny społecznych i gospodarczych skutków/efektów tych relacji stosując odpowiednie metody badawcze.	P7U_U, P7S_UW
06FBM_2A_U11	Potrafi przygotować rozbudowane prace pisemne w języku polskim oraz w języku angielskim dotyczące zagadnień z obszaru finansów i biznesu międzynarodowego i określić powiązania pomiędzy krajowym i międzynarodowym rynkiem finansowym i innymi obszarami gospodarki narodowej.	P7U_U, P7S_UK
06FBM_2A_U12	Potrafi samodzielnie poszerzać wiedzę oraz rozwijać swoje umiejętności z zakresu finansów i biznesu międzynarodowego, korzystając z różnych materiałów źródłowych i nowoczesnych technologii, a także umie przygotowywać wystąpienia ustne, w języku polskim i angielskim, dotyczące tematyki finansów i biznesu międzynarodowego.	P7U_U, P7S_UU
06FBM_2A_U13	Posiada umiejętności językowe i swobodnie operuje specjalistycznymi określeniami w zakresie finansów i biznesu międzynarodowego, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P7U_U, P7S_UU, P7S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
06FBM_2A_K01	Ma świadomość własnych kompetencji, rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i rozwoju osobistego oraz rozszerzania wiedzy i umiejętności spoza dotychczasowo poznanych dziedzin nauki, inspirowa i zachęca do rozwoju osoby ze swojego otoczenia.	P7U_K, PS7_KK

06FBM_2A_K02	Jest gotów do organizowania pracy w grupie, przyjmując w niej różne role, rozumie potrzebę słuchania innych i znaczenie dobrej komunikacji, jest otwarty na współpracę i budowę relacji, umiejętnie dąży do rozwiązywania pojawiających się konfliktów.	P7U_K, PS7_KO
06FBM_2A_K03	Jest gotów do odpowiedniego określania celów, priorytetów i kluczowych elementów służących wykonaniu określonego zadania, konsekwentnie dążąc do realizacji indywidualnych i zespołowych działań.	P7U_K, PS7_KO
06FBM_2A_K04	Rozumie ideę odpowiedzialnej i etycznej pracy, identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu, w tym w szczególności rozumie i stosuje dobre praktyki zawodu, postępuje zgodnie z zasadami ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego. Jest świadomy istotności działania w sposób profesjonalny, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej, dzięki czemu identyfikuje postawy wobec ryzyka łącząc je z potrzebami podmiotów ekonomicznych występując w różnych rolach na międzynarodowym rynku finansowym, a także jest gotów do przedstawienia argumentów dotyczących decyzji podejmowanych w obszarze finansów i biznesu w środowisku międzynarodowym.	P7U_K, PS7_KR, PS7_KK
06FBM_2A_K05	Wykorzystuje swoją wiedzę i umiejętności dla utrzymania i rozwoju relacji społecznych. Jest gotów do zidentyfikowania swojej roli w przygotowaniu i realizacji projektów społecznych oraz do przewidywania skutków środowiskowych swoich decyzji i działań.	P7U_K, P7S_KK, P7S_KO, P7S_KR
06FBM_2A_K06	Jest gotów do samodzielnego wyszukiwania właściwych danych statystycznych i poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu biznesu i międzynarodowego rynku finansowego, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny; dostrzega i wykorzystuje praktyczne aspekty wykorzystania posiadanej wiedzy.	P7U_K, PS7_KK
06FBM_2A_K07	Rozumie i jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy, rozumie potrzeby zmian i aktywnie poszukuje możliwości wprowadzania udoskonalania prowadzonych działań w celu maksymalizacji swojej efektywności, w tym w szczególności rozumie potrzebę stałego podnoszenia wiedzy i umiejętności i jest świadomy stosowania technik odporności na stres.	P7U_K, PS7_KR, PS7_KK

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Artur Sajnóg	dr hab./prof. UŁ/Instytutowy koordynator zespołu ds. zmian w programach studiów na kierunku FiBM/Koordynator wizytacji PKA na kierunku FiBM z ramienia Uniwersytetu Łódzkiego
Małgorzata Janicka	dr hab./prof. UŁ/Dyrektor Instytutu Gospodarki Międzynarodowej/Kierownik Katedry Finansów i Inwestycji Międzynarodowych/Przewodniczący zespołu
Magdalena Rosińska-Bukowska	dr hab./prof. UŁ/Zastępca Dyrektora Instytutu Gospodarki Międzynarodowej/Kierownik Katedry Biznesu i Handlu Międzynarodowego
Mariusz Sokołowicz	dr hab./prof. UŁ/Prodziekan ds. kształcenia
Aleksandra Nacewska-Twardowska	doktor/adiunkt/Instytutowy koordynator Ogólnopolskiego Międzyuczelnianego Konkursu Prac Dyplomowych z zakresu MSG/Instytutowy członek zespołu ds. zmian w programach studiów na kierunku FiBM
Tomasz Sosnowski	doktor/adiunkt/Pełnomocnik Dziekana Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego ds. studenckich

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	12
Wykaz najczęściej stosowanych skrótów	14
Prezentacja uczelni	15
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	16
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	16
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia – osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	46
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	48
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	54
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	61
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	66
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	72
Wykaz załączników do Części I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	80
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	83
Część III. Załączniki	86
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	86
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	97

Wykaz najczęściej stosowanych skrótów

ACW – Akademickie Centrum Wsparcia

CAT – Centrum Administracyjno-Techniczne

CK – Centrum Kształcenia

CNiSP – Centrum Nauki i Spraw Pracownika

COS – Centrum Obsługi Studenta

CRW – Centrum Rozwoju Wydziału

CSiPZ – Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych

FiBM – Finanse i Biznes Międzynarodowy

IGM – Instytut Gospodarki Międzynarodowej

KFiIM – Katedra Finansów i Inwestycji Międzynarodowych

KBiHM – Katedra Biznesu i Handlu Międzynarodowego

RB – Rada Biznesu

RK – Rada Konsultacyjna kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy

SKN Forecast – Studenckie Koło Naukowe Forecast

UŁ – Uniwersytet Łódzki

USOS – Uniwersytecki System Obsługi Studiów

WES UŁ – Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Łódzki (dalej: UŁ) jest jedną z największych polskich uczelni i największą w regionie łódzkim. W ramach przyjętej strategii na lata 2021–2030 UŁ realizuje cztery podstawowe cele: dynamiczny rozwój potencjału naukowego, realizacja nowoczesnego kształcenia opartego na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem, wzmocnienie znaczenia uczelni jako instytucji kreującej rzeczywistość w otoczeniu, a także integracja i rozwój wspólnoty akademickiej wokół wartości akademickich¹.

UŁ jest uczelnią otwartą na świat – rokrocznie rośnie liczba uczących się tutaj studentów z zagranicy, a także polskich studentów wyjeżdżających za granicę dzięki różnorodnym programom wymiany międzynarodowej. Siłą uczelni jest „jedność w różnorodności”, o czym świadczą następujące wielkości (2023 rok): 25 000 studentów (w tym prawie 2000 studentów zagranicznych), ponad 7000 absolwentów rocznie, ponad 2000 nauczycieli akademickich, 900 doktorantów, 35 zagranicznych profesorów wizytujących, 170 specjalności na ponad 100 kierunkach studiów, 30 dyscyplin naukowych w ramach trzech dziedzin nauki, 15 centrów naukowo-badawczych, 13 wydziałów, cztery szkoły doktorskie.

Uczelnia kształci wysokiej klasy naukowców i specjalistów w wielu dyscyplinach nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i ścisłych. Wielość i różnorodność dyscyplin naukowych mieszcząca się w unikalnej kompilacji dziedzin (nauk humanistycznych, społecznych i eksperymentalnych) tworzą silny fundament i atut w rozwoju UŁ. Silna pozycja uczelni łączy się jednocześnie z dużym potencjałem rozwoju i ciągłym doskonaleniem, aby jak najlepiej sprostać wyzwaniom współczesnej nauki, a także potrzebom środowiska społecznego, kulturalnego i gospodarczego. UŁ szeroko i intensywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym zarówno na poziomie kadrowym, zapewniając wykwalifikowanych pracowników, jak i badawczym, oferując wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przedsiębiorstwom krajowym i międzynarodowym z różnych gałęzi gospodarki. Angażuje się ponadto w wiele projektów społecznych i kulturowych na szczeblu lokalnym, krajowym i ponadnarodowym. Stale także wzmacnia międzynarodową konkurencyjność, zapewniając studentom i kadrze akademickiej możliwość udziału w licznych, zagranicznych inicjatywach akademickich oraz zapraszając do różnorodnych form współpracy zagranicznych partnerów.

Studia na kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy (dalej: FiBM) I i II stopnia realizowane są na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego (dalej: WES UŁ), który jest największym spośród wszystkich wydziałów UŁ. Działalność naukowa i dydaktyczna realizowana jest w ramach ośmiu instytutów, w których pracuje aktualnie (w 2023 r.) ponad 500 pracowników, z czego prawie 400 stanowią nauczyciele akademicy (ok. 77%). Co ważne, na WES UŁ studiuje około 5000 studentów (co stanowi ponad 19% wszystkich studentów UŁ), na 14 kierunkach studiów, w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym, na wszystkich poziomach kształcenia.

¹ Zał. *FiBM_Z3_StratUL* – Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021–2030.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kierunek FiBM łączy wiedzę z zakresu finansów, biznesu i ekonomii w wymiarze międzynarodowym i jest unikatowym kierunkiem studiów w skali Polski², prowadzonym tylko w UŁ przez fachową, profesjonalną kadre, która łączy działalność naukowo-dydaktyczną z działalnością biznesową. Jest to zgodne ze strategią UŁ na lata 2021–2030³, według której misją UŁ jest „**rzetelne prowadzenie badań naukowych oraz aktywne głoszenie prawdy z nich płynącej, tak by mądrze kształcić kolejne pokolenia, być użytecznym dla społeczeństwa oraz odważnie odpowiadać na wyzwania współczesnego świata**”. Program studiów przyczynia się do osiągnięcia celów strategicznych zapisanych w strategii UŁ.

Kandydaci ubiegający się o studia I stopnia na kierunku FiBM powinni wykazywać się ogólną wiedzą na temat współczesnych problemów społeczno-gospodarczych oraz zdolnością do samodzielnego rozwiązywania umiarkowanie złożonych zadań, co potwierdza się poprzez świadectwo dojrzałości. Wymagane jest również posiadanie umiejętności posługiwania się narzędziami analitycznymi. Dodatkowo, oczekuje się, że kandydaci na tym etapie posługują się językiem angielskim na poziomie co najmniej B1. W przypadku kandydatów na studia II stopnia wymaga się, aby mieli wcześniej zdobytą wiedzę z zakresu zagadnień społeczno-gospodarczych oraz potrafili wykorzystać narzędzia analityczne do badania życia gospodarczego, identyfikowania luk w wiedzy i samodzielnego jej uzupełniania. Te wymagania tworzą podstawy do rozwijania zdolności naukowych i dają absolwentom możliwość osiągnięcia sukcesu na rynku pracy w przyszłości.

Unikatowa koncepcja programu studiów na kierunku FiBM jest efektem współpracy i wymiany doświadczeń najlepszych polskich uczelni specjalizujących się w tematyce międzynarodowych stosunków gospodarczych, a także praktyków szeroko pojętego ekonomicznego środowiska międzynarodowego. Motywem uruchomienia kierunku FiBM były zmiany w otoczeniu zewnętrznym będące pochodną procesów globalizacji i integracji, w tym szczególnie rynków finansowych i towarowych, wynikające głównie z rozwoju technicznych środków komunikacji, liberalizacji handlu międzynarodowego w odniesieniu do towarów i usług oraz likwidacji barier dla przepływu kapitału. W tej sytuacji na rynku pracy cały czas rośnie popyt na wysokiej klasy fachowców, którzy będą swobodnie funkcjonowali w otoczeniu międzynarodowym. Program studiów składa się z przedmiotów ogólnoekonomicznych i narzędziowych, przedmiotów kierunkowych oraz przedmiotów do wyboru, w tym specjalnościowych.

W ramach oryginalnego programu studiów przekazywana jest unikatowa wiedza wpisująca się w nurt najnowszego dorobku naukowego zarówno krajowego, jak i światowego. Studia wzbogacone są też o zajęcia o charakterze praktycznym. Istotny nacisk położony jest na **aktywne formy zajęć (*learning by doing*)**, podczas których studenci zyskują konkretne umiejętności przydatne im w karierze zawodowej (np. *Analiza danych finansowych, Portfel inwestycyjny, Analiza fundamentalna i techniczna, Excel w finansach i biznesie*, analizy jakościowe z zakresu zarządzania międzynarodowego, specyfiki działalności marketingu międzynarodowego, wykorzystania potencjału międzynarodowych baz danych, tworzenia modeli biznesowych itp.). **W toku zajęć dydaktycznych kształtowane są postawy przyszłych absolwentów** – otwartość na wielokulturowość obecną we współczesnym świecie, przedsiębiorczość, kreatywność, konieczność dostrzegania złożoności relacji zwłaszcza w ujęciu międzynarodowym, chęć do ciągłego samodoskonalenia się i podnoszenia kompetencji zawodowych.

² W 2019 roku Rektor UŁ przyznał dr hab. Małgorzacie Janickiej, prof. UŁ nagrodę I stopnia za osiągnięcia dydaktyczne związane ze stworzeniem unikatowego w skali Polski kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy.

³ Zał. *FiBM_Z3_StratUL – Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021–2030*.

UŁ legitymuje się kategorią naukową B+ w dyscyplinie ekonomia i finanse. Kadra kierunku FiBM wykazuje się dużą aktywnością badawczo-dydaktyczną. Potwierdzeniem **wysokich kompetencji badawczych i naukowych pracowników Instytutu Gospodarki Międzynarodowej** (dalej: IGM)⁴, sprawującego opiekę nad kierunkiem, są liczne publikacje i nagrody naukowe, aktywny udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych, a także awanse naukowe⁵. Kompetencje te pozwalają na ciągłe aktualizowanie przekazywanej wiedzy, umiejętności, postaw, dając podstawy do modyfikacji programu studiów, a także stanowią fundament do kształtowania kompetencji badawczych i udziału studentów kierunku FiBM w badaniach. Ten wymiar aktywności dydaktycznej jest realizowany przede wszystkim na seminariach dyplomowych, ale także w ramach zajęć kursowych, np. *Metodyka badań naukowych*. Studenci zainteresowani pracą badawczą mają również możliwość uczestniczenia w konkursie UŁ na Studenckie Granty Badawcze⁶ oraz w konkursie na najlepszą pracę dyplomową z zakresu międzynarodowych stosunków gospodarczych⁷. Ponadto przy IGM działa Studenckie Koło Naukowe Forecast (dalej: SKN Forecast)⁸, w którym studenci mogą realizować różne aktywności naukowe.

Program studiów powstał w efekcie konsultacji z partnerami biznesowymi (interesariuszami zewnętrznymi), **którzy także uczestniczą w jego realizacji**. W ramach nawiązanej współpracy i umów z **kluczowymi partnerami biznesowymi kierunku FiBM** (ABB, PwC, Tate&Lyle, Long Term Management i TME Electronic Components)⁹ odbyły się liczne konsultacje w zakresie dostosowania programu studiów na kierunku FiBM dla potrzeb rynku pracy. Ponadto, zgodnie z podpisanymi umowami, partnerzy biznesowi zobowiązali się do prowadzenia wybranych zajęć dydaktycznych, praktyk studenckich, wizyt pracowników na WES UŁ celem przedstawiania studentom perspektywy pracy, wymagań i procesu rekrutacji, a także do podejmowania wspólnych działań, m.in. przygotowywania i realizowania wspólnych przedsięwzięć o charakterze popularno-naukowym¹⁰. W efekcie, program studiów na kierunku FiBM uwzględnia oczekiwania lokalnego, krajowego i międzynarodowego rynku pracy. Absolwenci studiów I stopnia mogą pracować w instytucjach finansowych i różnorodnych przedsiębiorstwach związanych z biznesem międzynarodowym. Mogą pełnić funkcje operacyjne, analityczne i menedżerskie w przedsiębiorstwach oraz instytucjach rynku finansowego, w tym międzynarodowych korporacjach. Absolwenci studiów II stopnia są przygotowani do pracy na stanowiskach zarządzania w przedsiębiorstwach krajowych i międzynarodowych, a także w instytucjach finansowych. Mogą działać w różnych sektorach gospodarki, w tym bankowości, handlu, produkcji oraz w administracji publicznej związanej z relacjami międzynarodowymi. Mają również kompetencje do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, zwłaszcza w kontekście rynków międzynarodowych.

Celem kształcenia na kierunku FiBM jest przekazanie studentom takich zasobów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które pozwolą im skutecznie konkurować na rynku w zakresie ubiegania się o pracę w biznesie międzynarodowym. Realizacja tego celu pozwala na stały dopływ do gospodarki wykwalifikowanych i „międzynarodowo” ukierunkowanych kadr, posiadających w szczególności specjalistyczną, aktualną i praktyczną wiedzę:

- z zakresu funkcjonowania rynków finansowych, zwłaszcza w kontekście międzynarodowym,
- na temat funkcjonowania przedsiębiorstw, w tym operujących na rynkach międzynarodowych,

⁴ Szczegółowe informacje o osiągnięciach pracowników IGM przedstawione zostały w opisie Kryterium 4.

⁵ Szczegółowe informacje o osiągnięciach pracowników IGM przedstawione zostały w opisie Kryterium 4.

⁶ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/studenckie-granty-badawcze>.

⁷ Szersze informacje o konkursie znajdują się w opisie kryterium 4 oraz pod adresem: <https://www.konkurspracmsg.uni.lodz.pl/>.

⁸ Szersze informacje o SKN Forecast zostały zawarte w opisie kryterium 6.

⁹ <https://fibm.uni.lodz.pl/partnerzy>.

¹⁰ Zał. **FiBM_Z3_Umowy_partn** – Przykładowe umowy z partnerami biznesowymi kierunku FiBM.

- dotyczącą strategii i zasad oraz uwarunkowań organizacyjnych zarządzania przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w skali międzynarodowej oraz finansowych i marketingowych instrumentów tego zarządzania.

W przypadku studiów I stopnia, do kluczowych kierunkowych efektów uczenia się należą: pozyskanie wiedzy o różnych rodzajach i istotnych elementach systemów finansowych funkcjonujących zarówno w skali krajowej, międzynarodowej, jak i międzykulturowej – rynków, instytucji i podmiotów oraz relacji zachodzących między nimi, przy czym student zna rodzaje więzi ekonomicznych oraz rządzące nimi prawidłowości, w tym zna zasady funkcjonowania rynku i mechanizmu rynkowego, szczególnie w odniesieniu do rynków finansowych, zarówno w aspekcie krajowym, jak i międzynarodowym, a także dysponowanie zaawansowaną i uporządkowaną wiedzą z zakresu obszarów funkcjonowania współczesnego przedsiębiorstwa, w tym na rynku międzynarodowym. Z kolei na studiach II stopnia kluczowe efekty uczenia się pozwalają zdobyć pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych w obszarze funkcjonowania finansów międzynarodowych oraz biznesu w środowisku międzynarodowym, przy czym student posiada wiedzę o międzynarodowym rynku finansowym, instrumentach finansowych, instytucjach zaangażowanych w sektor rynku finansowego i zna zasady ich funkcjonowania, zna znaczenie rynku finansowego dla biznesu międzynarodowego oraz fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji. Dodatkowo, student zyskuje wiedzę z zakresu zarządzania podmiotem gospodarczym na rynku międzynarodowym, w tym wiedzę z zakresu koncepcji i metod zarządzania międzynarodowego oraz stosownych narzędzi marketingowych.

Konkurencyjność absolwentów kierunku FiBM na rynku pracy wynika z ich umiejętności, obejmujących w szczególności:

- dokonywanie analizy procesów i zjawisk zachodzących w gospodarce światowej oraz ich badanie z wykorzystaniem różnorodnych metod ilościowych,
- podejmowanie decyzji z wykorzystaniem narzędzi wspomagających oraz opracowywanie strategii finansowo-marketingowych dla przedsiębiorstw i instytucji działających w skali międzynarodowej,
- interpretowanie pozyskanych danych statystycznych i wskaźników ekonomicznych charakteryzujących przedsiębiorstwa i instytucje działające w skali międzynarodowej.

Ponadto, absolwent studiów II stopnia potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie, a także posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy do realizacji różnych złożonych zadań w codziennej pracy zawodowej.

Źródłem przewagi konkurencyjnej absolwentów kierunku FiBM na rynkach pracy są także nabyte w trakcie studiów kompetencje, a w szczególności:

- efektywne wykorzystanie nabytej wiedzy w praktyce biznesowej,
- otwartość na zmiany i gotowość do podejmowania wyzwań,
- identyfikacja problemu, określanie priorytetów i dokonywanie wyborów,
- praca w zespole i uczestnictwo w podejmowaniu decyzji.

Absolwent I stopnia kierunku FiBM ma również świadomość ważności zachowania się w życiu zawodowym w sposób profesjonalny i etyczny, z poszanowaniem różnorodności poglądów i kultur, mając jednocześnie świadomość ograniczeń własnej wiedzy oraz umiejętności, a zatem rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz pogłębiania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności. Dodatkowo, absolwent II stopnia jest gotów do odpowiedniego określania celów, priorytetów i kluczowych elementów służących wykonaniu określonego zadania, konsekwentnie dążąc do realizacji indywidualnych i zespołowych działań.

W ramach kierunku FiBM **student może wybrać jedną z dwóch specjalności**, która jest zbieżna z jego zainteresowaniami, tzn. **Finanse międzynarodowe** lub **Biznes międzynarodowy**.

Specjalność *Finanse międzynarodowe* pogłębia wiedzę studentów na temat finansów korporacji transnarodowych, metod szacowania ryzyka kredytowego, inwestycyjnego i portfelowego (podejście portfolio), wyboru optymalnych źródeł finansowania oraz zasad podejmowania decyzji na rynkach finansowych. Celem tej specjalności jest także umożliwienie zdobycia wiedzy z zakresu controllingu finansowego i strategii inwestycyjno-marketingowych, które są kluczowymi narzędziami do tworzenia wartości przedsiębiorstwa na rynku. Po ukończeniu tej specjalności, studenci potrafią analizować przyczyny i przebieg zjawisk na rynku finansowym, proponować procedury i rozwiązania problemów decyzyjnych w obszarze finansów oraz wykorzystywać różnorodne narzędzia analityczne, mieszczące się w obszarze rachunkowości, analizy finansowej i strategicznej, do szacowania ryzyka i podejmowania decyzji na międzynarodowych rynkach finansowych dla podmiotów gospodarczych.

Specjalność *Biznes międzynarodowy* poszerza wiedzę studentów w obszarze zarządzania własną firmą oraz umożliwia im zgłębianie wiedzy z zakresu finansów w biznesie. Program obejmuje także przyswojenie umiejętności praktycznej analizy różnych rynków, zasad wykorzystania kapitału intelektualnego, funkcjonowania globalnych sieci biznesowych oraz analizy sieciowej. Absolwenci tej specjalności są zdolni do analizowania wzajemnych relacji zachodzących w biznesie międzynarodowym, oceniania ich w kontekście podejmowania decyzji strategicznych związanych z zarządzaniem firmą oraz modelowania i prognozowania złożonych procesów gospodarczych. W tym celu będą korzystać z zaawansowanych metod, technik i narzędzi badawczych, w tym analizy sieciowej, globalnych sieci biznesowych oraz specjalistycznych baz danych. Realizacja powyższych celów jest oparta na rzeczywistych przykładach działających firm oraz na tworzeniu własnych projektów biznesowych.

Efekty uczenia się związane z programami studiów I i II stopnia na kierunku FiBM są zgodne z efektami typowymi dla dziedziny nauk społecznych. **Odpowiednią korespondencję między efektami kierunkowymi a wymaganymi w Polskiej Ramie Kwalifikacji** (dalej: PRK) zapewniają tzw. **matryce efektów uczenia się**. Określają one precyzyjnie, jakie efekty uczenia się są osiągnięte przez studentów podczas uczestnictwa w poszczególnych kursach, prezentując efekty kierunkowe w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, uwzględniając przy tym efekty obszarowe. Ważne jest, że efekty kierunkowe zostały zaprojektowane w sposób umożliwiający studentom rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które są nie tylko niezbędne w pracy zawodowej, ale także w pracy badawczej oraz na kolejnych etapach edukacji. Sylabusy poszczególnych kursów szczegółowo opisują, jakie efekty uczenia się mają być osiągnięte przez studentów, w podziale na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, z uwzględnieniem efektów kierunkowych. W sylabusach znajdują się również informacje o metodach weryfikacji efektów uczenia się, co pozwala na sprawdzenie, czy studenci rzeczywiście osiągnęli zamierzone cele¹¹. Dzięki takiej strukturze programu studiów, studenci są dobrze przygotowani do życia zawodowego, akademickiego oraz do podejmowania badań naukowych, a także rozwijania umiejętności społecznych potrzebnych we współczesnym świecie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Programy studiów realizowane na studiach stacjonarnych I i II stopnia na kierunku FiBM zostały przygotowane zgodnie z wymogami PRK a także przyjęte przez Senat UŁ. Treści programowe związane są ściśle z profilem działalności naukowo-badawczej pracowników WES UŁ, w szczególności

¹¹ Zał. **FiBM_Z3_ZR125** – Zarządzenie nr 125 Rektora UŁ z dnia 24.06.2022 r. w sprawie: zmiany zarządzenia nr 64 Rektora UŁ z dnia 10.02.2022 r. w sprawie opisu przedmiotów w Uniwersytecie Łódzkim (sylabus) oraz weryfikacji efektów uczenia się i zadań koordynatora przedmiotu.

pracowników IGM, są zaprojektowane do potrzeb rynku pracy i modyfikowane według rekomendacji Rady Konsultacyjnej kierunku FiBM (dalej: RK)¹².

Przedmioty tworzące program studiów, związane z dyscypliną ekonomia i finanse, umożliwiają realizację wszystkich zakładanych kierunkowych efektów uczenia się. Realizacja programu studiów odbywa się w drodze uzyskania przez studenta semestralnie ok. 30 punktów ECTS (roczna suma zawsze stanowi 60 ECTS)¹³. Na I stopniu studiów na kierunku FiBM student uzyskuje łącznie 180 ECTS w okresie sześciu semestrów, a na II stopniu – 120 ECTS w okresie czterech semestrów. Na kierunku występują dwa typy zajęć: podstawowe (obowiązkowe dla wszystkich) oraz wybieralne (specjalności, wykłady do wyboru, wykłady do wyboru w językach obcych i seminaria). Na I stopniu blok zajęć podstawowych obejmuje 108 ECTS (60% całkowitej liczby ECTS), zaś zajęć wybieralnych – 72 ECTS (40% całkowitej liczby ECTS). Na II stopniu blok zajęć podstawowych obejmuje 54 ECTS (45% całkowitej liczby ECTS), a zajęć wybieralnych – 66 ECTS (55% całkowitej liczby ECTS). Zajęcia o charakterze podstawowym odbywają się głównie w trakcie początkowych semestrów studiów, zaś zajęcia o charakterze wybieralnym dominują w kolejnych semestrach.

Na studiach I i II stopnia kierunku FiBM oferowane są **dwie specjalności**: *Finanse międzynarodowe* oraz *Biznes międzynarodowy*. Każda ze specjalności na studiach I stopnia liczy 252 godziny zajęć dydaktycznych (30 ECTS), a na studiach II stopnia 168 godzin (20 ECTS). Plany studiów, metody dydaktyczne, treści kształcenia i oferowane specjalności omawiane są na posiedzeniach RK, które odbywają się co najmniej raz w semestrze. Absolwent studiów I stopnia otrzymuje tytuł zawodowy licencjata, zaś absolwent studiów II stopnia otrzymuje tytuł zawodowy magistra.

Liczba punktów ECTS odzwierciedla przeciętny nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia założonych efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć. Praca studenta składa się z pracy w trakcie zajęć dydaktycznych z udziałem nauczycieli akademickich, pracy własnej studenta oraz konsultacji związanych z realizacją pracy własnej studenta, bieżących zaliczeń, egzaminów i prac zaliczeniowych, praktyk zawodowych i prac dyplomowych. Student jest informowany o konieczności konsultowania efektów pracy własnej w ramach godzin konsultacji nauczycieli akademickich, przez co pozostaje w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym dane zajęcia. Dla zapewnienia studentom odpowiednich warunków do osiągnięcia efektów uczenia się, przyjęte zostały limity liczebności grup studenckich dla poszczególnych rodzajów zajęć – określone w Regulaminie pracy UŁ¹⁴.

Cechą programu studiów jest to, że **najwięcej punktów ECTS jest realizowanych na przedmiotach, na których studenci zdobywają** – w zależności od poziomu studiów – **zaawansowaną** (na studiach I stopnia) **lub pogłębioną wiedzę i są przygotowani do prowadzenia własnych badań naukowych** (na studiach II stopnia) w dziedzinie ekonomia i finanse. Na studiach I stopnia do zajęć tych należą m.in.: *Ekonomia, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Historia gospodarcza, Struktura branżowa rynku światowego, Rynki finansowe, Marketing międzynarodowy i Zarządzanie międzynarodowe*, a także przedmioty „narzędziowe” (*Matematyka, Statystyka, Ekonometria*) i specjalności oraz seminaria licencjackie poprzedzone uczestnictwem w zajęciach z przedmiotu *Metodyka badań naukowych*. Odpowiednio, na studiach II stopnia są to: *Gospodarka międzynarodowa, Międzynarodowy system finansowy, Komunikacja w biznesie, Historia gospodarcza świata*, a także specjalności i seminaria magisterskie. Metody kształcenia są zróżnicowane i dostosowane do zakładanych efektów uczenia się, a także do formy i tematu zajęć. Wykłady mają formę informacyjną z elementami dyskusji moderowanej przez prowadzącego zajęcia i są wspierane prezentacjami multimedialnymi. Metody aktywizujące studenta są stosowane na zajęciach w formie: ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów,

¹² Szersze informacje o RK zostały przedstawione w opisie kryterium 10.

¹³ Zał. [FiBM_Z3_ZR115](#) – Zarządzenie nr 115 Rektora UŁ z dnia 10.05.2023 r. w sprawie: zmiany zarządzenia nr 64 Rektora UŁ z dnia 25.04.2014 r. w sprawie zatwierdzenia systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów dla Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ.

¹⁴ Zał. [FiBM_Z3_ZR107a](#) – Zarządzenie nr 107 Rektora UŁ z dnia 16.09.2019 r. ws. wprowadzenia Regulaminu pracy Uniwersytetu Łódzkiego (ze zm.).

lektoratów, praktyk zawodowych realizowanych na studiach I stopnia oraz seminariów. Na zajęciach wykorzystuje się również różne techniki informatyczne.

Umiejętności językowe są nabywane przez studentów przede wszystkim na zajęciach z języka obcego nowożytnego na I stopniu przez trzy semestry w wymiarze 140 godzin. Dodatkowo, studenci mają obowiązek uczestniczenia w wykładach do wyboru i konwersatoriach w języku angielskim, które obejmują łącznie 84 godziny. Studenci studiów II stopnia uczestniczą w wykładach do wyboru w języku angielskim i konwersatorium z problematyki międzynarodowej w języku angielskim, które łącznie obejmują 84 godziny. W programach studiów uwzględnione są również przedmioty rozwijające **kompetencje komunikacyjne i interpersonalne** (przedmioty: *Student 3.0* na I stopniu oraz *Komunikacja w biznesie* i *Kapitał ludzki w organizacji* na II stopniu), a także **kompetencje informatyczne** (przedmiot: *Informatyka stosowana* na I stopniu), których posiadanie wspiera absolwentów kierunku w skutecznym znalezieniu pracy.

Wykorzystywane metody dydaktyczne uwzględniają zdolność studentów do samodzielnego uczenia się, co pozwala im osiągnąć zakładane efekty uczenia się. Dzięki stosowaniu technik aktywizujących studenci skłaniani są do samodzielnej pracy, a także są wspomagani w procesie uczenia się. Szczegółowe informacje o efektach uczenia się, treściach kształcenia, metodach dydaktycznych oraz sposobie ich weryfikacji i oceniania są zawarte w sylabusach przedmiotów, które są dostępne w **Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów** (dalej: USOS). Do wykorzystywanych w procesie kształcenia metod dydaktycznych należą m.in.: dyskusje grupowe, analizy zespołowe, rozwiązywanie zadań, studia przypadków, projekty zespołowe i indywidualne oraz aktywność na platformie e-learning. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, a także umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowanie do prowadzenia lub/i uczestniczenia w działalności naukowej.

Metody kształcenia stosowane w ramach lektoratów umożliwiają opanowanie języka obcego na poziomie B2 (studia I stopnia) i B2+ (studia II stopnia) w zakresie terminologii dotyczącej finansów i biznesu międzynarodowego. Studenci zwiększają swoje kompetencje językowe uczestnicząc nie tylko w zajęciach obowiązkowych, ale również w zajęciach do wyboru w języku angielskim, dzięki czemu są w stanie umiejętnie korzystać z anglojęzycznych źródeł literaturowych przy pisaniu prac dyplomowych.

W związku z sytuacją epidemiczną w kraju (COVID-19) zajęcia dydaktyczne okresowo (od marca 2020 r. do czerwca 2022 r.) odbywały się w **trzech różnych trybach**: (1) wyłącznie w formie zdalnej; (2) w formie stacjonarnej z czasowym przejściem na tryb zdalny – w okresach zagrożenia rozprzestrzenianiem się wirusa na skutek potwierdzenia zakażenia u studentów; (3) w zależności od formy zajęć: w trybie zdalnym (np. wykłady) lub stacjonarnym (np. ćwiczenia). W ramach kształcenia na odległość wykorzystano takie narzędzia jak: pakiet MS Office 365, MS Teams i Moodle¹⁵. Studentom i kadrze kształcącej zapewniono w tym zakresie stosowne wsparcie techniczne i merytoryczne. Prowadzącym zajęcia umożliwiono uczestnictwo w zaawansowanych szkoleniach, podnoszących posiadane kompetencje w zakresie kształcenia na odległość. Należy dodać, że kadra badawczo-dydaktyczna może nadal korzystać ze szkoleń podnoszących kompetencje w zakresie pracy zdalnej ze studentami. Oferta ww. szkoleń jest dostosowana do aktualnych potrzeb WES UŁ, a koordynuje ją Pełnomocnik Dziekana ds. e-kształcenia. Pracownicy IGM, opiekującego się kierunkiem FiBM, efektywnie wykorzystują te możliwości, stale podnosząc swoje kompetencje dydaktyczne¹⁶.

Studenci mają możliwość kształtowania swojej ścieżki kształcenia, gdyż zgodnie z planem studiów, oferowane są im zajęcia do wyboru. Studenci mają także możliwość skorzystania z **indywidualnego toku studiów** na podstawie indywidualnej organizacji studiów lub indywidualnego programu

¹⁵ Zał. **FIBM_Z3_ZR069** – Zarządzenie nr 69 Rektora UŁ z dnia 23.01.2018 r. w sprawie: zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowanych na platformie edukacyjnej UŁ Moodle (ze zm.).

¹⁶ Szczegółowe zestawienie szkoleń znajduje się w zał. **FIBM_Z3_Szko** – Szkolenia i kursy, w których uczestniczyli pracownicy Instytutu Gospodarki Międzynarodowej.

studiów¹⁷. Realizacja indywidualnej ścieżki kształcenia odbywa się również poprzez umożliwienie krajowej i międzynarodowej mobilności w ramach programów: *Mobilności Studentów i Doktorantów MOST*¹⁸ oraz *Erasmus+*¹⁹. Ponadto, indywidualne podejście do studentów realizowane jest w ramach projektu *Tutoring na EkSocu*²⁰, który jest częścią programu Ministerstwa Edukacji i Nauki (dalej: MEiN) pt. *Mistrzowie Dydaktyki*. Studenci uczestniczący w projekcie mogą korzystać z indywidualnych sesji i spotkań z profesjonalnymi tutorami z *Zrzeszenia Tutorów UŁ*²¹, które poprzez budowanie relacji *uczeń-mistrz* nastawione są na zachęcanie młodych ludzi do samodzielnej pracy naukowej, pogłębiania zdobytej wiedzy i odkrywania swoich mocnych stron.

Przyjęte procedury, właściwa do potrzeb infrastruktura oraz wsparcie metodyczne dla nauczycieli pozwalają także na tworzenie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia **osób z niepełnosprawnościami**. Pomoc i wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami są oferowane na następujących poziomach: całej uczelni, WES UŁ oraz poszczególnych wykładowców. Ponadto, Centrum Obsługi Studenta (dalej: COS) informuje IGM i prowadzących zajęcia o możliwości skorzystania z konsultacji wspierających w dostosowaniu procesu nauczania do możliwości studentów z niepełnosprawnościami. Za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami na poziomie UŁ odpowiada Akademickie Centrum Wsparcia (dalej: ACW), którego zakres działań obejmuje przede wszystkim pomoc w obszarze wyrównywania szans, wsparcia edukacyjnego, higieny zdrowia psychicznego, rozwoju osobistego, profilaktyki i terapii uzależnień, wsparcia w kryzysie oraz w uzyskaniu pomocy finansowej w postaci stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Natomiast na WES UŁ niezwykle ważną rolę pełni **Pełnomocnik Dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami**, który prowadzi cykliczne konsultacje ze studentami i nauczycielami oraz organizuje cykliczne szkolenia²².

Praca studentów z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w ramach zaplanowanych w poszczególnych semestrach zajęć dydaktycznych, w ramach konsultacji (podczas których omawiane są prace studentów) oraz obowiązkowych praktyk studenckich. Szczegółowe harmonogramy zajęć oraz informacje, dotyczące uczestnictwa w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, osób prowadzących i studentów zamieszczone są w systemie USOS. Studenci zaznajomieni są z **koniecznością konsultowania efektów pracy własnej**, na co wskazuje regulamin studiów oraz kadra kształcąca, prowadząca zajęcia dla każdej z grup studenckich. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywność wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Do przedmiotów, które nie wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów można zaliczyć jedynie obowiązkowe szkolenia e-learningowe, biblioteczne oraz z zakresu BHP.

W trosce o komfort pracy i zapewnienie odpowiednich warunków studiowania **przyjęto optymalną liczebność grup**. Na poziomie UŁ ustalone zostały limity liczebności grup studenckich, które wyznaczają poszczególnym formom zajęć odpowiednią liczbę osób w nich uczestniczących. Wykład może być realizowany od 10 osób w nim uczestniczących, ćwiczenia od 5 do 30 osób, laboratoria od 4 do 30 osób,

¹⁷ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/ips-i-ios>.

¹⁸ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-krajowe/most>.

¹⁹ Szczegółowe informacje dotyczące programów mobilności zostały opisane w kryterium 7.

²⁰ Kierownikiem projektu jest dr hab. Agnieszka Dziedziczak-Foltyn, prof. UŁ.

²¹ <https://www.zdd.uni.lodz.pl/zrzeszenie>. Jednym z członków Zrzeszenia Tutorów UŁ jest dr Ewa Feder-Sempach (pracownik IGM).

²² Szersze informacje na ten temat znajdują się w opisie kryterium 8.

seminaria licencjackie i magisterskie do 10 osób²³, warsztaty od 8 do 20 osób, zajęcia z wychowania fizycznego od 10 osób, a lektoraty od 8 osób²⁴.

Integralną częścią programu studiów kierunku FiBM są **praktyki zawodowe**. Formalną podstawę organizacji praktyk na poziomie całego UŁ stanowi Zarządzenie Rektora UŁ²⁵, którego dopełnienie stanowią wewnętrzne regulacje przyjęte na WES UŁ, określające zasady odbywania, rozliczania i nadzorowania praktyk, ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych²⁶. Dodatkowo, został opracowany *Program studenckich praktyk zawodowych dla kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy (st. stacjonarne I st.)*²⁷. Studenci kierunku FiBM mają możliwości odbywania praktyk w firmach współpracujących od lat z IGM (w tym konsultujących merytorycznie treści kształcenia w toku tworzenia kierunku), np. ABB, PwC, Tate&Lyle, Long Term Management i TME Electronic Components²⁸, co pozwala im poznać specyfikę finansów i biznesu międzynarodowego w praktyce – sprawdzić przydatność zdobywanej wiedzy i umiejętności oraz wskazać konieczność stałego ich rozszerzania.

Na poziomie WES UŁ, dla wzmocnienia płaszczyzny administracyjno-organizacyjnej w obszarze praktyk zawodowych działa **Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych** (dalej: CSiPZ)²⁹. Jego głównym zadaniem jest szeroko pojęta opieka i nadzór nad przebiegiem obowiązkowych praktyk zawodowych na prowadzonych na WES UŁ kierunkach studiów. Zespół tworzący CSiPZ składa się z **Menadżerów Praktyk Zawodowych (Opiekunów Kierunkowych Praktyk)**, którzy zostali powołani przez Dziekana WES UŁ do pełnienia tej funkcji³⁰. Opiekun Kierunkowy Praktyk (dalej: OKP) jest odpowiedzialny za przebieg całości procesu związanego z planowaniem, odbywaniem oraz rozliczaniem kierunkowych praktyk zawodowych. Do jego zadań należy przygotowanie i pomoc studentom w poszukiwaniu oraz planowaniu praktyk, które będą odpowiadały profilowi kierunku FiBM i umożliwią osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, a także zapoznanie studentów z zasadami rozliczania odbytych praktyk wraz z przedstawieniem studentom obowiązujących dokumentów. OKP pozostaje do dyspozycji studentów przez cały czas trwania procedury od momentu poszukiwania przez nich miejsca praktyk, aż do finalizacji procesu ich rozliczenia.

Praktyki zawodowe na kierunku FiBM zaplanowane zostały w programie studiów I stopnia w wymiarze minimum 160 godzin lekcyjnych, po czwartym semestrze, w okresie wakacyjnym lub w trakcie trwania piątego semestru (pod warunkiem, że nie kolidują one z zajęciami dydaktycznymi). Powyższy wymiar praktyk wraz z jego umiejscowieniem w planie studiów, jak również zakładane treści programowe i przyporządkowana im liczba punktów ECTS zostały dobrane tak, aby umożliwić osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Dużą uwagę przykładano do tego, aby infrastruktura i wyposażenie miejsc, w których studenci odbywają praktyki, umożliwiły poprawną realizację praktyk i wspierały studentów w procesie ich odbywania, zdobywania doświadczenia oraz nowych umiejętności. Organizacja praktyk przebiega zgodnie z następującą procedurą (por. schemat I.2.1): [i]

²³ Zał. **FiBM_Z3_RW2501** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 25.01.2021 r. w sprawie zmiany sposobu rozliczania seminarium licencjackiego od roku akademickiego 2021/2022; Zał. **FiBM_Z3_RW2809a** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 28.09.2020 r. w sprawie zmiany sposobu rozliczania seminarium magisterskiego od roku akademickiego 2015/2016.

²⁴ Zał. **FiBM_Z3_US449** – Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim, Uchwała nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.).

²⁵ Zał. **FiBM_Z3_ZR082** – Zarządzenie Rektora UŁ nr 82 z dnia 20.01.2021 r. ws. organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.).

²⁶ Zał. **FiBM_Z3_PZzas** – Zasady organizacji studenckich praktyk zawodowych obowiązujące na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.

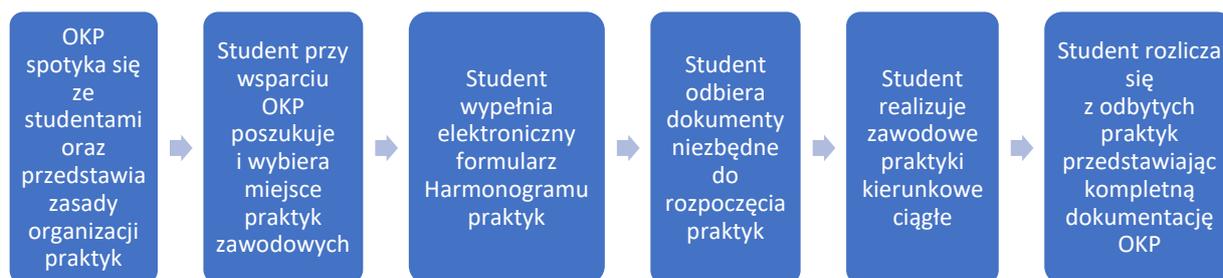
²⁷ Zał. **FiBM_Z3_PZpp** – Program studenckich praktyk zawodowych dla kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy (st. stacjonarne I st.).

²⁸ Szersze informacje na ten temat znajdują się w opisie kryterium 6.

²⁹ Zał. **FiBM_Z3_RW2906** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 29.06.2015 r. ws. utworzenia Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ.

³⁰ Menadżerem ds. sektora biznesu i finansów międzynarodowych sprawującym opiekę nad studentami kierunku FiBM jest dr Iwona Maciejczyk-Bujnowicz (pracownik IGM).

w semestrze poprzedzającym realizację praktyk OKP spotyka się ze studentami w celu zapoznania ich z zasadami organizacji praktyk, [ii] studenci poszukują i po konsultacji z OKP wybierają miejsce odbywania praktyk zawodowych, [iii] studenci wypełniają elektroniczny formularz *Harmonogramu praktyk*³¹, na podstawie którego przygotowywane jest *Porozumienie o prowadzeniu praktyk zawodowych kierunkowych ciągłych*, [iv] studenci odbierają *Porozumienie* i przygotowują pozostałe dokumenty niezbędne do rozpoczęcia praktyk (*Dziennik Praktyk. Sprawozdanie z ich przebiegu*³²), [v] studenci odbywają praktyki, [vi] studenci wypełniają elektroniczny formularz *Oceny praktyki przez studenta*, [vii] studenci spotykają się z OKP w celu przedstawienia kompletu dokumentów i dokonania rozliczenia zrealizowanych praktyk.

Schemat I.2.1. Standardowa procedura organizacji studenckich praktyk zawodowych na kierunku FiBM

Źródło: opracowanie własne.

Studenci odbywają praktyki na podstawie porozumienia zawartego przez UŁ z jednostką przyjmującą studenta oraz skierowania z UŁ. W wyjątkowych sytuacjach, po uprzednim uzyskaniu zgody OKP, możliwe jest **podjęcie praktyk w oparciu o inne formy**³³, np.: wolontariat, różne formy zatrudnienia, udział w pracach obozu naukowego, staże i praktyki zawodowe w ramach programu *Erasmus+* lub innych programów wymiany. W tym wypadku studenci są zobowiązani przedstawić dokument, na podstawie którego realizowali ww. aktywności oraz są zobowiązani do złożenia *Dziennika praktyk. Sprawozdania z ich przebiegu*³⁴ i wypełnienia *Oceny praktyki przez studenta*. Wymienione dokumenty mają na celu umożliwienie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, ocenę pracy OKP oraz praktykodawcy w miejscu ich odbywania. W trakcie trwania praktyk OKP dokonuje kontroli (hospitacji) praktyk pod względem ich zgodności z harmonogramem, jakości infrastruktury w miejscu odbywania praktyk przez studenta oraz weryfikacji otrzymania wsparcia i informacji zwrotnej od pracodawcy. Ww. proces weryfikacji przebiegu praktyk pozwala w sposób ciągły rozwijać współpracę z pracodawcami i uwzględniać wnioski płynące z prowadzonych kontroli w doskonaleniu programów studiów. Co ważne, każdy podmiot (praktykodawca) po odbyciu praktyk wypełnia także kwestionariusz oceny praktykanta według przyjętych kryteriów w arkuszu *Weryfikacja efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbytej praktyki zawodowej/stażu zawodowego*

³¹ Zał. **FiBM_Z3_PZhar** – *Harmonogram praktyki zawodowej studenta Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego*.

³² Zał. **FiBM_Z3_PZspr** – *Dziennik Praktyk. Sprawozdanie z ich przebiegu obowiązujące na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego*.

³³ Por. Zał. **FiBM_Z3_PZzas** – *Zasady organizacji studenckich praktyk zawodowych obowiązujące na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego*, pkt 12; **FiBM_Z3_ZR082** – *Zarządzenie Rektora UŁ nr 82 z dnia 20.01.2021 r. ws. organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.)*, par. 11, **FiBM_Z3_US449** – *Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim, Uchwała nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.)*, par. 31, pkt 5a.

³⁴ Zał. **FiBM_Z3_PZspr** – *Dziennik Praktyk. Sprawozdanie z ich przebiegu obowiązujące na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego*.

przez Pracodawcę. Szczególnie cenne są opinie pracodawców wyrażane na zakończenie odbytych praktyk zawodowych przez studentów kierunku FiBM.

Przedstawiona procedura organizacji praktyk zawodowych oraz możliwe ścieżki ich zaliczenia obowiązywały zarówno w okresie, gdy praktyki były odbywane przez studentów stacjonarnie, jak również w czasie trwania pandemii COVID-19 i odbywających się wówczas praktykach zdalnych (w późniejszym okresie w trybie mieszanym – stacjonarno-zdalnym). Rola Menadżera Praktyk była niezmienna, natomiast komunikacja ze studentami odbywała się zdalnie: poprzez MS Teams, gdzie organizowane były spotkania informacyjne grupowe i indywidualne oraz konsultacje w formie czatów, a także wsparcie w formie mailowej, w czasie całej procedury przebiegu praktyk.

Studenci kierunku FiBM odbywają praktyki najczęściej w działach finansowych przedsiębiorstw (małych, średnich, dużych), które prowadzą działalność gospodarczą także na rynkach zagranicznych. Ponadto studenci odbywają praktyki w urzędach samorządu terytorialnego, jednostkach i zakładach budżetowych, w których wykorzystują wiedzę zdobytą na studiach, biorąc często udział w projektach, których finansowanie opiera się o pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej. Studenci kierunku FiBM są chętnie zapraszani do odbywania praktyk w firmach consultingowych i audytorskich, których zakres działalności obejmuje rynek międzynarodowy, także w biurach rachunkowych, w bankach, w biurach maklerskich, w zakładach ubezpieczeń oraz innych instytucjach rynku finansowego. Należy podkreślić, że wszyscy studenci kierunku FiBM znajdują miejsce praktyk zgodne z profilem studiów, a bardzo pozytywne opinie pracodawców świadczą o ich dobrym przygotowaniu do funkcjonowania na rynku pracy. Potwierdzeniem właściwej konstrukcji merytorycznej programu studiów kierunku FiBM i jego adekwatności do wymogów pracodawców jest fakt, że firmy przyjmujące studentów FiBM na praktyki bardzo chętnie przyjmują rokrocznie zaproszenie dyrekcji IGM na kierunkową inaugurację roku akademickiego.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia – osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja na studia w UŁ odbywa się na podstawie uchwalonych przez właściwe organy UŁ aktów wewnętrznych oraz w zgodności z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*³⁵. Akty wewnętrzne UŁ są publikowane na stronie internetowej uczelnianego Biuletynu Informacji Publicznej (BIP)³⁶, co umożliwia kandydatom zapoznanie się ze wszystkimi niezbędnymi informacjami odnoszącymi się do procesu rekrutacji.

Na podstawie art. 70 ust. 1 ww. ustawy, Senat UŁ podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposobu jej przeprowadzenia³⁷. Dokument ten stanowi formalną podstawę przyjmowania kandydatów na studia. Przyjęcie na studia odbywa się w ramach postępowania rekrutacyjnego, którego sposób przeprowadzania także jest ustalany w wewnętrznych aktach prawnych uczelni³⁸. Na podstawie zarządzenia Rektora UŁ powoływane są komisje i podkomisje rekrutacyjne, do zadań których należy m.in. kompletowanie dokumentów

³⁵ Dz. U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.

³⁶ <https://www.bip.uni.lodz.pl>.

³⁷ Zał. **FiBM_Z3_US555** – Uchwała nr 555 Senatu UŁ podjęta na 31. roboczym posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2023 r. w sprawie: zmiany uchwały nr 375 Senatu UŁ z dnia 24.06.2022 r. w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególne kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024.

³⁸ Zał. **FiBM_Z3_US391** – Regulamin postępowania rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim stanowiący Załącznik do uchwały nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. (ze zm.)

kandydatów, przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego oraz podejmowanie decyzji o przyjęciu na studia³⁹.

Oprócz spełnienia wymogów formalnych w postaci m.in. dokonania rejestracji we wskazanym terminie zgodnie z przewidzianym terminarzem rekrutacji⁴⁰ oraz skompletowania wymaganych dokumentów, **o przyjęciu na studia I stopnia na kierunku FiBM decyduje liczba punktów, która jest wyliczana w postępowaniu kwalifikacyjnym.** Punkty obliczane są na podstawie wyników z przedmiotów maturalnych zgodnie z przypisanymi im kategoriami i przelicznikami⁴¹. Zasady obliczania liczby punktów zostały określone odrębnie dla osób, które uzyskały odpowiednio: świadectwo na podstawie nowej matury, tzw. starej matury (obowiązującej do 2005 roku), matury międzynarodowej, matury zagranicznej i matury europejskiej. Przedmiotami, z których kandydaci mogą uzyskać punkty w rekrutacji na kierunku FiBM są: język angielski (kategoria I), matematyka, geografia, informatyka (kategoria II) oraz matematyka, geografia, historia, informatyka, fizyka (kategoria III). Należy także wspomnieć, że na podstawie uchwał Senatu UŁ został ustalony proces rekrutacji na studia w UŁ dla laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów⁴².

Na kierunku FiBM I stopnia ustalony jest maksymalny limit miejsc (90 osób). Warto podkreślić, że **zarówno w roku akademickim 2022/2023, jak i 2023/2024 na kierunku FiBM I stopnia został ustalony najwyższy wśród wszystkich otwartych na WES UŁ kierunków studiów próg (limit) punktów** jaki kandydat jest obowiązany zdobyć, aby pomyślnie przejść proces rekrutacji (zob. tabela I.3.1).

Tabela I.3.1. Wykaz uruchomionych na WES UŁ kierunków studiów stacjonarnych I stopnia w latach 2022/2023 oraz 2023/2024

Kierunek studiów	Limit przyjęć	Liczba osób przyjętych		Próg (limit) punktów	
		2022/2023	2023/2024	2022/2023	2023/2024
Bankowość i Finanse Cyfrowe	90	270	288	108	190
Ekonomia	230	530	489	108	202,5
Ekonomia (studia w języku angielskim)	60	59	58	294	174
Ekonometria i Analityka Danych	90	147	216	130,5	168
Finanse i Biznes Międzynarodowy	90	266	256	400	440
Finanse i Rachunkowość	180	501	504	324	198
Gospodarka Przestrzenna	90	101	120	108	118
Informatyka Ekonomiczna	90	211	265	130	121

³⁹ Zał. **FiBM_Z3_ZR120** – Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 120 Rektora UŁ z dnia 22.05.2023 r. w sprawie: powołania Komisji rekrutacyjnej oraz podkomisji rekrutacyjnych do przeprowadzenia rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2023/2024.

⁴⁰ Zał. **FiBM_Z3_US375b** – Terminarz rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 stanowiący Załącznik nr 2 do uchwały nr 375 Senatu UŁ z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie: zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 (ze zm.)

⁴¹ Zał. **FiBM_Z3_US375a** – Zasady przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2023/2024 stanowiący Załącznik nr 1 do uchwały nr 375 Senatu UŁ z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie: zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 (ze zm.).

⁴² Odpowiednie uchwały Senatu UŁ zostały opublikowane w BIP i są dostępne pod adresem: <https://www.bip.uni.lodz.pl/sprawy-studenckie/zasady-i-tryb-przyjmowania-na-studia>.

Inwestycje i Nieruchomości	90	365	347	241	300
Logistyka	120	319	322	202	115
Praca Socjalna	60	46	45	107	96
Socjologia	60	260	251	108	248

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostępnych na stronie <https://intranetes.uni.lodz.pl/>.

W roku akademickim 2023/2024 próg ten został określony na poziomie 440 punktów i był aż o 140 punktów wyższy od kolejnego najwyżej określonego progu na innym kierunku studiów na WES UŁ. **Kierunek FiBM nie tylko cieszy się rosnącą popularnością wśród absolwentów szkół średnich, ale na studia przyjmowani są kandydaci z najwyższą liczbą zdobytych podczas rekrutacji na WES UŁ punktów i co ważne, w pierwszym terminie rekrutacji.**

W przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunku FiBM wymagane jest posiadanie tytułu zawodowego magistra, licencjata lub równorzędnego i spełnienie warunków określonych uchwałą Senatu UŁ⁴³. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie złożenia wymaganych dokumentów określonych w aktach wewnętrznych UŁ. Na studiach II stopnia na kierunku FiBM obowiązuje limit miejsc (60 studentów). Zgodnie z cytowaną uchwałą Senatu UŁ, o przyjęciu na studia drugiego stopnia ponad maksymalny limit decyduje średnia ocen z toku studiów.

Przyjęcie kandydata na studia może odbyć się także na skutek przeniesienia z uczelni krajowej lub zagranicznej. Warunki i tryb, w jakim dokonuje się takiego przeniesienia, zostały określone w rozdziale III *Regulaminu studiów UŁ*⁴⁴. Wyrażając zgodę na przyjęcie, Dziekan określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się. W przypadku odmowy przyjęcia, wydawana jest decyzja administracyjna, od której w trybie postępowania administracyjnego osoba ubiegająca się o przeniesienie może się odwołać.

Tryb kształcenia studentów odbywa się na podstawie *Regulaminu studiów UŁ*, w którym zostały opisane zarówno prawa i obowiązki studenta, jak również organizacja studiów. Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się na UŁ został określony uchwałą Senatu UŁ⁴⁵. Na WES UŁ został przyjęty także odpowiedni **system weryfikacji efektów uczenia się**⁴⁶. System ten wyróżnia mierniki ilościowe i jakościowe weryfikacji efektów uczenia się, jak również określa następujące poziomy weryfikacji tych efektów: ocena prac przygotowywanych w trakcie studiów (w tym zaliczeniowych i egzaminacyjnych), weryfikacja efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyk studenckich/staży zawodowych, proces dyplomowania oraz rynek pracy. Na UŁ zostały także określone **zasady weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej**⁴⁷, które zapewniają możliwość sprawdzania osiągniętych przez studenta efektów także w ramach kształcenia w formie zdalnej.

Zgodnie *Regulaminem studiów UŁ*, **efektem uczenia się uzyskanym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UŁ**. Na WES UŁ został

⁴³ Zał. *FiBM_Z3_US555* – Uchwała nr 555 Senatu UŁ podjęta na 31. roboczym posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2023 r. w sprawie: zmiany uchwały nr 375 Senatu UŁ z dnia 24.06.2022 r. w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024.

⁴⁴ Zał. *FiBM_Z3_US449* – Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim, Uchwała nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.).

⁴⁵ Zał. *FiBM_Z3_US507* – Uchwała nr 507 Senatu UŁ podjęta w dniu 15 czerwca 2015 r. w sprawie: zasad, warunków i trybu potwierdzania w Uniwersytecie Łódzkim efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się.

⁴⁶ Zał. *FiBM_Z3_RW2006b* – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 20.06.2022 r. ws. Systemu weryfikacji efektów uczenia WES UŁ.

⁴⁷ Zał. *FiBM_Z3_ZR078* – Zarządzenie nr 78 Rektora UŁ z dnia 11.01.2021 r. w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

przyjęty system ustalania wartości punktów ECTS dla przedmiotów, którego zasady zostały opisane w załączniku do *Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia WES UŁ*⁴⁸. Przyznawanie odpowiedniej liczby punktów ECTS poszczególnym przedmiotom jest dokonywane na podstawie oszacowanego nakładu pracy przeciętnego studenta. W ramach tego systemu przyjęto, że 1 punkt ECTS odpowiada 25–30 godzinom pracy przeciętnego studenta. Łączna liczba punktów ECTS w każdym semestrze studiów wynosi od 27 do 33 punktów. **Przy weryfikacji efektów uczenia się dużą wagę odgrywają praktyki zawodowe**, których celem jest zdobywanie praktycznych umiejętności i kompetencji, niezbędnych do wykonywania zadań w rzeczywistym środowisku pracy związanym z kierunkiem studiów⁴⁹.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się na kierunku FiBM zostały przedstawione w programach studiów i sylabusach. Prawidłowość treści kształcenia oraz metod weryfikacji efektów uczenia się (w tym także zasad zaliczenia przedmiotu) wskazanych w sylabusach sprawdzana jest poprzez regularne przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych⁵⁰ oraz elektroniczne anonimowe i dobrowolne ankiety dla wszystkich przedmiotów i zajęć, które wypełniane są przez studentów co semestr. Wyniki ankiet oraz hospitacji stanowią podstawę do formułowania zaleceń odnośnie do udoskonalania procesu kształcenia dla Dyrekcji IGM, a także decyzji odnośnie do ewentualnych weryfikacji treści programowych lub zmiany osób prowadzących zajęcia.

Jako podstawę oceny studenta w kolejnych semestrach stanowią okresowe prace kontrolne, które przygotowywane są przez studentów głównie w postaci: kolokwium, indywidualnych oraz zespołowych projektów, studiów przypadków, jak również prezentacji, esejów i raportów. Istotna w procesie oceny studentów jest również ich aktywność na zajęciach. Warunki i zasady zaliczenia przedmiotu są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach, a także zawarte w sylabusach przedmiotów.

Zgodnie z *Regulaminem studiów UŁ*, do **narzędzi monitorowania oceny postępów studentów pozwalających osiągnąć wymagane efekty uczenia się** można zaliczyć systematyczne analizy wyników egzaminów i zaliczeń. Nauczyciele akademicy w ramach prowadzonych przez siebie przedmiotów, realizują treści programowe niezbędne do uzyskania zamierzonych efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia przeprowadzają weryfikację deklarowanych efektów zgodnie z przekazanymi na pierwszych zajęciach informacjami o wymaganiach i sposobach ich weryfikacji. Szczegółowe kryteria zaliczenia zajęć określa nauczyciel akademicki (koordynator przedmiotu), uwzględniając skalę ocen przyjętą w *Regulaminie studiów UŁ*. Stopień osiągnięcia efektów z danego przedmiotu dokumentowany jest w karcie przedmiotu. Koordynator przedmiotu prowadzi nadzór nad realizacją efektów kształcenia/uczenia się oraz realizacją treści kształcenia⁵¹. Koordynator przedmiotu analizując osiągnięcie efektów kształcenia/uczenia się przez studentów identyfikuje obszary do ewentualnego doskonalenia w zakresie form zajęć, treści, metod weryfikacji. Do obsługi procesu kształcenia wykorzystywany jest USOS, który umożliwia COS bieżące monitorowanie procesu rekrutacji oraz przebiegu studiów na kierunku FiBM, w tym postępów studentów w nauce, liczby studentów, przyczyn ich odejścia ze studiów oraz liczby studentów kończących studia. Dodatkowo, wnioski dotyczące monitorowania osiągniętych efektów uczenia się bazują na wynikach raportu z badania ankietowego studentów pierwszego roku studiów I i II stopnia na WES UŁ (*Badanie studentów pierwszego roku*⁵²).

⁴⁸ Zał. *FIBM_Z3_ZR115* – Załącznik do zarządzenia nr 115 Rektora UŁ z dnia 10.05.2023 r. w sprawie: zmiany zarządzenia nr 64 Rektora UŁ z dnia 25.04.2014 r. w sprawie zatwierdzenia systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów dla Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ.

⁴⁹ Szersze informacje o praktykach zawodowych zostały opisane w kryterium 2.

⁵⁰ Zał. *FIBM_Z3_RW2809b* – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 28.09.2020 r. ws. procedury hospitacji zajęć na WES UŁ.

⁵¹ Zał. *FIBM_Z3_ZR125* – Zarządzenie nr 125 Rektora UŁ z dnia 24.06.2022 r. w sprawie: zmiany zarządzenia nr 64 Rektora UŁ z dnia 10.02.2022 r. w sprawie opisu przedmiotów w Uniwersytecie Łódzkim (sylabus) oraz weryfikacji efektów uczenia się i zadań koordynatora przedmiotu.

⁵² Szersze informacje o tym badaniu są podane w opisie kryterium 9.

Potwierdzeniem osiągniętych efektów uczenia się na kierunku FiBM jest także działalność i aktywność naukowa studentów, w zakresie której studenci kierunku FiBM odnosili w ostatnich latach liczne sukcesy⁵³. Świadczą o tym m.in.: otrzymane stypendia (*Santander Universidades dla najlepszych studentów Uniwersytetu Łódzkiego*, *Stypendium Pracodawców Młodzi w Łodzi*), udział w krajowych programach naukowych (V Edycja Programu Uniwersytetu Łódzkiego *Zdolny Uczeń – Świetny Student*), opublikowane artykuły naukowe (w czasopismach *Ekonomia Międzynarodowa* oraz *Forward*), nagrody podczas konferencji naukowych (np. za najlepszy poster podczas II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej SKN Forecast i SKN Inwestor – *Perspektywy inwestycyjne w określonych cyklach koniunkturalnych na WES UŁ*), a także liczne nagrody i wyróżnienia zdobyte w konkursach na najlepsze prace dyplomowe organizowane przez Prezesa Zarządu GPW, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne czy największe ośrodki akademickie w ramach **Ogólnopolskiego Międzyuczelnianego Konkursu Prac Dyplomowych z zakresu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych**, który łączy siedem ośrodków akademickich (UŁ – ośrodek wiodący, Uniwersytet Gdański, Szkołę Główną Handlową w Warszawie oraz Uniwersytety Ekonomiczne w Poznaniu, Krakowie, Katowicach i Wrocławiu)⁵⁴.

Dodatkowo, studenci FiBM aktywnie uczestniczą w organizacjach studenckich, w tym przede wszystkim SKN Forecast, działającym przy IGM, które bardzo aktywnie włącza się w działalność i aktywność naukową poprzez organizację konferencji naukowych, wielu szkoleń i warsztatów dla studentów, konkursów (np. *Wielka Gra Ekonomiczna*), prelekcji (m.in. dotyczących programów mobilnościowych) czy cykliczną współpracę z partnerami biznesowymi kierunku w ramach popularyzowania wiedzy⁵⁵.

Warto również podkreślić, że na kierunku FiBM studenci mogą realizować liczne aktywności, które umożliwiają im zdobycie dodatkowych kompetencji, ważnych z punktu widzenia wymogu ciągłego udoskonalania posiadanych umiejętności, a także mogących stanowić przewagę konkurencyjną na rynku pracy. Dzieje się to poprzez **uczestnictwo w wewnętrznych, ogólnowydziałowych i ogólnouczelnianych programach**. Na UŁ i WES UŁ funkcjonują m.in.: *Program Mentorski* i *Akademia Przedsiębiorczości*⁵⁶, *Studenckie Granty Badawcze*⁵⁷ oraz programy mobilnościowe⁵⁸. Studenci kierunku FiBM mają także możliwość korzystania z jednej z największych baz zawierających dane dotyczące przedsiębiorstw i korporacji transnarodowych funkcjonujących na rynku globalnym – *Refinitiv EIKON*⁵⁹.

Warunkiem potwierdzenia uzyskania kwalifikacji odpowiadających kierunkowi, poziomowi i profilowi studiów jest uzyskanie zaliczenia przedmiotów określonych w programie studiów, praktyk zawodowych, zdanie egzaminu dyplomowego oraz otrzymanie pozytywnej oceny z pracy dyplomowej. Zasady organizacji egzaminu dyplomowego na kierunku FiBM I i II stopnia określają akty wewnętrzne UŁ: *Regulamin studiów UŁ*⁶⁰, odpowiednie Zarządzenia Rektora UŁ, tj.: (1) w sprawie oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej i kończącej studia podyplomowe oraz zapewnienia jakości prac pisemnych w zakresie procedury antyplagiatowej i ich archiwizacji w UŁ⁶¹, (2) w sprawie

⁵³ Zał. **FIBM_Osiagn_Stud** – *Wybrane osiągnięcia studentów kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy*.

⁵⁴ Szersze informacje o konkursie znajdują się w opisie kryterium 4 oraz pod adresem: <https://www.konkurspracmsg.uni.lodz.pl/>.

⁵⁵ Szersze informacje o SKN Forecast zostały zawarte w opisie kryterium 6.

⁵⁶ Szersze informacje o tych inicjatywach zostały opisane w kryterium 6.

⁵⁷ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/studenckie-granty-badawcze>

⁵⁸ Szersze informacje o programach mobilnościowych znajdują się w opisie kryterium 7.

⁵⁹ Szersze informacje o tej aplikacji są podane w opisie kryterium 7.

⁶⁰ Zał. **FIBM_Z3_US449** – *Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim, Uchwała nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.)*.

⁶¹ Zał. **FIBM_Z3_ZR130** – *Zarządzenie nr 130 Rektora UŁ z dnia 14.04.2021 r. w sprawie: oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej i kończącej studia podyplomowe oraz zapewnienia jakości prac pisemnych w zakresie procedury antyplagiatowej i ich archiwizacji w UŁ*.

podziału roku akademickiego⁶² oraz *Regulamin sesji egzaminacyjnej WES UŁ*⁶³. W celu weryfikacji samodzielności napisanej pracy dyplomowej stosowany jest **Jednolity System Antyplagiatowy** (dalej: JSA). Prace dyplomowe studentów składane są wyłącznie za pośrednictwem **Archiwum Prac Dyplomowych** (dalej: APD), stanowiącego część systemu USOS. Student jest zobowiązany do przygotowania pracy dyplomowej zgodnie z wymaganiami określonymi w *Regulaminie studiów UŁ*, wymogami formalnymi pracy dyplomowej oraz wytycznymi w zakresie struktury pracy. Informacje te są opublikowane na dedykowanej wydziałowej stronie internetowej, co zapewnia możliwość zapoznania się przez studentów z tymi zasadami bez ograniczeń czasowych⁶⁴. Tematy prac dyplomowych są akceptowane przez promotorów, a następnie zatwierdzane przez RK kierunku. Tematy prac dyplomowych powinny być zgodne z doświadczeniem badawczo-dydaktycznym lub praktycznym promotora, jak również z efektami uczenia się sformułowanymi w programie studiów.

Po zatwierdzeniu tytułów prac dyplomowych przez RK, pracownik COS wprowadza je do systemu USOS oraz APD. Następnie student sprawdza ich poprawność oraz wgrywa do systemu APD plik z pracą oraz składa oświadczenie o samodzielnym przygotowaniu pracy dyplomowej. Student może przesłać pracę dyplomową do systemu APD dopiero po uzyskaniu zaliczenia wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyk w toku studiów. W kolejnym kroku promotor przesyła pracę do weryfikacji przez JSA. Po pozytywnej weryfikacji, promotor akceptuje wynik raportu i dopuszcza pracę do obrony; w przeciwnym wypadku promotor wystawia ocenę niedostateczną z seminarium i zgłasza ten fakt do COS. Promotor składa także w systemie APD oświadczenie o spełnieniu warunków do przedstawienia pracy dyplomowej w postępowaniu o nadanie tytułu zawodowego. Następnie promotor wraz z recenzentem wystawiają w systemie APD opinię oraz recenzję pracy. Na końcową ocenę pracy dyplomowej składa się ocena formalna (30%), czyli struktura, poprawność stylistyczna i językowa, formatowanie tekstu, elementów graficznych, bibliografia i przypisy, a także ocena merytoryczna (70%), na którą składają się: problem badawczy lub praktyczny, sformułowanie celu, dobór i zastosowanie metod, spójność oraz logika wywodu, a także wyczerpanie tematu i stopień rozwiązania problemu.

Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego na UŁ zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych przyjętych na poziomie wydziałowym⁶⁵. Na UŁ zostały także przyjęte zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego w formie zdalnej⁶⁶. Organizacja egzaminu dyplomowego rozpoczyna się od zgłoszenia przez promotora pracy możliwości jego przeprowadzenia pracownikowi COS 14 dni przed jego terminem. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją, w skład której wchodzi przewodniczący, opiekun (promotor) i recenzent pracy. Podczas egzaminu dyplomowego studentowi zadawane są dwa (egzamin licencjacki) lub trzy pytania (egzamin magisterski) z puli przez niego wylosowanych (dla egzaminu magisterskiego jest to pula 40 zagadnień, dla egzaminu licencjackiego – 25), które są związane z treścią zajęć realizowanych na kierunku FiBM oraz tematyką pracy. Zagadnienia na egzamin dyplomowy kierunku FiBM wraz z literaturą podstawową oraz uzupełniającą udostępniane są studentom na stronie WES UŁ⁶⁷. Odpowiedzi studenta na pytania (w przypadku egzaminu magisterskiego i licencjackiego) oceniane są przez komisję **według wystandardyzowanych i jednolitych dla wszystkich studentów kryteriów** takich jak: zasób wiedzy (waga 0,4 w ogólnej ocenie pytania), odniesienie wiedzy do kontekstu społeczno-ekonomicznego lub

⁶² Zał. **FIBM_Z3_ZR107b** – Zarządzenie nr 107 Rektora UŁ z dnia 27.04.2023 r. w sprawie: podziału roku akademickiego 2023/2024.

⁶³ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/regulaminy-i-oplaty/regulamin-sesji>

⁶⁴ Wymogi formalne związane z przygotowaniem pracy dyplomowej dostępne są pod adresem: <https://www.uni.lodz.pl/wydz/eksoc/strefa-studenta/prace-i-egzaminy-dyplomowe>.

⁶⁵ Zasady organizacji egzaminu dyplomowego na WES UŁ dostępne są pod adresem: <https://www.uni.lodz.pl/wydz/eksoc/strefa-studenta/prace-i-egzaminy-dyplomowe>.

⁶⁶ Zał. **FIBM_Z3_ZR079** – Zarządzenie nr 79 Rektora UŁ z dnia 13.01.2021 r. w sprawie: zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych w Uniwersytecie Łódzkim przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

⁶⁷ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/prace-i-egzaminy-dyplomowe>.

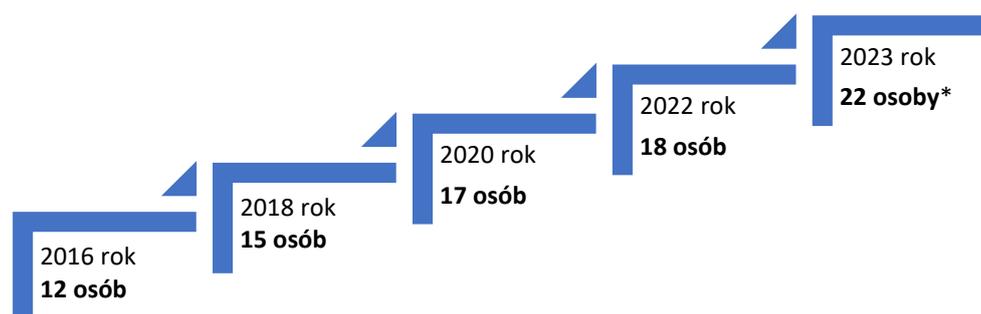
przykładów (waga 0,4 w ogólnej ocenie pytania) oraz struktura i przejrzystość wypowiedzi (waga 0,2 w ogólnej ocenie pytania).

Po przeprowadzeniu egzaminu przewodniczący komisji uzupełnia elektroniczny protokół egzaminacyjny w systemie APD. Protokół ten zawiera ocenę z pracy dyplomowej, ocenę z egzaminu dyplomowego, informację o wyniku egzaminu wraz z ewentualnym uzasadnieniem oraz treść zadawanych pytań. System ten umożliwia automatyczne uzupełnienie średniej ważonej ze wszystkich ocen ogólnych z przedmiotów przewidzianych w programie studiów. Ogólny wynik studiów wskazywany w protokole i na dyplomie ukończenia studiów stanowi sumę: 0,6 średniej ważonej z toku studiów, 0,2 średniej arytmetycznej ocen pracy dyplomowej oraz 0,2 oceny egzaminu dyplomowego.

Na UŁ monitorowane są także losy absolwentów kierunku na rynku pracy i ich działalność zawodowa⁶⁸. Prowadzone jest także cykliczne badanie **Monitoring karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego**, które odbywa się na grupie absolwentów po upływie roku od ukończenia przez nich studiów. Badanie przeprowadzane jest w formie ankiety udostępnionej absolwentom UŁ drogą elektroniczną. Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na grupie absolwentów, którzy uzyskali tytuł zawodowy w roku akademickim 2020/2021 wskazują, że blisko 96% studentów kierunku FiBM znalazło zatrudnienie (78,26% na podstawie umowy o pracę). Większość z absolwentów zatrudniona jest w branży finanse i ekonomia (43,48%), księgowości, audycie i podatkach (30,43%)⁶⁹. Badanie odzwierciedla tym samym, że **treści kształcenia i efekty uczenia się na kierunku FiBM oraz ich zdobyte kompetencje odpowiadają wymogom na rynku pracy**, co ma istotne znaczenie w procesie udoskonalania jakości kształcenia, a w efekcie przekłada się na rosnące zainteresowanie kandydatów studiowaniem na kierunku FiBM.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W strukturze WES UŁ opiekę dydaktyczno-merytoryczną nad kierunkiem FiBM sprawuje IGM, który został powołany w 2016 roku. Tworzą go dwie katedry: **Katedra Finansów i Inwestycji Międzynarodowych** (dalej: KFiIM) oraz **Katedra Biznesu i Handlu Międzynarodowego** (dalej: KBiHM). Dyrektorem IGM jest dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ (Kierownik KFiIM), a funkcję Zastępcy pełni dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ (Kierownik KBiHM). W ślad za rosnącą popularnością kierunku studiów FiBM wśród absolwentów szkół średnich, ale także jego rozwojem i ciągłym procesem udoskonalania, podąża również dynamiczny wzrost liczby pracowników IGM (zob. schemat I.4.1).

Schemat I.4.1. Liczba pracowników IGM w latach 2016–2023

Oznaczenia: * – z uwzględnieniem osób, które zostaną zatrudnione od 1.10.2023 r.

Źródło: opracowanie własne.

⁶⁸ Zał. **FiBM_Z3_ZR124** – Zarządzenie nr 124 Rektora UŁ z dnia 22.06.2022 r. w sprawie: monitoringu karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego.

⁶⁹ Ankieta 69389 2020/2021 Monitorowanie Karier Zawodowych Absolwentów UŁ.

W 2016 roku skład osobowy IGM liczył 12 osób, ale w latach 2017–2023 systematycznie wzrastał. W latach 2017–2019 do zespołu IGM dołączyły cztery osoby z Katedry Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa WES UŁ: dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ, dr Tomasz Sosnowski, dr Aleksandra Pieloch-Babiarz i dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka, będący specjalistami w zakresie finansów korporacji, rachunkowości finansowej i zarządczej, analizy fundamentalnej, zarządzania wartością oraz przedsiębiorczości. Dodatkowo, w latach 2018–2022 pracownikami stali się także doktoranci: dr Klaudia Zielińska-Lont, dr Karolina Anielak Sobczak, dr Marcin Złoty i mgr Adrian Gawęda, którzy po uzyskaniu stopnia naukowego doktora lub w trakcie tego procesu zostali zatrudnieni w IGM. Obecnie (według stanu na 30.09.2023 r.) w IGM pracuje 18 pracowników badawczo-dydaktycznych, przy czym w KFiIM zatrudnionych jest 10 osób, a w KBiHM osiem osób. **O ilościowym i jakościowym rozwoju IGM** świadczy ponadto fakt, iż w roku akademickim 2023/2024 do grona pracowników IGM dołączą kolejne cztery osoby, tj.: dr hab. Magdalena Mosionek-Schweda (były pracownik Uniwersytetu Gdańskiego, który zostanie zatrudniony na stanowisku profesora uczelni), dr Tomasz Wiśniewski (Przewodniczący Komitetu Indeksów Giełdowych przy Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, który zostanie zatrudniony na stanowisku adiunkta), mgr Sylwia Cieślik i mgr Katarzyna Daniluk (doktorantki w KFiIM, które zostaną zatrudnione na stanowisku asystenta).

Dyrekcja IGM, odpowiadając za proces dydaktyczny i jakość kształcenia na kierunku FiBM, z dużą starannością dobiera osoby prowadzące zajęcia. Dokonując doboru nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć Dyrekcja IGM uwzględnia ich wiedzę, umiejętności, kompetencje, kwalifikacje oraz doświadczenie i dorobek badawczo-dydaktyczny. Istotne znaczenie dla właściwego doboru obsady mają m.in. wyniki ankiet udostępnianych za pośrednictwem systemu USOS, wypełniane anonimowo przez studentów kierunku FiBM. Ankiety te są szczegółowo analizowane przez Dyrekcję IGM, zaś płynące z nich wnioski uwzględniane w realizacji procesu kształcenia zarówno w odniesieniu do osób prowadzących zajęcia, jak i realizowanych w trakcie zajęć treści.

Jednym z celów IGM w zakresie dydaktyki jest wspieranie prowadzących zajęcia w pogłębianiu wiedzy teoretycznej i udoskonalaniu własnych umiejętności, poprzez zdobywanie praktycznego doświadczenia. Podejmowane działania służą bezwzględnie udoskonalaniu standardów kształcenia. **Kadra akademicka kierunku FiBM** składa się przede wszystkim z pracowników IGM, ale również pracowników zatrudnionych w innych instytutach WES UŁ, tj. w: Statystyki i Demografii, Socjologii, Ekonomii, Ekonometrii, Finansów, Logistyki i Informatyki oraz Gospodarki Przestrzennej.

Ponadto, ze względu na specyficzny charakter wybranych przedmiotów znajdujących się w planie studiów kierunku FiBM (dotyczy przedmiotów *Prawo międzynarodowe* oraz *Prawo cywilne i handlowe*), kadra dydaktyczna kierunku wspierana jest przez pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału Prawa i Administracji UŁ. Każdy z pracowników, prowadzących zajęcia na kierunku zobowiązany jest do przedstawiania studentom szczegółowego programu nauczania przedmiotu, jak również zamieszczenia sylabusu w systemie USOS przed rozpoczęciem zajęć.

Szczegółowe zestawienie liczbowe kadry badawczo-dydaktycznej, prowadzącej zajęcia na kierunku FiBM w roku akademickim 2022/2023 oraz w semestrze zimowym roku akademickiego 2023/2024 przedstawiono w tabelach I.4.1 oraz I.4.2.

Tabela I.4.1. Kadra badawczo-dydaktyczna na kierunku FiBM w semestrze zimowym i letnim w roku akademickim 2022/2023

Wyszczególnienie	Studia I stopnia		Studia II stopnia	
	Liczba pracowników	W tym liczba pracowników IGM	Liczba pracowników	W tym liczba pracowników IGM
prof. dr hab.	1	0	1	0
dr hab. prof. UŁ	15	6	9	6
dr adiunkt	28	10	16	10
mgr asystent	1	1	1	1
prof. wizytujący z uczelni zagr.	1	0	1	0
Razem*	45	17	27	17

Oznaczenia: * – bez profesora wizytującego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Centrum Kształcenia WES UŁ.

Tabela I.4.2. Kadra badawczo-dydaktyczna na kierunku FiBM w semestrze zimowym w roku akademickim 2023/2024 (stan na 30.09.2023)

Wyszczególnienie	Studia I stopień		Studia II stopień	
	Liczba pracowników	W tym liczba pracowników IGM	Liczba pracowników	W tym liczba pracowników IGM
prof. dr hab.	2	0	0	0
dr hab. prof. UŁ	9	6	9	6
dr adiunkt	14	9	12	9
mgr asystent	3	1	0	0
Razem	28	16	21	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Centrum Kształcenia WES UŁ.

Jak wynika z tabel I.4.1 i I.4.2, najliczniejszą grupą prowadzącą zajęcia na kierunku są adiunkci ze stopniem naukowym doktora (rok akademicki 2022/2023: I stopień ok. 62%, II stopień ok. 59%; semestr zimowy roku akademickiego 2023/2024: I stopień 50%, II stopień ok. 57%) oraz prof. UŁ ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (rok akademicki 2022/2023: I stopień ok. 33%, II stopień ok. 33%; semestr zimowy roku akademickiego 2023/2024: I stopień ok. 32%, II stopień ok. 43%). Zdecydowaną większość zajęć na kierunku FiBM prowadzą pracownicy IGM. W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 konwersatoria w języku angielskim współprowadziła **profesor wizytująca** – Dr Mandeep Mahendru z ICFAI Business School (Indie). Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów oraz obciążenie godzinowe umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Warto przy tym przypomnieć, że z dniem 01.10.2023 r. w IGM zostaną zatrudnione nowe osoby: dr hab. Magdalena Mosionek-Schweda, prof. UG, która specjalizuje się w międzynarodowych i zrównoważonych finansach oraz dr Tomasz Wiśniewski, będący analitykiem w biznesie finansowym, co pozwoli jeszcze bardziej **wzmocnić wysokie kompetencje naukowo-dydaktyczne IGM.**

Kompetencje dydaktyczne oceniane są nie tylko poprzez pryzmat ankiet studenckich, ale również **nagród dydaktycznych** uzyskanych przez pracowników IGM. Pracownicy IGM zdobywali takie nagrody

dydaktyczne jak: Nagroda Dziekana dla najlepszego wykładowcy Instytutu oraz Nagroda Rektora UŁ za osiągnięcia dydaktyczne. Nagrody takie uzyskali odpowiednio m.in. dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ (Najlepszy Wykładowca Instytutu w roku akademickim 2022/2023) oraz dr Marcin Złoty (Nagroda za osiągnięcia dydaktyczne II stopnia w 2023 roku). Na wyróżnienie zasługuje również fakt, iż Dyrektor IGM – dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ – otrzymała w roku 2019 Nagrodę Rektora UŁ I stopnia za osiągnięcia dydaktyczne związane ze stworzeniem unikatowego w skali Polski kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy.

Udoskonaleniu kompetencji w zakresie kształcenia służą chociażby **wyjazdy dydaktyczne**, realizowane m.in. w ramach programu *Erasmus+*⁷⁰, które stanowią przykład podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku FiBM, zdobywania wiedzy o metodach i technikach nauczania stosowanych w zagranicznych ośrodkach naukowo-dydaktycznych, a także utrwalania dobrych praktyk. Udoskonalanie kompetencji dydaktycznych realizowane było także w ramach współpracy z chińskim *Zhengzhou University*. W roku akademickim 2021/2022 zajęcia dydaktyczne na *Zhengzhou University* w Chinach prowadziło dwóch pracowników IGM: dr Ewa Feder-Sempach i dr Ewa Stawasz-Grabowska⁷¹.

Pracownicy IGM podnosząc swoje kompetencje naukowo-dydaktyczne odbywają również **staże naukowe**. W ostatnich latach **zagraniczne staże naukowe** zostały zrealizowane w takich ośrodkach akademickich jak: *Justus-Liebig-Universität Gießen* (Niemcy) – dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ, *Uppsala University* (Szwecja) – dr Aleksandra Pieloch-Babiarz, *Ghent University* (Belgia) – dr Tomasz Sosnowski, *University of London* (Wielka Brytania) – dr Ewa Feder Sempach⁷². **Krajowe staże naukowe** zrealizowane zostały natomiast na następujących uczelniach:

- Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie – dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ: współpraca z dr. Jakubem Kwaśnym w ramach wspólnego artykułu naukowego pt. *International Determinants of Comprehensive Income Reporting by Groups – An Analytical and Comparative Study of Poland and Germany* opublikowanego w 2021 roku w czasopiśmie *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe* (100 punktów MEiN);
- Uniwersytecie Ekonomicznym w Gdańsku – dr Aleksandra Pieloch-Babiarz: współpraca z dr Urszulą Mrzygłód w ramach wspólnego artykułu naukowego pt. *ESG performance and dividend stability of the world's largest enterprises*, który ma się ukazać w roku 2023 roku w czasopiśmie *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation* (100 punktów MEiN).

Co więcej, w 2019 roku w czasopiśmie *Politeja* opublikowany został wspólny artykuł naukowy dr hab. Małgorzaty Janickej, prof. UŁ i dr hab. Joanny Garlińskiej-Bielawskiej, prof. UEK (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) pt. *Fragile States in African Economic Communities as Exemplified by the Economic and Monetary Community of Central Africa (CEMAC) – Investment Issues*. Artykuł jest efektem stażu naukowego, jaki odbyła dr hab. Joanna Garlińska-Bielawska, prof. UEK w KFiIM.

Dodatkowo, pracownicy IGM dla udoskonalenia swoich kompetencji skorzystali z **międzynarodowych projektów szkoleniowych** finansowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki (MEiN) *Mistrzowie dydaktyki* czy *Liderzy w zarządzaniu uczelniami* realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)⁷³. Wizyty studyjne odbyli:

- dr Ewa Feder-Sempach – udział w programie i uzyskanie certyfikatu *Masters of Didactics in Excellent Teaching 2022, University of Aarhus Programme* (Dania);

⁷⁰ Szczegółowe informacje o programach mobilnościowych zawarte są w opisie kryterium 7.

⁷¹ Szczegółowe informacje o tematyce wykładów zawarte są w opisie kryterium 7.

⁷² Szczegółowe informacje o wyjazdach zagranicznych pracowników IGM znajdują się w opisie kryterium 7.

⁷³ Celem wizyt studyjnych była poprawa kompetencji zarządczych kadry zarządzającej i administracyjnej polskich uczelni dzięki poznaniu dobrych praktyk w zakresie: konsolidacji uczelni, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, rozwoju nowych metod edukacyjnych i kompetencji studentów oraz kadry akademickiej, współpracy uczelni i instytutów badawczych, internacjonalizacji uczelni, komercjalizacji wyników badań, modeli uczelni oraz rozwoju kluczowych kompetencji uczelni.

- dr Tomasz Sosnowski – wizyta studyjna w *Aalborg University* (Dania) w dniach 16.04.2023–22.04.2023;
- dr Ewa Feder-Sempach – wizyta studyjna w *Erasmus University Rotterdam* (Niderlandy) w dniach 18.06.2023–24.06.2023.

Pracownicy IGM realizują także **współpracę z innymi zagranicznymi i krajowymi ośrodkami naukowymi**, wśród których wymienić można m.in.:

- współpracę z ośmioma uczelniami (Szkola Główna Handlowa, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu) – projekt *Polska gospodarka wobec nowych wyzwań w trzeciej dekadzie XXI wieku* – dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ, dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ;
- współpracę z sześcioma uczelniami (Szkola Główna Handlowa, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach i Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu) – Ogólnopolski Międzuczelniany Konkurs Prac Dyplomowych z zakresu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych – dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ, dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, dr Aleksandra Nacewska-Twardowska;
- współpracę w ramach Baltic University Programme (BUP) tj. sieci około 90 uniwersytetów zlokalizowanych w 10 krajach obszaru zlewiska Morza Bałtyckiego – Międzynarodowe Sympozjum BUP w latach 2021 i 2022 w Uppsali (Szwecja) – dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ;
- współpracę z Fundacją Stiftung Akademie für Nachhaltige Entwicklung Mecklenburg-Vorpommern, władzami miejscowości Bellowick, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu – projekt badawczy *Chances of more resilience by means of systematic use of regional added value potential* dotyczący lokalnego wykorzystania OZE – dr hab. Tomasz Motowidlak, prof. UŁ.;
- współpracę z Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych i z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce – panel dyskusyjny *Jaka rola państwa w quasi wojennej transformacji energetycznej?* w ramach konferencji *Polityka energetyczna – punkt zwrotny. Jak wojna na Ukrainie zmieni politykę energetyczną Unii Europejskiej?* – dr hab. Tomasz Motowidlak, prof. UŁ;
- współpracę z think-tankiem Center for European Policy Studies – projekty wyjaśniające wpływ kredytów frankowych na gospodarki wybranych państw oraz wpływ kredytów frankowych na rynek nieruchomości – dr Klaudia Zielińska-Lont;
- współpracę z Instytutem Badań Gospodarczych, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym w Toruniu, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Politechniką Gdańską – udział w Radzie Recenzentów międzynarodowej konferencji naukowej *Contemporary Issues in Economy* – dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka;
- współpracę z Państwową Akademią Nauk w Warszawie, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym oddział w Warszawie i Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu – panel dyskusyjny *Polityka klimatyczna Unii Europejskiej. Analiza kosztów i korzyści* – dr hab. Tomasz Motowidlak, prof. UŁ.

Jako ważną aktywność pozauczelnianą, warto także wskazać członkostwo dr hab. Tomasza Miziołka, prof. UŁ w radzie nadzorczej spółki Beta Securities Poland S.A., koncentrującej się na rozwoju rynku ETF (Exchange Traded Funds) oraz pasywnych form inwestowania.

Kolejnym narzędziem wzmacniającym kompetencje w zakresie nauczania są **konferencje dydaktyczne**. W latach 2017–2022 pracownicy IGM wzięli udział w 16 konferencjach o tematyce dydaktycznej, na których wygłosili 12 referatów. Wśród konferencji dydaktycznych można wymienić np. konferencję pt. *Interdisciplinary-Multicultural-International*, zorganizowaną przez Uppsala University i Politechnikę

Łódzką (uczestnik: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ) i konferencję pt. *Nowe Oblicza Dydaktyki* zorganizowaną przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie (uczestnik: dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ) – rok akademicki 2018/2019.

Pracownicy IGM są także aktywnie zaangażowani w organizację cyklicznych konferencji dydaktycznych, stanowiących platformę wymiany doświadczeń i dobrych praktyk wiodących publicznych ośrodków zajmujących się kształceniem z zakresu stosunków międzynarodowych. Przykładowo, w roku akademickim 2021/2022 odbyła się konferencja dydaktyczna pt. *Wyzwania trzeciej dekady XXI w. dla gospodarki międzynarodowej – implikacje dla procesu dydaktycznego* (uczestnik: dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ) a w roku akademickim 2022/2023 pt. *Wyzwania związane z rozwojem sztucznej inteligencji i jej wpływem na proces dydaktyczny w środowisku wyższych uczelni* (uczestnicy: dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ; dr Aleksandra Nacewska-Twardowska). Wskazane konferencje są ściśle związane z **Ogólnopolskim Międzyuczelnianym Konkursem Prac Dyplomowych z zakresu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych**, który IGM współorganizuje z Uniwersytetem Gdańskim, Szkołą Główną Handlową w Warszawie oraz Uniwersytetami Ekonomicznymi w Poznaniu, Krakowie, Katowicach i Wrocławiu⁷⁴. Przewodniczącą Ogólnopolskiej Komisji Konkursowej jest dr hab. M. Rosińska-Bukowska, prof. UŁ, członkiem Kapitału Konkursu dr hab. M. Janicka, prof. UŁ, zaś Koordynatorem ze strony UŁ dr A. Nacewska-Twardowska. W 2021 roku laureatką tego konkursu była mgr Sylwia Cieślik (aktualnie doktorantka KFiIM). Praca licencjacka Pani Sylwii Cieślik, napisana pod kierunkiem naukowym dra Tomasza Sosnowskiego z IGM, została także wyróżniona w *Konkursie im. Prof. Wincentego Stysia na najlepszą pracę licencjacką z dziedziny nauk ekonomicznych* oraz w *Konkursie GPW na najlepszą pracę licencjacką, magisterską i doktorską na temat rynku kapitałowego* (VII edycja) – rok akademicki 2020/2021. W 2022 roku III miejsce w konkursie na pracę licencjacką z zakresu MSG zdobyła ponownie seminarzystka dra Tomasza Sosnowskiego Oliwia Witecka (studentka FiBM). Pani Oliwia Witecka otrzymała także tytuł finalisty w *Konkursie im. Prof. Wincentego Stysia na najlepszą pracę licencjacką z dziedziny nauk ekonomicznych*.

Następny **wyraz udoskonalania kompetencji zawodowych pracowników IGM stanowią awanse naukowe**. W latach 2018–2023 pracownicy IGM zdobyli łącznie pięć awansów naukowych, tj. jedną habilitację – dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ i cztery doktoraty: dr Ewa Stawasz-Grabowska, dr Klaudia Zielińska-Lont, dr Marcin Złoty, dr Karolina Anielak-Sobczak (wszystkie wymienione awanse dotyczyły pracowników deklarujących w 100% dyscyplinę ekonomia i finanse). W najbliższym czasie wnioski o wszczęcie postępowania habilitacyjnego mają zamiar złożyć trzy osoby: dr Ewa Feder-Sempach, dr Aleksandra Pieloch-Babiarz i dr Tomasz Sosnowski, a doktoraty zakończą: mgr Katarzyna Daniluk, mgr Sylwia Cieślik i mgr Adrian Gawęda. Ponadto, w przypadku mgr Sylwii Cieślik podjęto negocjacje w ramach sieci współpracy UNIC z *Uniwersytetem w Cork* (Irlandia) celem realizacji umowy Cotutelle, tj. międzynarodowego doktoratu pisanego łącznie na dwóch uniwersytetach – promotorem rozprawy doktorskiej jest dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, zaś promotorem pomocniczym dr Tomasz Sosnowski. Warto przy tym dodać, że w 2022 roku do pełnienia funkcji dodatkowego promotora rozprawy doktorskiej mgr. Marcina Opoki z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu powołano jednego z pracowników IGM – dra hab. Tomasza Miziołka, prof. UŁ.

Należy podkreślić, że **kadra prowadząca zajęcia na kierunku FiBM wykazuje się bardzo dużą aktywnością naukowo-badawczą**. Wskazana aktywność dotyczy zarówno publikacji w wysoko punktowanych wydawnictwach i czasopismach, jak i realizacji grantów naukowych. Uwzględniając łączną liczbę punktów MEiN za publikacje naukowe na jednego pracownika w latach 2018–2022, kadra IGM wykazywała się wysoką aktywnością publikacyjną (por. tabela I.4.3). Warto zaznaczyć, dyscyplina

⁷⁴ Umowa na poziomie Rektorów (współpraca od 2013 r., cykl roczny) siedmiu wymienionych ośrodków akademickich. Uniwersytet Łódzki (IGM) jest ośrodkiem wiodącym.

Ekonomia i finanse uzyskała średni wynik w ewaluacji podmiotów naukowych za lata 2017–2021 równy 69,09 pkt na jednego pracownika⁷⁵.

Tabela I.4.3. Liczba punktów MEiN za publikacje naukowe na jednego pracownika w latach 2018–2022

Wyszczególnienie	Lata				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba punktów MEiN przypadająca na jednego pracownika IGM	135,38	59,23	117,75	92,33	94,86

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Centrum Nauki i Spraw Pracownika WES UŁ.

W IGM odnotowano także dużą liczbę wysoko punktowanych publikacji naukowych (70 pkt. MEiN i więcej) przypadających na jednego pracownika (por. tabela I.4.4).

Tabela I.4.4. Liczba wysoko punktowanych publikacji naukowych (70 pkt. MEiN i więcej) w latach 2018–2022

Wyszczególnienie	Lata				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba publikacji w IGM	16	11	22	14	15
Liczba publikacji w IGM na jednego pracownika	1,07	0,65	1,29	0,82	0,83
Liczba publikacji na WES UŁ	185	158	307	264	292
Liczba publikacji na WES UŁ na jednego pracownika	0,46	0,40	0,77	0,66	0,73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Centrum Nauki i Spraw Pracownika WES UŁ.

Aktywność naukowo-badawcza jest ściśle związana z zakresem i tematyką realizowanych zajęć. Na **dorobek publikacyjny pracowników IGM** za lata 2018–2023 składa się około 200 pozycji (autorstwo lub współautorstwo publikacji⁷⁶). W tej liczbie uwzględnionych jest: 23 monografie (w tym dwie monografie wydane przez wydawnictwa zagraniczne tj. Palgrave Macmillan i Peter Lang Publishing Group), 42 rozdziały w monografiach, 6 osiągnięć w postaci redakcji lub współredakcji monografii naukowej, 4 publikacje naukowe w recenzowanych materiałach z konferencji o zasięgu międzynarodowym, 2 recenzowane publikacje naukowe w języku innym niż polski, zamieszczonych w zagranicznych czasopismach naukowych nieuwzględnionych w wykazie czasopism naukowych MEiN, autorstwo i współautorstwo ponad 110 artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych. Wspomniane publikacje artykułów w większości są indeksowane w bazach Web of Science (WoS) i Scopus. Wśród czasopism naukowych z Impact Factor (IF), w których publikowali pracownicy IGM są: *Argumenta Oeconomica* (0,366), *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe* (0,460), *Eurasian Economic Review* (0,500), *Ekonomicky Casopis* (0,673), *Finance a Uver-Czech Journal of Economics and Finance* (0,711), *Prague Economic Papers* (0,797), *Emerging Markets Finance and Trade* (2,004), *Oeconomia Copernicana* (2,128), *Environment Development and Sustainability* (2,191), *Journal of Asset Management* (2,5), *Economic Research-Ekonomiska Istraživanja* (3,151), *Sustainability* (3,473), *Emerging Markets Review* (4,359), *Corporate Social Responsibility and Environmental Management* (9,8). 15 pracowników IGM opublikowało swoje artykuły w czasopismach posiadających IF. Do

⁷⁵ Średnia ta uwzględnia wszystkich pracowników WES UŁ, w tym również zaczynających karierę naukowo-badawczą. Ponadto, uwzględnia ona lata 2017–2018, czyli czas obowiązywania tzw. „małych punktów”, które znacząco ją obniżają w porównaniu nie tylko do obecnej punktacji, lecz również do punktacji obowiązującej w ewaluacji dyscyplin naukowych (listy czasopism z grudnia 2021 r.).

⁷⁶ Współautorstwo może oznaczać, że to samo osiągnięcie mogło zostać zgłoszone przez kilku pracowników Wydziału, co oznacza konieczność dokonania przeliczenia zgłoszeń na poszczególne osiągnięcia.

szczególnych osiągnięć w zakresie monografii naukowych należą trzy pozycje, które powstały jako efekt zespołowej współpracy w ramach poszczególnych katedr IGM:

- 2022 rok: *Finanse zrównoważone w ujęciu globalnym*, PWE; autorzy rozdziałów: M. Janicka, T. Miziołek, A. Sajnog, A. Pieloch-Babiarz, E. Feder-Sempach, T. Sosnowski, I. Maciejczyk-Bujnowicz, T. Wiśniewski – wydanie publikacji zostało w pełni sfinansowane przez BNP Paribas – interesariusza zewnętrznego zainteresowanego tematyką zrównoważonego rozwoju;
- 2020 rok: *China's economic growth – selected financial aspects*, Wydawnictwo UŁ; autorzy rozdziałów: M. Rosińska-Bukowska, K. Zielińska-Lont, J. Bogołębska, K. Anielak-Sobczak;
- 2020 rok: *Asia's global expansion: business and financial aspects*, Wydawnictwo UŁ; autorzy rozdziałów: M. Rosińska-Bukowska, T. Motowidlak, A. Matuszewska-Pierzynka, A. Nacewska-Twardowska, D. Brózda-Wilamek.

Warto także dodać, że dwa zespoły badawcze IGM podpisały umowy z Wydawnictwem Routledge. Taylor & Francis Group (wydawnictwo tzw. II poziomu), w ramach których na przełomie lat 2023/2024 zostaną opublikowane dwie monografie naukowe, tj.:

- zespół w składzie: dr hab. M. Janicka, prof. UŁ oraz dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ przygotowuje monografię pt. *Sustainable Development and Finance in Europe: Environmental, Social and Governance Reporting in Financial Markets*, która łączy ze sobą perspektywy ewolucji rynku giełdowego i sektora spółek publicznych wobec wymogów zrównoważonej transformacji oraz ewolucji szeroko rozumianego sektora dostawcy danych w obszarze zrównoważonych finansów i ESG, w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie inwestorów;
- zespół w składzie: dr hab. J. Bogołębska, prof. UŁ, dr Ewa Stawasz-Grabowska oraz dr Ewa Feder-Sempach przygotowują monografię pt. *Safe assets in the global economy: supply, demand and financial stability*, która stanowi opracowanie poświęcone problematyce funkcjonowania aktywów bezpiecznych (ang. *safe assets*) w międzynarodowym systemie finansowym.

Publikacje naukowe pracowników IGM stanowią istotne wsparcie w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów, gdyż świadczą nie tylko o aktualnej i szerokiej wiedzy w reprezentowanej dyscyplinie, ale również o wysokim poziomie umiejętności z zakresu wykorzystywania różnorodnych metod badawczych. Udokumentowany dorobek naukowy w pełni pozwala na realizację programu nauczania, a tym samym na uzyskanie zakładanych efektów uczenia się przez studentów kierunku FiBM.

Tabela 1.4.5. Liczba projektów NCN Miniatura, grantów IDUB oraz Badań Młodych Naukowców w latach 2018–2022

Wyszczególnienie		Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
IGM	Liczba projektów NCN Miniatura	0	1	0	1	3
	Liczba projektów IDUB	-	-	1	2	0
	Liczba projektów dla młodych naukowców	7	3	9	4	4
WES UŁ	Liczba projektów NCN Miniatura	2	5	1	4	7
	Liczba projektów IDUB	-	-	6	8	4
	Liczba projektów dla młodych naukowców	50	37	61	25	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Centrum Nauki i Spraw Pracownika oraz Sekcji Projektów WES UŁ.

Mocna pozycja badawcza wypracowana przez pracowników IGM tle WES UŁ widoczna jest także w realizacji grantów naukowych (por. tabela 1.4.5), m.in. finansowanych zarówno ze źródeł

zewnątrznych, tj. Narodowego Centrum Nauki (dalej: NCN) w konkursie Miniatura, jak i wewnętrznych – Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza (IDUB)⁷⁷ oraz Badań Młodych Naukowców na WES UŁ.

Przykładowo, w 2022 roku na siedem projektów NCN Miniatura realizowanych na WES UŁ aż trzy z nich dotyczyło kadry IGM, co przy najmniejszej liczbie pracowników IGM spośród pozostałych instytutów na wydziale⁷⁸, należy uznać za bardzo dobry wynik.

Biorąc pod uwagę lata 2020–2023, pracownicy IGM realizowali łącznie **28 projektów naukowych** finansowanych ze środków następujących instytucji: NCN⁷⁹, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, UŁ (IDUB) i WES UŁ (EkSocGrant i Badań Młodych Naukowców) – zob. tabela I.4.6.

Tabela I.4.6. Projekty naukowe realizowane przez pracowników IGM w latach 2022–2023

Rok	Pracownik IGM	Rodzaj grantu	Źródło środków	Tytuł projektu
2023	dr Klaudia Zielińska-Lont	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Wpływ zdarzeń nadzwyczajnych na stabilność finansową
2023	dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Polityka dywidendy a wyniki zrównoważonego rozwoju
2023	dr Karolina Anielak-Sobczak	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Filary strategii banków – nowe trendy i główne kierunki rozwoju
2023	dr Marcin Złoty	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Analiza rynku złota w latach 2000–2022
2023	mgr Adrian Gawęda	Program PROM	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej
2022	mgr Adrian Gawęda	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Rola ratingów ESG w procesie kreowania wartości rynkowej spółek giełdowych – ujęcie sektorowe
2022	mgr Adrian Gawęda	IDUB	UŁ	Ocena ESG kraju jako determinanta zróżnicowania zależności między ratingiem ESG spółki publicznej a jej wyceną rynkową
2022	dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Wyniki zrównoważonego rozwoju polskich przedsiębiorstw a ich wyniki finansowe i efektywność
2022	dr Karolina Anielak-Sobczak	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Rozwój kapitału intelektualnego i jego znaczenie w budowaniu pozycji konkurencyjnej polskich banków giełdowych w obliczu pandemii COVID-19

⁷⁷ Szczegółowe informacje o grantach IDUB zawarte są w opisie kryterium 7.

⁷⁸ Szczegółowe informacje o liczbie pracowników w poszczególnych instytutach WES UŁ zostały podane w opisie kryterium 7 (por. tabela I.7.1).

⁷⁹ Z grantów NCN zostało zrealizowanych sześć projektów naukowych.

2022–2023	dr Ewa Feder-Sempach	Miniatura 6	NCN	Międzynarodowe czynniki ryzyka na światowych rynkach giełdowych. Wpływ nieprzewidzianych wydarzeń na relację stopy zwrotu i ryzyka portfeli inwestycyjnych
2022–2023	dr Tomasz Sosnowski	Miniatura 6	NCN	Jakość wyniku finansowego raportowanego przez nowe spółki giełdowe – problematyka oceny i konceptualizacja badań
2022–2023	dr Klaudia Zielińska-Lont	Miniatura 6	NCN	Konsekwencje zdarzeń nadzwyczajnych dla stabilności finansowej Unii Europejskiej
2022–2023	dr Aleksandra Nacewska-Twardowska	IDUB	UŁ	Polska w globalnych łańcuchach wartości na przełomie XX i XXI wieku na tle innych państw ropy Środkowo-Wschodniej
2022–2024	dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ i dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ	IDUB	UŁ	Obowiązek raportowania ESG w krajach członkowskich Unii Europejskiej w świetle koncepcji zrównoważonych finansów – implikacje dla wyceny spółek na rynku kapitałowym
2021	mgr Adrian Gawęda	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Wpływ implementacji założeń finansów zrównoważonych na standing finansowy oraz wycenę spółek giełdowych Unii Europejskiej
2021	dr hab. Tomasz Miziołek, prof. UŁ	EkSocGrant	WES UŁ	Ukryte indeksowanie na rynku funduszy inwestycyjnych w Polsce – istota, przyczyny i konsekwencje z punktu widzenia uczestników funduszy
2021	dr Aleksandra Pieloch-Babiarz	Miniatura 5	NCN	Niezrównoważona dywidenda – konceptualizacja, metody pomiaru, kierunki badań
2021	dr Ewa Stawasz-Grabowska	IDUB	UŁ	Banki centralne Polski, Czech i Węgier wobec kryzysu gospodarczego związanego z pandemią koronawirusa COVID-19 – zakres działań i ich wpływ na podstawowe kategorie makroekonomiczne
2021	dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Wpływ zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstwa na jego wyniki finansowe i ocenę efektywności
2021	dr Karolina Anielak-Sobczak	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Digitalizacja sektora bankowego w Polsce
2020	dr Marcin Złoty	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Finansjalizacja rynku surowcowego

2020	dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Strategie finansowe spółek kapitałowych odpłatnie korzystających z przedsiębiorstw państwowych
2020	dr Klaudia Zielińska-Lont	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Stabilność sektora bankowego strefy euro w świetle działań Europejskiego Banku Centralnego.
2020	dr Dominika Brózda-Wilamek	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Wpływ polityki pieniężnej głównych banków centralnych na gospodarkę
2020	dr Aleksandra Nacewska-Twardowska	Badania Młodych Naukowców	WES UŁ	Globalne łańcuchy wartości a Polska
2019–2020	dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ	Miniatura 2	NCN	Atrybuty i przypadłości kategorii wyniku całkowitego dla beneficjentów sprawozdań finansowych
2018–2023	dr Ewa Stawasz-Grabowska	Sonata 13	NCN	Koordinacja polityki pieniężnej i fiskalnej w badaniach interakcji monetarno-fiskalnych w oparciu o teorię gier – analiza na przykładzie krajów Unii Europejskiej

Źródło: opracowanie własne.

Należy przy tym zaznaczyć, że pracownicy IGM przygotowywali i składali także szereg innych projektów naukowych, które nie uzyskały finansowania. Wśród nich wymienić można np.:

- OPUS NCN (lata 2021 i 2022): zespołowe projekty KBiHM pt. *Zrównoważony rozwój gospodarek azjatyckich i ich udział w globalnych sieciach biznesowych*, kierownik: dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ;
- OPUS NCN (lata 2017 i 2018): projekty zespołowe pt. *Konwergencja cykli finansowych w obszarze jednowalutowym i w krajach z derogacją – wpływ na politykę pieniężną i wzrost gospodarczy*, kierownik: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ;
- MINIATURA NCN (lata 2020, 2021 i 2022): dr A. Nacewska-Twardowska, *Badania wstępne dotyczące udziału i pozycji Polski w globalnych łańcuchach wartości (GVC) na przełomie XX i XXI wieku*;
- NAWA im. Mieczysława Bekkera (2021 rok): dr Ewa Feder-Sempach, *Międzynarodowe czynniki ryzyka na światowych rynkach giełdowych. Wpływ pandemii COVID-19 na relację stopy zwrotu i ryzyka w portfelach inwestycyjnych*;
- IDUB (2022 rok): dr Tomasz Sosnowski, *Badanie jakości sprawozdawczości finansowej przedsiębiorstw z użyciem modeli gałzkowych* we współpracy z Katedrą Geometrii Algebraicznej i Informatyki Teoretycznej, Wydział Matematyki UŁ (dr Sebastian Sakowski).

Pracownicy IGM realizują także **projekty naukowe we współpracy z innymi uczelniami, zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi**. Przykładowo, zespół w składzie: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ oraz dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ, w ramach realizacji projektu IDUB, współpracują z Riga Technical University (Łotwa) – zespół naukowy pod kierownictwem prof. Natalji Lace, czego efektem będzie artykuł naukowy. Z kolei zespół w składzie: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ; dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ oraz dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ uczestniczą w projekcie naukowym pt. *Polska gospodarka wobec nowych wyzwań w trzeciej dekadzie XXI wieku* w ramach konsorcjum naukowego ośmiu uczelni (Szkoła Główna Handlowa, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet

Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)⁸⁰, a jego efektem ma być wspólna publikacja (monografia naukowa).

Część pracowników prowadzących zajęcia na kierunku FiBM łączy lub łączyła działalność badawczo-dydaktyczną z pracą zawodową poza uczelnią, dzięki czemu dysponują oni tak ważnym w procesie kształcenia doświadczeniem praktycznym. Przykładowe instytucje, w których są/byli zatrudnieni pracownicy IGM, to: Narodowy Bank Polski, PKO Leasing S.A., Pekao S.A., ING Bank, BFF Banking Group, Takeda. Współpraca IGM z partnerami biznesowymi (m.in. z firmą Long Term Management) odbywa się także w ramach Centrum Badań Inwestycji Kapitałowych UŁ (dalej: CBIK UŁ), której wymiernym efektem jest publikacja naukowa pt. *Family Office. Teoria i praktyka działania na rynkach polskim i międzynarodowym* autorstwa dr hab. Małgorzaty Janickiej, prof. UŁ; dra hab. Artura Sajnóga, prof. UŁ i dra Tomasza Sosnowskiego wydana w 2020 roku przez Wydawnictwo Naukowe PWN.

Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku aktywnie uczestniczą **w kształceniu nowej kadry badawczo-dydaktycznej** pełniąc również funkcję opiekunów rozpraw doktorskich (promotor lub promotor pomocniczy). Obronione prace doktorskie: dr Klaudii Zielińskiej-Lont (2019)⁸¹, dra Marcina Złotego (2021)⁸², dr Karoliny Anielak-Sobczak (2022)⁸³, napisane pod kierunkiem promotorów z IGM, zostały wydane w Wydawnictwie UŁ w formie monografii naukowych, z których każda następnie otrzymała Nagrodę Rektora UŁ III stopnia za osiągnięcia naukowo-badawcze. Nagrody te stanowią potwierdzenie wysokiego poziomu kształcenia kadr. Kadra badawczo-dydaktyczna dba o jakość pracy naukowo-badawczej oraz wspiera młodych pracowników poprzez pomoc w składaniu wniosków np. o granty NCN lub IDUB. Służą temu także zespołowe projekty, konsolidujące pracowników i zakładające współdziałanie studentów kierunku FiBM⁸⁴. Pracownicy bardzo aktywnie IGM angażują się w merytoryczną opiekę nad potencjalnymi kandydatami na studentów kierunku FiBM, jak i innych kierunków z oferty WES UŁ, biorąc udział m.in. w takich programach jak: *Zdolny Uczeń – Świetny Student*⁸⁵ i *Szkoła Patronacka*⁸⁶, *Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki*⁸⁷ i *Dniach Otwartych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego* oraz w programie *Złote Szkoły NBP*⁸⁸ i *Dniach Zawodowca w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. Władysława Grabskiego w Łodzi*⁸⁹. Warto podkreślić, że współpraca dra Marcina Złotego z Bartłomiejem Śniarowskim i Przemysławem Tasarzem (uczniowie szkół średnich), w ramach V edycji programu UŁ *Zdolny Uczeń – Świetny Student*, sprawiła, że dołączyli oni do grona studentów FiBM. Co więcej, SKN Forecast pod kierunkiem naukowym dr. Marcina Złotego organizuje wiele szkoleń i warsztatów dla studentów WES UŁ, których jednym z celów jest przybliżenie studentom pracy naukowej i zachęcenie ich do podejmowania studiów w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych UŁ. W dwóch konferencjach naukowych zorganizowanych przez SKN Forecast pod przewodnictwem dra Marcina Złotego czynny udział wzięli inni pracownicy IGM:

- II Ogólnopolska Konferencja Naukowa SKN Forecast i SKN Inwestor – *Perspektywy inwestycyjne w określonych cyklach koniunkturalnych*, WES UŁ (2023 rok) – wystąpienia

⁸⁰ Koordynatorem jest Instytut Gospodarki Międzynarodowej SGH.

⁸¹ Promotorem głównym rozprawy była dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, zaś promotorem pomocniczym dr Iwona Maciejczyk-Bujnowicz.

⁸² Promotorem głównym rozprawy była dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, zaś promotorem pomocniczym dr hab. Artur Sajnóg, prof. UŁ.

⁸³ Promotorem głównym rozprawy była dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ, zaś promotorem pomocniczym dr Artur Mikulec z Katedry Metod Statystycznych WES UŁ.

⁸⁴ NCN (2022) zespołowe projekty OPUS: *Zrównoważony rozwój gospodarek azjatyckich i ich udział w globalnych sieciach biznesowych*.

⁸⁵ Mentorami w programie byli m.in.: dr Klaudia Zielińska-Lont i dr Marcin Złoty.

⁸⁶ M.in. dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ; dr hab. Tomasz Miziołek, prof. UŁ; dr hab. Joanna Bogołębska, prof. UŁ; dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka.

⁸⁷ M.in. dr hab. Artur Sajnóg, prof. UŁ; dr Tomasz Sosnowski; dr hab. Tomasz Motowidlak, prof. UŁ; dr Dominika Brózda-Wilamek; dr Aleksandra Pieloch-Babiarz.

⁸⁸ Wielokrotny udział w programie brał dr Marcin Złoty.

⁸⁹ M.in. dr Karolina Anielak-Sobczak, dr Klaudia Zielińska Lont, dr Marcin Złoty, dr Aleksandra Nacewska-Twardowska.

pracowników IGM: dr Marcin Złoty *Rynek ropy naftowej w czasach kryzysu* i dr hab. Tomasz Miziołek prof. UŁ *Supercykl na rynku towarowym*;

- I Ogólnopolska Konferencja Naukowa SKN Forecast – *Rynek giełdowy w okresie niepewności*, WES UŁ (2022 rok) – wystąpienia pracowników IGM: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, *Alienacja świata finansów międzynarodowych*, dr hab. Tomasz Miziołek, prof. UŁ *Obligacje skarbowe – inwestycja nie bez ryzyka*, mgr Adrian Gawęda *Informacje niefinansowe a wycena spółek w czasie kryzysu gospodarczego*, dr Marcin Złoty *Rynek złota w czasie kryzysów*.

Pracownicy IGM współpracują naukowo ze studentami, czego wymiernym efektem są wspólne publikacje. Przykładami takiej aktywności jest artykuł studentki Oliwii Witeckiej i dra Tomasza Sosnowskiego z IGM pt.: *Kobiece anioły biznesu w Europie: identyfikacja barier i możliwości wsparcia instytucjonalnego* został opublikowany w 2021 roku w czasopiśmie *Ekonomia Międzynarodowa*. Dodatkowo, dr Tomasz Sosnowski wraz z mgr Sylwią Cieślik (studentka MSG, a aktualnie doktorantka w KFiIM) wspólnie opracowały artykuł naukowy pt. *The Impact of Brexit on Initial Public Offerings on the London Stock Exchange*, który po weryfikacji merytorycznej dr Jun Gao z Uniwersytetu w Cork (Irlandia) zostanie złożony do publikacji w wysoko punktowanym czasopiśmie naukowym.

Osiągnięcia naukowe kadry IGM spotkały się z uznaniem różnych instytucji, czego odzwierciedleniem są uzyskane **nagrody naukowe**⁹⁰. Prowadzący zajęcia na kierunku FiBM otrzymali m.in. nagrody Rektora UŁ. W latach 2019–2023 były to: jedna nagroda za monografię habilitacyjną, trzy nagrody za opublikowany doktorat, dwie nagrody za cykl publikacji. Ponadto, dwóch pracowników IGM otrzymało specjalną nagrodę Rektora UŁ za istotny wkład w ewaluację jakości działalności naukowej w Uniwersytecie Łódzkim w latach 2017–2021, finansowanej z programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”⁹¹.

W latach 2018–2023, pracownicy IGM prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyli w 122 **konferencjach naukowych**, w tym ponad 70 konferencjach międzynarodowych. Znacząca część konferencji międzynarodowych, w których udział brali pracownicy IGM odbyła się za granicą i była zorganizowana przez **zagraniczne ośrodki/instytucje naukowe**, takie jak:

- European Center of Sustainable Development and Canadian Institute of Technology (Rzym/Włochy);
- University of Naples “Parthenope” (Neapol/Włochy);
- European Trade Study Group, University of Groningen (Groningen/Holandia);
- The Baltic University Programme, Uppsala University (Uppsala/Szwecja);
- University of Primorska i Juraj Dobrila University of Pula (Lubljana/Słowenia);
- Faculty of Economics and Business, University of Zagreb (Opatija, Chorwacja);
- Faculty of Economics, Matej Bel University in Banská Bystrica (Banská Bystrica/Słowacja);
- Faculty of Business, Management and Economics, University of Latvia (Ryga/Łotwa);
- The Eurasia Business and Economics Society (Lizbona/Portugalia i Berlin/Niemcy);
- Zhytomyr State Technological University (Żytomierz/Ukraina);
- Social Science & Business Research Networkki i National University of Political Studies and Public Administration (Bukareszt/Rumunia);
- University of Oradea, Faculty of Economic Science (Oradea/Rumunia);
- International Atlantic Economic Society (Londyn/Wielka Brytania).

Wśród **krajowych organizatorów konferencji**, w których uczestniczyli pracownicy IGM można wskazać wiodące ośrodki akademickie z Warszawy, Wrocławia, Poznania, Krakowa, Torunia. Wspomnieć należy także, że pracownicy IGM byli **organizatorami czterech konferencji o charakterze naukowo-dydaktycznym**:

⁹⁰ Zał. *FiBM_Z3_Nagr* – Nagrody pracowników Instytutu Gospodarki Międzynarodowej.

⁹¹ Nagrody te otrzymali: dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ oraz dr Aleksandra Pieloch-Babiarz (KFiIM).

- 2023 rok: II Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Perspektywy inwestycyjne w określonych cyklach koniunkturalnych* – dr Marcin Złoty (Opiekun SKN Forecast);
- 2022 rok: Konferencja Dydaktyczna z zakresu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych pt. *Wyzwania trzeciej dekady XXI w. dla gospodarki międzynarodowej – implikacje dla procesu dydaktycznego* – dr hab. Magdalena Rosińska-Bukowska, prof. UŁ – Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego) i dr Aleksandra Nacewska-Twardowska (Sekretarz);
- 2022 rok: I Ogólnopolska Konferencja Naukowa SKN Forecast pt. *Rynek giełdowy w okresie niepewności* – dr Marcin Złoty (Opiekun SKN Forecast);
- 2018 rok: Seminarium Praktyków pt. *Wartości i zagrożenia we współczesnych organizacjach a wielopokoleniowość zespołu pracowniczego* towarzyszące konferencji naukowej pt. *Pokolenia wobec wartości i zagrożeń współczesnych gospodarek* – dr Aleksandra Pieloch-Babiarz (Sekretarz).

Wysokie kompetencje kadry dydaktycznej IGM potwierdza **członkostwo pracowników w ważnych gremiach krajowych i zagranicznych**, np.: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Komitet Nadzorczy Wskaźników Referencyjnych Rynku Kapitałowego przy GPW Benchmark S.A, a także World Economics Association czy Polish Trade Study Group w ramach European Trade Study Group.

Polityka kadrowa i system doskonalenia kadry jest transparentny i bazuje na narzędziach motywacyjnych, wdrażanych na poziomie WES UŁ i na poziomie IGM. Rekrutacja pracowników prowadzona jest na podstawie otwartych konkursów⁹², poprzez weryfikację kompetencji, osiągnięć i doświadczenia naukowo-dydaktycznego kandydata, niezbędnych do prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych i prowadzenia pracy naukowo-badawczej. W związku z pandemią COVID-19 znaczenia nabrały również kompetencje i umiejętności w zakresie metod kształcenia na odległość. Kwalifikacja kandydatów odbywa się na podstawie analizy złożonych ofert oraz rozmowy przeprowadzanej z najlepszymi kandydatami. Wieloetapowy proces rekrutacji ma znaczenie dla osiągnięcia w przyszłości wysokiej jakości nauczania i realizacji przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

System doskonalenia kadry badawczo-dydaktycznej opiera się głównie na regulacjach wewnętrznych WES UŁ oraz regulacjach ogólnoakademickich. W sposób szczególny należy wymienić **kluczowe ogniwa systemu doskonalenia kadry i motywacji do rozwoju zawodowego**:

1. na poziomie WES UŁ:

- system okresowej oceny pracowników w obszarach naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym⁹³, bazujący na corocznie wypełnianej ankiecie pracowniczej⁹⁴;
- system premiowania uwzględniający osiągnięcia naukowe i ponadprzeciętną aktywność dydaktyczną i organizacyjną prowadzoną zgodnie z najwyższymi standardami⁹⁵;
- nagrody dla najlepszych dydaktyków wyłonionych przez studentów przyznawane w ramach Nagród Dziekana za osiągnięcia dydaktyczne;
- nagrody Rektora UŁ za działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną (indywidualne/zespołowe);

⁹² Zał. [FIBM_Z3_ZR058](#) – Zarządzenie nr 58 Rektora UŁ z dnia 20.12.2019 r. w sprawie określenia szczegółowych kryteriów oceny osiągnięć naukowych i dydaktycznych wymaganych do zatrudnienia nauczycieli akademickich na stanowisku profesora uczelni i stanowisku adiunkta (ze zm.).

⁹³ Zał. [FIBM_Z3_ZR034](#) – Zarządzenie nr 34 Rektora UŁ z dnia 22.12.2022 r. w sprawie: wprowadzenia zasad postępowania przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich oraz kryteriów oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk za lata 2023–2026.

⁹⁴ Elektroniczny kwestionariusz oceny pracownika Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ – dostępny dla każdego pracownika WES UŁ na stronie: <https://intranetes.uni.lodz.pl/sprawy-pracownika/sprawy-osobowe/ocena-pracownicza/ocena-nie/>.

⁹⁵ Zał. [FIBM_Z3_RW1212](#) – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 12.12.2022 r. ws. Regulaminu przyznawania premii i nagród na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ od roku 2024.

- awanse naukowe stanowiące formę zmiany dotychczasowego stanowiska pracy⁹⁶;
- inne systemy motywacyjne obejmujące m.in. urlopy naukowe, granty na dofinansowanie prac badawczych dla młodych naukowców z Rezerwy Dziekana na WES UŁ, finansowe wsparcie udziału w konferencjach naukowych ze środków WES UŁ, dofinansowanie publikacji naukowych ze środków WES UŁ;
- udział w bezpłatnych szkoleniach, organizowanych także w trybie online, z zakresu prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym szkoleń i webinarów z platform e-learningowych i ich funkcjonalności⁹⁷ oraz kursach językowych realizowanych w ramach projektu *BUILD UP* finansowanego ze środków pozyskanych z NAWA w 2019 r. przez Biuro Współpracy z Zagranicą UŁ;
- stworzenie ułatwienie możliwości bardziej swobodnego przechodzenia pracowników między katedrami w sytuacjach, gdy pracownik zmienił profil działalności naukowej lub obszar zainteresowań naukowo-badawczych⁹⁸;
- inne formy wsparcia pracowników, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oferowane przez UŁ obejmujące m.in. różne formy wsparcia rozwoju naukowego ze strony ogólnouczelnianego Centrum Nauki oraz posiadanych umiejętności i kompetencji dydaktycznych⁹⁹, jak również wewnętrzne konkursy na projekty badawcze w ramach IDUB (od 2020 r.);

2. na poziomie IGM:

- system hospitacji, który umożliwia monitorowanie jakości prowadzonych zajęć (także w okresie kształcenia *online* w trakcie pandemii) – wyniki hospitacji są omawiane z prowadzącymi zajęcia, co pozwala na wzmacnianie doskonalenia procesu nauczania;
- zebrania pracowników IGM, podczas których są przedstawiane i dyskutowane zagadnienia o charakterze naukowo-dydaktycznym;
- warsztaty organizowane przez pracowników IGM w zakresie bazy danych *Refinitiv Eikon*¹⁰⁰;

3. na poziomie studenta:

- wyniki semestralnych ankiet studenckich;
- wyniki ankiety *EkSoc – tu studiuje*, która pozwala na kompleksową ocenę organizacji studiów;
- uczestnictwo przedstawicieli studentów w RK – przedstawiciele studentów mają możliwość zgłaszania uwag i zabierania głosu w sprawach dydaktycznych na posiedzeniach Rady;
- możliwość zgłaszania uwag i sugestii, dotyczących procesu dydaktycznego przez studentów I roku studiów bezpośrednio do opiekuna pierwszego roku studiów (osobno dla I i II stopnia);
- polityka kadrowa obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa czy na przejawy różnych form dyskryminacji¹⁰¹.

⁹⁶ Zał. *FIBM_Z3_ZR058* – Zarządzenie nr 58 Rektora UŁ z dnia 20.12.2019 r. w sprawie określenia szczegółowych kryteriów oceny osiągnięć naukowych i dydaktycznych wymaganych do zatrudnienia nauczycieli akademickich na stanowisku profesora uczelni i stanowisku adiunkta (ze zm.).

⁹⁷

https://www.zdd.uni.lodz.pl/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=600&utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=606

⁹⁸ Do IGM dołączyli byli pracownicy KAiSP WES UŁ: dr Artur Sajnog, prof. UŁ (2017), dr Tomasz Sosnowski (2017), dr Aleksandra Pieloch-Babiarz (2019) i dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka (2019).

⁹⁹ Zał. *FIBM_Z3_Szk* – Szkolenia i kursy, w których uczestniczyli pracownicy Instytutu Gospodarki Międzynarodowej.

¹⁰⁰ Szczegółowe informacje o pracowni *Thomson Reuters (Refinitiv)* znajdują się w opisie kryterium 7.

¹⁰¹ Szczegółowe informacje o wsparciu studentów w tym zakresie zawarte są w opisie kryterium 8.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

WES UŁ, jako największy wydział UŁ, mieści się na obszarze obejmującym osiem budynków zlokalizowanych w centrum Łodzi – przy ul. POW 3/5, Rewolucji 1905 r. nr 37/39, Rewolucji 1905 r. nr 39 i Rewolucji 1905 r. nr 41/43. Budynki stanowią jeden kampus. Łączna powierzchnia budynków (netto) wynosi 25 890 m², w tym 60% (15 502 m²) stanowi powierzchnia użytkowa. Na terenie WES UŁ znajdują się także parkingi dla pracowników i studentów – zarówno rowerowe, jak i samochodowe (w sumie 259 miejsc parkingowych dla samochodów oraz 64 miejsc dla rowerów).

Infrastruktura WES UŁ jest przystosowana do korzystania z niej przez osoby z niepełnosprawnościami. Służą temu szerokie korytarze, dźwig zewnętrzny, dźwigi wewnętrzne, podjazd wewnętrzny oraz podjazdy zewnętrzne. Dwie aule wyposażone są w pętle indukcyjne dla osób słabosłyszących, które umożliwiają odbiór nieskazitelnie czystego i wyraźnego dźwięku bezpośrednio przez cewkę telefoniczną (T), w którą wyposażony jest niemal każdy aparat słuchowy. Sanitariaty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami mieszczą się w budynkach auli (I, II piętro), w budynku C (parter) oraz w części E budynku Centrum Informatyczno-Ekonometrycznego (parter). Dodatkowo, w sali T9 na parterze budynku T mieści się laboratorium badawczo-dydaktyczne (Dis)Ability Lab. Laboratorium wyposażone jest w różnego rodzaju sprzęty wspomagające i technologie asystujące dla osób z niepełnosprawnościami (m.in. biurko z regulowaną wysokością, przenośna pętla indukcyjna, monitor brajlowski, specjalistyczne klawiatury i myszki, komputer z oprogramowaniem powiększającym i udźwiękawiającym, wózek inwalidzki, okulary symulujące różne dysfunkcje wzroku i wiele innych). Z laboratorium mogą korzystać pracownicy i studenci WES UŁ, a pełnić ono może trzy funkcje: naukową – jako przestrzeń projektowania i realizacji badań naukowych w ramach Centrum Studiów o Niepełnosprawności i Dostępności UŁ, dydaktyczną – jako miejsce realizacji zajęć i warsztatów praktycznych ze studentami dotyczących tematyki niepełnosprawności i dostępności oraz wspierającą – jako stanowisko pracy i nauki dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Ponadto, na parkingach WES UŁ znajduje się pięć wydzielonych miejsc dla osób z niepełnosprawnościami. Od 1 października 2021 roku, decyzją Rektora UŁ, funkcję pełnomocnika Dziekana WES UŁ ds. osób z niepełnosprawnościami pełni dr Joanna Sztobryn-Giercuszkiewicz.

WES UŁ funkcjonuje w środowisku przyjaznym zarówno studentom, jak i kadrze akademickiej. Baza gastronomiczna obejmuje stołówkę (o łącznej powierzchni 456,16 m², ze 135 miejscami konsumpcyjnymi), dwa bufety oraz dwie tzw. wyspy kawowe. Na terenie kampusu, przy wejściu do budynku E, działa **pierwsza w Łodzi jadłodzielnia**, prowadzona przez grupę Foodsharing Łódź. W 2021 roku utworzono siedem pokoi socjalnych dla pracowników, z pełnym wyposażeniem.

Studenci mają też zapewnione **strefy relaksu**. Należą do nich m.in.: tzw. RING w budynku D, gdzie znajdują się miejsca do wypoczynku i sprzęt audiowizualny umożliwiający coworking, przestrzeń w budynku D zapewniająca możliwość aktywnego spędzenia wolnego czasu (gdzie można korzystać ze stołów do ping ponga oraz piłkarzyków) oraz dwa zielone patia wewnętrzne i oczko wodne. Na terenach zielonych znajdują się budki lęgowe dla ptaków, pasieka pszczela oraz domek do apiterapii (miód pozyskany z pasieki przekazywany jest do dyspozycji WES UŁ).

Według badania ankietowego *Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny – tu studiuje*, przeprowadzonego w grudniu 2022 roku wśród studentów drugiego roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, I i II stopnia, ponad połowa ankietowanych (61%) stwierdziła, że liczba miejsc do relaksu jest wystarczająca. Zdecydowana większość (76%) badanych oceniła jakość tego typu miejsc zlokalizowanych w przestrzeni wydziału dobrze lub bardzo dobrze. Ponad połowa ankietowanych (62%) jest zadowolona z ilości zieleni znajdującej się w obrębie kampusu wydziałowego.

Na terenie wydziałowego kampusu **studenci oraz pracownicy mają także możliwość obcowania ze sztuką**. W Małej Galerii Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego na WES UŁ (foyer nad aulą T1 w budynku T) organizowane są cykliczne wystawy fotograficzne, w łączniku między budynkami D i T

prezentowane są wystawy prac studentów i pracowników, natomiast w plenerze organizowane są wystawy prac studentów Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

Baza dydaktyczna WES UŁ obejmuje: salę Rady Wydziału, cztery aule wykładowe (w tym aulę główną mieszczącą 400 osób), 50 pracowni multimedialnych (w tym cztery sale do zajęć hybrydowych), jedną salę nagrań, 17 pracowni komputerowych, dwie sale do nauki cichej, dziewięć sal seminaryjnych (w tym dwie hybrydowe) i jedną pracownię fokusową. Sala nagrań jest wygłuszona panelami i zasłonami akustycznymi oraz wyposażona w wysokiej jakości sprzęt: kamerę konferencyjną wraz ze statywem, bezprzewodowy system mikrofonowy, mikrofon przewodowy, lampę pierścieniową oraz tablicę typu whiteboard. W 2022 roku zaaranżowana w ten sposób została również sala seminaryjna D106 oraz pracownia do zogniskowanych wywiadów grupowych (fokusowa).

Istotną rolę w kształceniu studentów WES UŁ, w tym także na kierunku FiBM, odgrywa **Pracownia Refinitiv Research Zone**¹⁰². Jest ona wyposażona w 12 stanowisk komputerowych z zainstalowaną aplikacją *Thomson Reuters Eikon 4* umożliwiającą studentom dostęp do danych w czasie rzeczywistym oraz danych historycznych z ponad 400 rynków giełdowych i pozagiełdowych.

W kontekście rozwoju bazy dydaktycznej WES UŁ należy podkreślić, iż **wraz z rozpoczęciem roku akademickiego 2023/2024 została oddana do użytku, po generalnym remoncie, największa aula WES UŁ, tj. T1**. Gruntowana modernizacja, oprócz auli, objęła również hol.

W sumie baza dydaktyczna WES UŁ obejmuje **84 nowoczesnie wyposażone pomieszczenia dydaktyczne, które zapewniają komfort pracy na każdym typie i kierunku studiów**¹⁰³. Jednocześnie, bogate wyposażenie sal oraz ich duża liczba zapewniają elastyczność planowania zajęć. Doceniają to studenci – zdaniem 80% respondentów wspomnianego powyżej badania ankietowego sale dydaktyczne są dobrze lub bardzo dobrze wyposażone w sprzęt multimedialny. Jednocześnie większość dobrze lub bardzo dobrze ocenia specjalistyczne oprogramowanie dostępne w salach dydaktycznych (61%) oraz ich umeblowanie (66%).

Potrzeby w zakresie doskonalenia bazy dydaktycznej WES UŁ i jej dostosowania do zmieniających się potrzeb użytkowników są na bieżąco monitorowane w ramach codziennej pracy 27 pracowników Centrum Administracyjno-Technicznego Wydziału (dalej: CAT), a także corocznie, w ramach badania ankietowego *Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny – tu studuję* realizowanego przez Centrum Kształcenia (dalej: CK) oraz poprzez uczestnictwo kierownictwa CAT w obowiązkowych przeglądach technicznych, skutkujących coroczną modyfikacją potrzeb remontowych i inwestycyjnych, będących podstawą do uzgadniania zakresu prac z kierownictwem UŁ, w ramach planów remontowo-inwestycyjnych na kolejne lata.

Studenci i pracownicy WES UŁ mają dostęp do szybkiej przewodowej sieci internetowej we wszystkich jego budynkach. WES UŁ zapewnia studentom i wykładowcom dostęp do wielu specjalistycznych programów ułatwiających proces kształcenia oraz pracę naukową – są to m.in. pakiety statystyczne Statistica, PS Imago – SPSS (oba dostępne również do instalacji na komputerach służbowych i prywatnych dla wszystkich pracowników i studentów), Gretl, Eviews, Stata, usługa Grammarly oraz oprogramowanie firmy Microsoft (m.in. każdy z pracowników oraz studentów ma dostęp do pełnej wersji pakietu Office 365 z możliwością instalacji na pięciu urządzeniach, w tym urządzeniach domowych).

W wyniku zakończenia obowiązywania obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, od semestru letniego roku akademickiego 2021/2022 zajęcia na WES UŁ są zasadniczo prowadzone stacjonarnie.

¹⁰² Szczegółowe informacje o pracowni *Thomson Reuters (Refinitiv)* znajdują się w opisie kryterium 7.

¹⁰³ Zał. [FiBM_01-02_Z2P5_Wypos](#) – *Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych*, który stanowi załącznik w cz. III raportu samooceny (Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających) – dołączony do raportu w wersji elektronicznej.

Zajęcia w trybie zdalnym, za zgodą Prodziekana ds. studenckich, mogą być prowadzone jedynie w uzasadnionych przypadkach, a także przykładowo w przypadku wykładów dla największych grup studenckich oraz zajęć dla studentów międzynarodowych w celu zminimalizowania ryzyka zakażeń. W tej sytuacji materiały dydaktyczne opracowywane w formie elektronicznej są udostępniane studentom poprzez **Uczelnianą Platformę Zdalnego Kształcenia e-Campus**¹⁰⁴, a oprogramowanie używane do nauki zdalnej (Microsoft Teams) jest aktualizowane na bieżąco. Platforma e-learningowa Moodle jest wykorzystywana ponadto m.in. do odbywania szkoleń/kursów wynikających z Regulaminu studiów (np. z zakresu przysposobienia bibliotecznego, z przedmiotu „Prawo autorskie” oraz z zakresu BHP, a także do przeprowadzania językowych testów diagnostycznych).

Na terenie WES UŁ – oprócz przewodowej sieci internetowej – działa również sieć bezprzewodowa. Pracownicy korzystają również z sieci intranetowej. Wszyscy studenci i pracownicy korzystają z systemu informatycznego USOS i mają założone uczelniane konta pocztowe.

Na terenie kampusu mieści się Biblioteka Wydziałowa, która zajmuje powierzchnię 1331,5 m², z czego 27,5% (366,3 m²) zajmuje czytelnia z 32 miejscami. Magazyn biblioteki jest sukcesywnie wyposażany w nowe regały, co ma na celu poprawę jakości pracy, tworzenia bezpiecznej i nowoczesnej powierzchni do magazynowania książek. Biblioteka w pełni zaspokaja potrzeby dydaktyczne WES UŁ poprzez gromadzenie i udostępnianie (w formie tradycyjnej i zdalnej) corocznie aktualizowanego księgozbioru, zgodnie ze specjalizacją dyscyplin naukowych reprezentowanych na WES UŁ. Biblioteka prowadzi indywidualne oraz grupowe szkolenia biblioteczne (stacjonarne i online), m.in. na temat dostępnych baz naukowych. W celu zapewnienia dogodnych dla czytelników warunków odbioru i zwrotu zamówionych książek, na parterze w holu budynku E, zainstalowano książkomat oraz wrzutnię – są one dostępne 7 dni w tygodniu, w godzinach 7.00–21.00.

Biblioteka prowadzi również systematycznie badania satysfakcji czytelników – w 2018 roku badanie takie zostało przeprowadzone w formie ankiety, a w kolejnych latach (z uwagi na pandemię) miało formę kontaktów mailowych, telefonicznych oraz bezpośrednich rozmów z czytelnikami. Pytania dotyczące funkcjonowania Biblioteki Wydziałowej pojawiły się również w badaniu *Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny – tu studiuje*. Blisko połowa ankietowanych (47%) wyraziła pozytywne zdanie o księgozborze (tradycyjnym i elektronicznym) stanowiącym zasoby Biblioteki Wydziałowej, zaś prawie 2/5 (39%) nie miało większych zastrzeżeń do godzin jej otwarcia.

Studenci WES UŁ, w tym kierunku FiBM, korzystają ponadto z zasobów biblioteczno-informacyjnych Biblioteki UŁ oraz innych wydziałów UŁ.

Działające na WES UŁ Studenckie Koła Naukowe, Organizacje Studenckie, Wydziałowa Rada Samorządu Studentów oraz Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów posiadają własne pokoje do pracy oraz spotkań członków. Pokoje te zlokalizowane są w budynkach Centrum Informatyczno-Ekonometrycznego oraz w budynku D. Jest to 12 pomieszczeń o łącznej powierzchni 232,1 m².

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi jeden z celów strategicznych i ważniejszych filarów działalności zarówno UŁ¹⁰⁵, jak i WES UŁ. Celami WES UŁ w tym obszarze są nie tylko rozwój współpracy z otoczeniem biznesowym i pozabiznesowym i wspieranie Instytutów w tym zakresie, ale także wzmacnianie rozpoznawalności WES UŁ w regionie oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska¹⁰⁶.

¹⁰⁴ <https://moodle.uni.lodz.pl>.

¹⁰⁵ Zał. *FiBM_Z3_StratUL* – Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021–2030.

¹⁰⁶ Zał. *FiBM_Z3_StratES* – Strategia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ na lata 2023–2030.

W zmieniających się warunkach rynkowych, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym i dostosowanie programu studiów do zasad panujących na rynku pracy, w szczególności rynku specjalistów z zakresu szeroko pojętych finansów i biznesu międzynarodowego, jest zadaniem priorytetowym. Podmioty należące do otoczenia społeczno-gospodarczego UŁ oraz WES UŁ są nie tylko potencjalnymi pracodawcami absolwentów kierunku FiBM, ale przede wszystkim ważnymi interesariuszami w tworzeniu programu studiów, ekspertami, praktykami, których zaangażowanie w działalność WES UŁ pozwala w sposób ciągły doskonalić proces kształcenia. Ponadto, podmioty te są często odbiorcami ekspertyz i badań naukowych, prowadzonych zarówno przez kadrę akademicką, jak i studentów kierunku FiBM.

Przykładami inicjatyw w obszarze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dla studentów kierunku FiBM z poziomu uczelni są między innymi **Projekt Mentorski**¹⁰⁷ oraz **Akademia Przedsiębiorczości**¹⁰⁸. W ramach pierwszej z nich, absolwenci, reprezentanci biznesu, świata kultury i mediów wspierają studentów UŁ doradzając i pomagając im zaplanować ścieżkę kariery. *Akademia Przedsiębiorczości* z kolei oferuje studentom dostęp do szeregu kursów/webinariów z zakresu przedsiębiorczości (elementy teoretyczne oraz materiały praktyczne, w tym wystąpienia przedsiębiorców czy właścicieli i pomysłodawców *startupów*).

Podstawową rolę we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na WES UŁ pełni Rada Biznesu (dalej: RB), której misją jest zbliżenie środowiska nauki i edukacji oraz sfery praktyki życia gospodarczego poprzez nawiązanie ścisłej współpracy¹⁰⁹. Model współpracy obejmuje zarówno warstwę naukową, edukacyjną, biznesową, jak i promocyjno-marketingową. W skład RB wchodzi przedstawiciele sektora przedsiębiorstw (reprezentowane są znane i prestiżowe podmioty z branży consultingowej, bankowej, audytorskiej i in.) oraz instytucji publicznych¹¹⁰.

RB podejmuje szereg inicjatyw zapewniających studentom kierunku FiBM dostęp do wiedzy i doświadczenia praktyków, prowadzących działalność zawodową w sferze finansów i biznesu międzynarodowego, a także dostęp do szerokiej oferty staży, szkoleń i praktyk zawodowych. Przykładami takich aktywności są m.in. projekty **EkSoc StartUp!**¹¹¹, **Mapa Biznesowa Łodzi**¹¹², **VIP Talks**¹¹³, **Biblioteka Case'ów**¹¹⁴ oraz cykl spotkań organizowanych na WES UŁ **Śniadanie z przedsiębiorcą**¹¹⁵.

Celem konkursu **EkSoc startUP!** jest promowanie i wspieranie innowacyjnych przedsięwzięć biznesowych wśród studentów i doktorantów¹¹⁶. W 2022 roku odbyła się IV edycja tego konkursu, w ramach której uczestnikami byli także studenci kierunku FiBM. Wśród ekspertów i mentorów, współpracujących w ramach konkursu znaleźli się przedstawiciele ponad 20 firm i instytucji. Partnerami czwartej edycji byli m.in.: ING Bank Śląski S.A., Łukasiewicz – Łódzki Instytut Technologiczny, Hotel Vienna House Andel's Lodz, PwC, CERI International, Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Shumee S.A., Long Term Management Sp. z o.o. oraz WES UŁ.

¹⁰⁷ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/projekt-mentorski>.

¹⁰⁸ *Akademia Przedsiębiorczości* powstała z inicjatywy dr hab. Agnieszki Kurczewskiej, prof. UŁ, Prorektor Uniwersytetu Łódzkiego ds. współpracy z otoczeniem będącej jednocześnie pracownikiem WES UŁ. Szersze informacje dostępne są na stronie: <https://www.przedsiębiorczosc.uni.lodz.pl/>.

¹⁰⁹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/firmy-instytucje/rada-biznesu>.

¹¹⁰ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/firmy-instytucje/rada-biznesu>.

¹¹¹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/konkurs-eksoc-startup>, <https://www.facebook.com/eksocstartup>.

¹¹² <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/firmy-instytucje/konkurs-mapa-biznesowa-lodzi>.

¹¹³ <https://www.instagram.com/p/Cb66n0QI26e/>.

¹¹⁴ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/firmy-instytucje/biblioteka-caseow>.

¹¹⁵ <https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/sniadanie-z-przedsiębiorca-na-eksocu>.

¹¹⁶ Studentami kierunku FiBM, którzy wzięli udział w konkursie byli: Mikołaj Kowalczyk i Ludwik Bogucki.

Celem realizacji projektu **Mapa Biznesowa Łodzi**¹¹⁷ jest budowanie świadomości otoczenia rynkowego w regionie łódzkim wśród studentów WES UŁ poprzez zderzenie praktyki biznesowej z wiedzą pozyskiwaną przez studentów w trakcie zajęć uniwersyteckich oraz rozwijanie umiejętności pracy zespołowej poprzez zaangażowanie studentów w grupy projektowe. Końcowym etapem jest możliwość zaprezentowania się uczestników konkursu przed gremium składającym się z przedstawicieli środowiska biznesowego. W roku akademickim 2021/2022 odbyła się IV edycja tego konkursu, w której wzięli udział studenci kierunku FiBM. Od 2023 roku RB realizuje także projekt **Mapa Biznesowa Łodzi – Wizja Lokalna**, który ma na celu przybliżenie studentom praktycznych aspektów pracy zawodowej¹¹⁸. Studenci odwiedzają firmy w miejscach prowadzonej przez nie działalności. Studenci kierunku FiBM brali czynny udział w kilku wizjach lokalnych w przedsiębiorstwach.

Innym przejawem aktywności RB jest **VIP Talks**. To cykl spotkań dla studentów prowadzony przez przedstawicieli biznesu. W roku akademickim 2021/2022 zrealizowano cztery spotkania, między innymi: *Cloud computing*, czyli rozwiązania chmurowe w biznesie, możliwości i zagrożenia – Team Connect Sp. z o.o.; *Od studenta do prezesa – czyli jak dynamiczny może być startup?* – Startup Consulting; *ABC metodyki Design Thinking* – Łódzki Dom Biznesu; *Możliwości wsparcia założenia własnej działalności gospodarczej – dotacje z UE* – Łódź Art Center). Na wykłady w ramach cyklu *VIP Talks* rejestrowali się także studenci kierunku FiBM.

RB zainicjowała również projekt pod nazwą **Biblioteka Case'ów**. Z katalogu case'ów¹¹⁹ mogą korzystać prowadzący zajęcia i włączać przedmiotowe analizy przypadków do swoich zajęć. Case'y są opracowywane przez przedstawicieli biznesu w taki sposób, żeby można było je wykorzystać w trakcie jednych zajęć. Na uwagę zasługuje fakt, że zajęcia obejmujące dane studium przypadku współprowadzone są przez osobę, która je opracowała i zgłosiła. Katalog case'ów i dostępność prowadzących przed każdym semestrem są weryfikowane przez WES UŁ.

Członkowie RB (przedsiębiorcy, menedżerowie) organizują także cykl spotkań **Śniadanie z przedsiębiorcą**¹²⁰, które odbywają się na WES UŁ. Celem tych spotkań jest rozmowa z przedsiębiorcami, którzy poprzez pryzmat swoich doświadczeń zawodowych pokazują ścieżki rozwoju swoich biznesów. Ponadto, inspirują do poszukiwania i wdrażania własnych pomysłów na biznes. Wśród gości wydarzenia wymienić można m.in. Henryka Orfingera – Przewodniczącego Rady Nadzorczej rodzinnej firmy Dr Irena Eris, Józefa Szmicha – założyciela Delia Cosmetics i Zbigniewa Nowickiego – współwłaściciela Bluerank, Przewodniczącego Rady Izby Gospodarki Elektronicznej. W spotkaniach brali udział studenci kierunku FiBM.

Oprócz wyżej wymienionych stałych inicjatyw RB organizuje dla studentów WES UŁ, w tym także dla studentów kierunku FiBM, różnego rodzaju wykłady i webinaria w zakresie tematyki związanej z praktyką gospodarczą. Przykładowo 28.03.2023 r. odbyła się **Debata o kluczowych kompetencjach studentów i absolwentów wkraczających na rynek pracy**¹²¹. Należy podkreślić, że także pracownicy IGM organizowali dla studentów spotkania z praktykami, zapraszając ich na warsztaty i wykłady w ramach prowadzonych zajęć¹²². W spotkaniu brali udział studenci kierunku FiBM.

¹¹⁷ Wśród pracowników IGM zaangażowanych w organizację konkursu należy wymienić dr Klaudię Zielińską-Lont (KBiHM).

¹¹⁸ Przykładowo, 16.01.2023 r. i 27.02.2023 r. odbyły się wizje lokalne studentów WES UŁ, także z udziałem studentów kierunku FiBM, w firmie SWM.

¹¹⁹ Katalog *Biblioteki Case'ów* dostępny jest w Intranecie (portal wyłącznie dla pracowników Wydziału).

¹²⁰ Cyklicznie, w każdej edycji programu brali udział studenci kierunku FiBM. Ten projekt był prowadzony w otwartej formule, baz obowiązkowo wcześniejszych zapisów. Formuła spotkań została przyjęta jako nieformalna przy kawie oraz poczęstunku.

¹²¹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/aktualnosci/szczegoly/debata-o-kluczowych-kompetencjach-studentow-i-absolwentow-wkraczajacych-na-rynek-pracy-280323>

¹²² W ramach prowadzonych zajęć przeprowadzono warsztaty przy współpracy z firmą Tate & Lyle pt. *Okiem rekrutera* (12.12.2020 r.) oraz szkolenie pt. *Czy warto mieć pieniądze – szczególnie na emeryturze?* z udziałem managera ds. inwestycji ING Banku Śląskiego (28.11.2020 r.).

Podstawowym filarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i udoskonalania programu studiów są partnerzy biznesowi kierunku FiBM, tj.: ABB, PwC, Tate&Lyle, Long Term Management i TME Electronic Components¹²³. Dzięki kooperacji możliwe jest podnoszenie standardów kształcenia i nieustanne dostosowywanie do ciągle zmieniających się warunków na rynku pracy. Podjęta współpraca sprzyja zwiększaniu kompetencji i kwalifikacji studentów w perspektywie ich przyszłego zatrudnienia¹²⁴. Ścisła współpraca z biznesem to także nawiązywanie i wzmacnianie kontaktów oraz wymiana pomysłów i doświadczeń. Ważnym elementem doskonalenia programu studiów na kierunku FiBM jest ciągła współpraca z przedstawicielami życia gospodarczego (m.in. uczestniczącymi w RK), mająca charakter doradztwa dotyczącego oferty dydaktycznej kierunku. Przejawia się to m.in. w wypracowywaniu standardów kształcenia, tworzeniu nowych przedmiotów kursowych, organizowaniu miejsc praktyk dla studentów, wsparciu studentów w pisaniu prac dyplomowych oraz współdziałaniu w przygotowywaniu materiałów dydaktycznych. Obydwa środowiska – społeczność akademicka i otoczenie społeczno-gospodarcze stoją przed koniecznością ciągłego dostosowywania się do zmiennych warunków otoczenia i podejmowania nowych wyzwań, czego efektem jest udoskonalanie programu studiów kierunku FiBM. Dzięki współpracy obie strony mogą efektywniej wykorzystać posiadane zasoby i potencjał¹²⁵.

Do kluczowych elementów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów na kierunku FiBM zalicza się:

- działalność RK, która stanowi ważny organ wpływający na ciągłe doskonalenie programu studiów, rozwój kierunku i współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi¹²⁶, co umożliwia bieżące monitorowanie i regularną ocenę jakości kształcenia oraz uzupełnianie oferty kształcenia. Radę tworzy aktualnie dziewięć osób¹²⁷, w tym przedstawiciel pracodawców, którego opinie i sugestie przekładają się na doskonalenie programu studiów kierunku FiBM;
- współpracę z RB, podejmującą inicjatywy mające na celu promowanie przedsiębiorczości i zapewnienie wsparcia merytorycznego w rozwoju pomysłów biznesowych, a także implementującą wiedzę praktyczną do oferty kształcenia kierunku FiBM, np. w postaci dedykowanych wykładów, *case'ów* czy otwartych spotkań z ekspertami;
- zapraszanie praktyków na cykliczne zebrania katedr, w celu przedstawienia aktualnych i ważnych problemów, dotyczących dziedzin związanych z szeroko pojętymi finansami i biznesem międzynarodowym;
- współpracę w ramach programu *Nowoczesne Zarządzanie Biznesem* (NZB)¹²⁸, w którym studenci mają możliwość poszerzenia wiedzy teoretycznej o wiedzę praktyczną poprzez uczestnictwo w wykładach prowadzonych przez ekspertów, wywodzących się z sektora

¹²³ <https://fibm.uni.lodz.pl/partnerzy>.

¹²⁴ Por. zał. *FIBM_Z3_Umowy_partn* – Przykładowe umowy z partnerami biznesowymi kierunku FiBM.

¹²⁵ Łukasz Koprowski, absolwent kierunku FiBM, Dyrektor PwC, Przewodniczący RB oraz partner biznesowy kierunku FiBM stwierdza, iż współpracuje z WES UŁ od wielu lat, a korzyści dla PwC są bardzo wymierne, w szczególności w zakresie większych możliwości rekrutacji najlepszych studentów do PwC oraz dostępu do wiarygodnych źródeł wiedzy. Korzyści osiągają także pracownicy firmy PwC, którzy mogą rozwijać swoje umiejętności szkoleniowe i prezentacyjne dzieląc się zdobytą wiedzą w PwC ze studentami podczas licznych prezentacji i szkoleń.

¹²⁶ Zał. *FIBM_Z3_RW2709* – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 27.09.2021 r. w sprawie Rad Konsultacyjnych kierunków/institutów.

¹²⁷ Zał. *FIBM_Z3_RW1701* – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 17.01.2022 r. ws. zmiany składu Rady Konsultacyjnej kierunku FiBM od roku akademickiego 2021/2022.

¹²⁸ Program NZB to jeden z największych programów edukacji ekonomicznej, skierowany do studentów i pracowników naukowych. Powstał z inicjatywy Związku Banków Polskich i Biura Informacji Kredytowej. Misją tego programu jest podnoszenie poziomu wiedzy o budowaniu wiarygodności finansowej, zarządzaniu ryzykiem, o rynku finansowym, przedsiębiorczości oraz zarządzaniu. Realizacja tego założenia dokonuje się poprzez rozwój współpracy biznesu ze szkołami wyższymi. Szersze informacje na ten temat znajdują się na stronie: <https://nzb.pl/program-nzb/>.

przedsiębiorstw i przedstawiciele instytucji gospodarczych¹²⁹ oraz konsultacje w strefach NZB (stoiska edukacyjne);

- działalność trzech pracowników IGM w CBIK UŁ¹³⁰, które zajmuje się opracowywaniem eksperckich analiz ekonomicznych z obszaru uwarunkowań realizacji inwestycji kapitałowych oraz prowadzeniem doradztwa i szkoleń w tym obszarze;
- współpracę w pisaniu monografii naukowych z przedstawicielami świata biznesu i ważnych instytucji finansowych. Materialnym efektem takiej współpracy jest napisanie w 2022 roku książki¹³¹ przez pracowników IGM z pracownikiem Giełdy Papierów Wartościowej w Warszawie, dr. Tomaszem Wiśniewskim¹³². Książka została objęta patronatem zewnętrznym przez międzynarodową grupę kapitałową BNP Paribas;
- udział w inicjatywach edukacyjnych organizowanych przez Narodowy Bank Polski – pracownicy IGM pełnili funkcje ekspertów w programie *Złote Szkoły NBP* w latach akademickich 2020/2021 i 2022/2023¹³³. Program ten skierowany jest do uczniów szkół podstawowych mających na celu popularyzację wiedzy o przedsiębiorczości i finansach;
- wsparcie inicjatyw edukacyjnych skierowanych do szkół średnich poprzez udział w różnorodnych festiwalach nauki i programach badawczych. Do programów zalicza się: Program UŁ *Zdolny Uczeń – Świetny Student* (dwóch uczniów szkoły średniej, którzy uczestniczyli w programie w roku akademickim 2021/2022, zostało studentami WES UŁ na kierunku FiBM)¹³⁴, *Festiwal Nauki Techniki i Sztuki w Łodzi*¹³⁵ czy prowadzenie prelekcji w ramach programu *Szkoła Patronacka*;
- przeprowadzenie wykładów podczas *Szkoły Letniej* na WES UŁ (czynny udział pracowników Instytutu w *18th Eksoc Summer School* dla studentów z różnych zagranicznych uniwersytetów, np. w *Sao Paulo, Tuluze, Ivanovie, czy Quito* w roku akademickim 2021/2022)¹³⁶;
- wspieranie organizacji wydarzeń naukowych przez szkoły średnie poprzez przeprowadzenie prelekcji dotyczących tematyki finansów i biznesu międzynarodowego (cykliczny udział pracowników IGM w *Dniu Zawodowca* w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. Władysława Grabskiego w Łodzi);
- współpraca z CSiPZ oraz Biurem Karier UŁ, dzięki którym studenci kierunku FiBM mogą korzystać z oferty atrakcyjnych praktyk zawodowych (w tym płatnych – Students' POWER), a także brać udział w *Projekcie Mentorskim*.

¹²⁹ Przykładami wykładów, które odbyły się w 2022 roku są: *Bezpieczne zakupy w sieci, Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni, Wiarygodność finansowa – co możesz zyskać?, Oszczędzanie oraz inwestowanie długoterminowe, Korzystanie z informacji gospodarczej przewagą konkurencyjną firm*.

¹³⁰ Centrum Badań Inwestycji Kapitałowych UŁ tworzą pracownicy KFiIM: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ i dr Tomasz Sosnowski.

¹³¹ M. Janicka, T. Miziolek (red.) (2022), *Finanse zrównoważone. ESG – Przedsiębiorstwa – Sektor finansowy*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, ss. 316.

¹³² Wicedyrektor działu produktów informacyjnych i wskaźników Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

¹³³ Pracownicy IGM wzięli udział w II i III edycji programu w latach akademickich 2019/2022 i 2022/2023.

¹³⁴ Mentorami pięciu uczniów w V i VI edycji programu w roku akademickim 2021/2022 i 2022/2023 byli pracownicy IGM: dr Klaudia Zielińska-Lont i dr Marcin Złoty.

¹³⁵ Prelegentami w latach akademickich 2021/2022 i 2022/2023 byli pracownicy IGM: dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ, dr Karolina Anielak-Sobczak, dr Klaudia Zielińska-Lont i dr Marcin Złoty. Podczas XXII edycji (19.04.2023 r.) przeprowadzone zostały warsztaty: *Marketing komunikacyjny w praktyce* przez dra hab. Artura Sajnog, prof. UŁ, *Generator Pomysłów* przez dr Klaudię Zielińską-Lont i dr Karolinę Anielak-Sobczak oraz prelekcja przeprowadzona przez dr Marcina Złotego pt. *Czarne złoto - inwestycje na rynku ropy naftowej* (19.04.2023 r.) W XXI edycji festiwalu (11.05.2022 r.) dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ przedstawił prelekcję pt. *Marketing komunikacyjny w praktyce*, zaś dr Marcin Złoty *Nie wszystko złoto, co się świeci – w jaki sposób i czy warto inwestować w złoto*.

¹³⁶ Prelegentem szkoły letniej w roku akademickim 2021/2022 był dr Marcin Złoty, który wygłosił wykład pt. *The process of creating commodity prices in the 21st century* (27.06.2022 r.).

Studenci kierunku FiBM mogą na bieżąco śledzić informacje na temat składanych przez pracodawców ofert **praktyk, szkoleń, staży, warsztatów**, które są zamieszczane na stronie CSiPZ¹³⁷. Na WES UŁ organizowane są bezpłatne szkolenia i warsztaty dla studentów wszystkich kierunków, w tym studentów kierunku FiBM oraz pracowników UŁ¹³⁸. CSiPZ podejmuje działania mające na celu zawieranie umów o współpracy¹³⁹ pomiędzy WES UŁ i przedsiębiorcami, przedstawicielami administracji różnego szczebla oraz instytucji otoczenia biznesu, w celu ułatwienia studentom FiBM odbycia wartościowych merytorycznie praktyk zawodowych. Praktyki odbywają się zgodnie z przyjętymi zasadami na WES UŁ¹⁴⁰ oraz programem praktyk dla kierunku FiBM¹⁴¹.

Studenci kierunku FiBM odbywają **praktyki** zarówno w instytucjach publicznych, jak i w podmiotach z sektora prywatnego. W zdecydowanej większości są to podmioty zlokalizowane w Polsce. Dotychczas były to m.in. instytucje finansowe, korporacje międzynarodowe, jednostki sektora finansów publicznych (administracji rządowej i samorządowej, np. Ministerstwa, Urzędy Gmin¹⁴², Urzędy marszałkowskie), przedsiębiorstwa oraz organizacje pozarządowe. Wśród podmiotów przyjmujących studentów kierunku FiBM na praktyki są przedsiębiorstwa międzynarodowe, które prowadzą działalność m.in. w Polsce. Studenci mieli zatem szansę poznać środowisko międzynarodowe oraz możliwość nabycia i pogłębienia praktycznych umiejętności w zakresie funkcjonowania sektora publicznego i prywatnego w środowisku międzynarodowym, co jest zgodne z profilem studiów na kierunku FiBM¹⁴³. Studenci mają możliwość zaliczenia obowiązkowych praktyk zawodowych także poprzez wyjazd na zagraniczne praktyki lub staż w ramach programu *Erasmus+*. Przykładem stałej współpracy z zagranicznym pracodawcą jest umowa zawarta przez WES UŁ z firmą na Malcie z branży finansowej – Griffiths Associates¹⁴⁴.

Pośrednim i bardzo istotnym kanałem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest działalność **SKN Forecast**, funkcjonującego przy IGM. Koło naukowe zrzesza 12 studentów kierunku FiBM i czynnie wspiera popularyzację nauki poprzez organizację konferencji naukowych, prelekcji, konkursów naukowych i współpracę z przedsiębiorstwami. Współpraca z otoczeniem jest możliwa przez organizację różnych wydarzeń, do których zaliczają się:

- szkolenie przeprowadzone wraz z pracownikami firmy Infosys: *Digitalizacja rozliczeń VAT oraz wprowadzenia Krajowego Systemu e-faktur w Polsce* w roku akademickim 2022/2023;
- *Wielka Gra Ekonomiczna* – wydarzenie zorganizowane w roku akademickim 2022/2023 na WES UŁ, przy współpracy z Narodowym Bankiem Polski w zakresie popularyzacji wiedzy w formie interaktywnej gry ekonomicznej sprawdzającej wiedzę uczniów szkół podstawowych, średnich oraz studentów UŁ;
- konferencje naukowe: I Ogólnopolska Konferencja Naukowa SKN Forecast – *Rynek giełdowy w okresie niepewności*¹⁴⁵ (w roku akademickim 2021/2022) i II Ogólnopolska Konferencja

¹³⁷ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/oferty-stazy-praktyk-pracy>

¹³⁸ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/centrum-szkolen-i-praktyk-zawodowych/oferta-szkolen>

¹³⁹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/centrum-szkolen-i-praktyk-zawodowych/umowy-o-wspolpracy>

¹⁴⁰ Zał. **FIBM_Z3_RW2410** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 24 października 2022 r. w sprawie uaktualnienia Statutu Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ; Zał. **FIBM_Z3_ST2410** – Statut Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego z 24 października 2022 roku.

¹⁴¹ Szczegółowe zasady organizacji i przebiegu praktyk zawodowych zawarte są w opisie kryterium 2.

¹⁴² Np. Urząd Marszałkowski Województwa, Urząd Gminy w Pabianicach, Urząd Gminy w Rzgowie.

¹⁴³ Przykłady firm: ABB Business Services Sp. z o.o., EY Doradztwo Podatkowe Krupa Sp. K., Infosys Poland Sp. z o.o., ING Bank Śląski, PwC, PricewaterhouseCoopers, Tate & Lyle.

¹⁴⁴ Studentami kierunku FiBM, którzy otrzymali grant Erasmus+ Praktyki i wzięli udział w programie praktyk zagranicznych byli: Maciej Mętlewicz (2023), Łukasz Łysakowski (2020), Tetiana Kukhareno (2019), Aleksandra Kowalewska (2019), Klaudia Pabiniak (2019), Katarzyna Sokołowska (2018), Sara Kaźmierczak (2018) oraz Milena Czerwińska (2018). Przerwa w latach 2021 i 2022 wynikała z zawieszenia wyjazdów w związku z pandemią COVID-19.

¹⁴⁵ Prelegentami na konferencji byli pracownicy IGM: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, dr hab. Tomasz Miziołek prof. UŁ, dr Marcin Złoty i mgr Adrian Gawęda. Pracownicy IGM wsparli studentów w pozyskiwaniu wiedzy nt. metodyki prowadzenia pracy badawczej i przedstawienia rezultatów analiz w formie posterów.

Naukowa SKN Forecast i SKN Inwestor – *Perspektywy inwestycyjne w określonych cyklach koniunkturalnych*¹⁴⁶ na WES UŁ (w roku akademickim 2022/2023);

- cykliczna współpraca z partnerem biznesowym kierunku – firmą Long Term Management Sp. z o.o. w ramach popularyzowania wiedzy o funkcjonowaniu i inwestycjach realizowanych przez przedsiębiorstwa typu *Family Office*¹⁴⁷;
- prelekcja dotycząca wyjazdów zagranicznych: *Erasmus+ Praktyki i Erasmus+ Studia*¹⁴⁸ (przedstawienie oferty programów mobilnościowych dla studentów).

Współpraca SKN Forecast z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma miejsce w kooperacji z przedsiębiorstwami oraz szkołami podstawowymi i średnimi. Do podmiotów wspierających koło naukowe zalicza się: Narodowy Banki Polski, Fortuna, Bakalland, Radio Łódź, Jaga Cafe, Egurrola Dance Studio i restauracja Go By Ha Long.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

WES UŁ, w ramach którego prowadzone są studia na kierunku FiBM, realizuje strategię umiędzynarodowienia poprzez włączanie zarówno studentów, jak i pracowników w liczne działania w zakresie współpracy międzynarodowej. Warto wskazać, że Biuro Współpracy z Zagranicą UŁ oraz WES UŁ stwarzają swojej społeczności możliwości uczestnictwa w wielu programach międzynarodowych. Chętnie korzystają z nich nie tylko studenci kierunku FiBM, ale i pracownicy IGM, którzy coraz liczniej biorą udział w programach mobilnościowych, międzynarodowych projektach naukowych i dydaktycznych, konferencjach, jak i zajęciach w języku angielskim, skutkujących rosnącą liczbą publikacji w periodykach o zasięgu międzynarodowym. Program studiów na kierunku FiBM podlega ciągłemu udoskonalaniu w taki sposób, aby był zgodny ze standardami międzynarodowymi zdefiniowanymi w Procesie Bolońskim¹⁴⁹ oraz wpisywał się w strategię WES UŁ¹⁵⁰.

W 2022 roku podjęto decyzję o przyjęciu UŁ do **Europejskiej Sieci Uniwersyteckiej UNIC** (*European University of Post-Industrial Cities*). W ramach sieci UNIC stworzono pulę tzw. otwartych kursów, które są dostępne jako zajęcia do wyboru dla studentów uczelni partnerskich. WES UŁ jako pierwszy zaangażował się we współpracę dydaktyczną w ramach wspomnianego programu. Ponadto, od października 2023 roku UŁ otrzyma dodatkowe dofinansowanie¹⁵¹, co pozwoli na realizację rozszerzonej misji w ramach UNIC, która zakłada pogłębienie współpracy między 10 instytucjami wchodzącymi w skład sieci¹⁵². Zmianie ulegnie nazwa projektu na Europejski Uniwersytet Miast w Transformacji Postindustrialnej (*European University of Cities in Post-Industrial Transition*). Dzięki współpracy UŁ z UNIC studenci kierunku FiBM będą mieli możliwość udziału w zdalnych zajęciach oferowanych przez ośrodki z sieci, a doktoranci UŁ możliwość prowadzenia swoich badań naukowych, a nawet możliwość otrzymania tytułu doktora zarówno na UŁ, jak i innej uczelni z sieci UNIC.

¹⁴⁶ Prelegentami na konferencji byli pracownicy IGM: dr hab. Tomasz Miziołek prof. UŁ oraz dr Marcin Złoty.

¹⁴⁷ Jednym z działań było koordynowanie przez dr. hab. Małgorzatę Janicką prof. UŁ oraz dr Marcina Złotego czteromiesięcznego projektu dotyczącego zwiększania wiedzy studentów o inwestycjach realizowanych przez przedsiębiorstwa typu *Family Office*. Działania polegały także na przygotowaniu koncepcji utworzenia portalu internetowego dotyczącego analizowanej tematyki (okres 1.12.2020–1.03.2021).

¹⁴⁸ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/pl/opportunities/opportunities-for-individuals/students/traineeships-abroad-for-students>; <https://erasmusplus.org.pl/>.

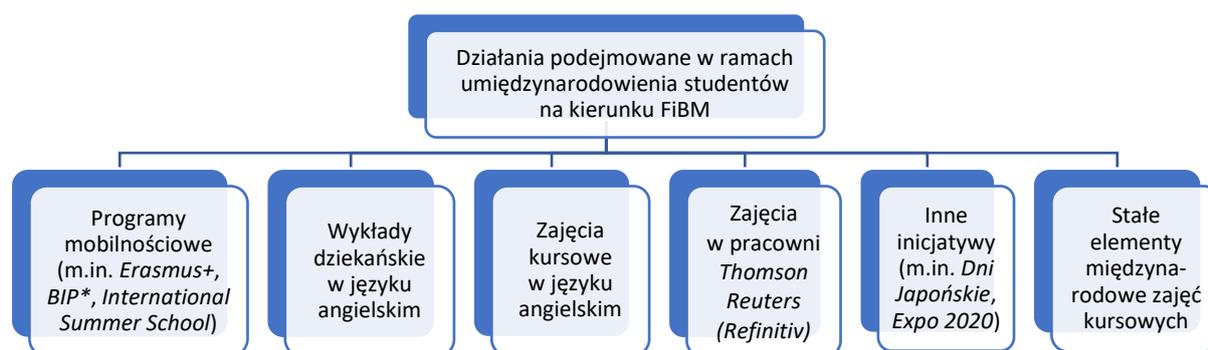
¹⁴⁹ Podstawowe cele kształcenia wyższego w Europie to: przygotowanie absolwentów do potrzeb rynku pracy – krajowego, europejskiego i globalnego, przygotowanie absolwentów do bycia aktywnymi obywatelami w społeczeństwie rozwiniętej demokracji, rozwój osobowy kształconych, rozwój i podtrzymanie szerokich podstaw wiedzy zaawansowanej, będącej zapleczem dla tworzenia w Europie gospodarek i społeczeństw opartych na wiedzy.

¹⁵⁰ Zał. *FiBM_Z3_StratES* – *Strategia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ na lata 2023–2030*.

¹⁵¹ Dodatkowa pula 2% środków MEiN dla uczelni, które starają się o doskonałość naukową.

¹⁵² *UNIC – środki na nowy etap działalności*, https://pp.uni.lodz.pl/index.php/intranet/news/articles/article?id=2052&utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=615.

Internacjonalizacja studentów oraz pracowników IGM jest jednym z fundamentalnych celów udoskonalania programu studiów kierunku FiBM. Na schemacie I.7.1 przedstawiono działania podejmowane w ramach zwiększania stopnia umiędzynarodowienia studentów kierunku FiBM.

Schemat I.7.1. Działania podejmowane w ramach podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia na kierunku FiBM

* BIP – Blended Intensive Programme

Źródło: opracowanie własne.

Studenci WES UŁ mogą korzystać z bogatej oferty **programów mobilnościowych**, czyli studiów zagranicznych w ramach programów *Erasmus+*, *International Credit Mobility* oraz *Justus Liebig University of Giessen – VIP* (oferta ta jest warta szczególnej uwagi jako program całkowicie zdalnej mobilności, dzięki któremu możliwe było podtrzymanie kontaktów międzynarodowych z jednym z naszych najważniejszych partnerów w okresie pandemii COVID-19).

Szczególnie w ramach programu *Erasmus+* funkcjonuje zróżnicowana oferta umów międzynarodowych, znajduje się w niej ponad 120 uczelni z 28 krajów Europy. W latach 2019–2023 z programu skorzystało odpowiednio 56, 26, 41, 78 studentów WES UŁ, z czego **studenci kierunku FiBM stanowili najliczniejszą grupę** – odpowiednio 25%, 19%, 29% i 28%. W ramach programów *Erasmus+* i *International Credit Mobility* na WES UŁ w latach 2017–2022 przyjechało łącznie ponad 2060 studentów. Warto przy tym wskazać, że UŁ jest jedyną uczelnią w Polsce realizującą jednosemestralną wymianę studentów pomiędzy uczelniami partnerskimi z krajów spoza Unii Europejskiej (UE) w ramach programu *International Credit Mobility*.

Dodatkowo w roku akademickim 2022/2023 WES UŁ wspólnie z Wydziałem Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ oraz dwoma zagranicznymi partnerami: *Université Lumière Lyon 2* (Francja) i *University of Crete* (Grecja) zorganizowali **Blended Intensive Programme (BIP)**¹⁵³ pt. *European Citizenship*. Należy nadmienić, iż czterech studentów z kierunku FiBM skorzystało z programu na osiem przyznaných miejsc (50%). Studenci realizowali część programu *online* a część stacjonarnie w Lyon w terminie 11–16 maja 2023 roku, gdzie odbywały się wykłady i warsztaty w międzynarodowej grupie studentów z *Université Lumière Lyon 2* (Francja) i *University of Crete* (Grecja)¹⁵⁴.

Program *Erasmus+* pozwala również na **realizację praktyk i staży poza granicami naszego kraju**, z czego korzystają również studenci kierunku FiBM. Warto wspomnieć, że WES UŁ ma podpisaną umowę z biurem rachunkowym – *Griffiths + Associates* na Malcie, która umożliwi co roku ośmiorgu studentom realizację praktyk. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Biuro Współpracy z Zagranicą UŁ, WES UŁ jest jedynym wydziałem, który posiada ten rodzaj umowy powiązanej

¹⁵³ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/aktualnosci/szczegoly/european-citizenship-pierwszy-bip-na-eksocu>.

¹⁵⁴ Wykładowcą z ramienia WES UŁ w BIP *European Citizenship* była dr Klaudia Zielińska-Lont z IGM, która przygotowała wykład pt. *European Union as a guarantor of financial security for its citizens*. Organizatorem była z kolei dr Ewa Feder-Sempach, również pracownik IGM.

bezpośrednio z grantami przyznawanymi w ramach programu *Erasmus+*. W poprzednich latach akademickich z praktyk skorzystało kilkudziesięciu studentów kierunku FiBM.

Kolejną formą umiędzynarodowienia, w jakiej biorą udział osoby studiujące na kierunku FiBM, jest unikalny program ***International Summer School (Szkoła Letnia)***. Jest to cykl seminariów naukowych, w ramach których omawiane są zagadnienia społeczne, ekonomiczne i w zakresie zrównoważonego rozwoju. W bieżącym roku *Szkoła Letnia* została zorganizowana już po raz szósty. Projekt ten organizowany jest przez WES UŁ, a udział w nim biorą studenci i wykładowcy z Europy, Ameryki Południowej oraz Azji¹⁵⁵. Studenci mają możliwość wyjechania na zajęcia do takich krajów jak Brazylia, Ekwador czy Meksyk, ale też chętnie biorą udział jako wolontariusze podczas zajęć organizowanych dla zagranicznych studentów na wydziale. W ramach *Szkoły Letniej* WES UŁ współpracuje m.in. z *Uniwersytetem FMU w Sao Paulo, Uniwersytetem w Tuluce czy Uniwersytetem w Quito*.

Uzupełnieniem internacjonalizacji procesu kształcenia na kierunku FiBM jest szeroka **oferta wykładów dziekańskich**, które prowadzone są w języku angielskim przez zagranicznych naukowców. W latach 2016–2023 odbyły się 23 wykłady dziekańskie, 4–6 w ciągu każdego roku akademickiego¹⁵⁶.

Podstawowym celem internacjonalizacji studentów kierunku FiBM jest wzmocnienie oraz podnoszenie kompetencji językowych studentów¹⁵⁷. Oprócz lektoratów z języka angielskiego, w ramach planu studiów na kierunku FiBM studenci mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych w języku angielskim – są to zarówno wykłady, jak i ćwiczenia, np. *Konwersatorium w języku angielskim* na I stopniu i *Konwersatorium z problematyki międzynarodowej w języku angielskim* na II stopniu. Pracownicy IGM, którzy prowadzą zajęcia w językach obcych (konwersatoria na I stopniu) mają dodatkowe wykształcenie filologiczne. Osoby te ukończyły studia magisterskie na kierunku filologia angielska w UŁ i, oprócz treści merytorycznych z zakresu ekonomii (doktor nauk ekonomicznych), są w stanie prowadzić zajęcia na poziomie znajomości języka angielskiego C2 (CEFR). Na II stopniu zajęcia w języku angielskim prowadzi dr hab., prof. UŁ, która ukończyła studia podyplomowe w Ośrodku Badań i Studiów Przekładowych przy UŁ w zakresie translatoryki, specjalność: tłumaczenie pisemne: język angielski i włoski.

Oprócz zajęć kursowych **studenci wybierają wykłady w języku angielskim**, wśród których wymienić można takie przedmioty jak: *Course on Creativity, Personal Branding, Intercultural Communication in the Modern World, Negotiations, Evaluation of the EU Projects, Services in the World Economy*.

Corocznie, z wyjątkiem okresu pandemii COVID-19, na zajęcia konwersatoryjne na I i II stopniu studiów na kierunku FiBM zapraszani są **wykładowcy z zagranicznych ośrodków naukowych** przyjeżdżający na WES UŁ w ramach programu *Erasmus+* i pokrewnych. Wśród zajęć, które prowadzili wykładowcy z zagranicznych ośrodków naukowych w ostatnich latach można wymienić:

a) w roku akademickim 2021/2022:

- Daniel Magueta PhD, Vice-Director MSc Retail Management, School of Technology and Management – ESTGA, *University of Aveiro* (Portugalia) przeprowadził wykład pt. *International Financial Crisis* na zajęciach prowadzonych przez dr hab. Joannę Bogołębską, prof. UŁ w dniu 27 kwietnia 2022 roku (cztery godziny dydaktyczne);

¹⁵⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/summer-school#c71578>.

¹⁵⁶ Wśród ważniejszych wykładów dziekańskich należy wymienić wykład Hermana van Rompuya, który również z inicjatywy ekonomistów UŁ otrzymał w 2021 roku tytuł doktora *honoris causa* UŁ. Trzy lata wcześniej tytuł ten otrzymał prof. Jeffrey Sachs. W obu przypadkach promotorem uzyskania tytułu *honoris causa* był Dziekan WES UŁ, dr hab. Rafał Matera, prof. UŁ. W roku akademickim 2022/2023 odbył się m.in. wykład prof. dr hab. Matthiasa Waechtera, który nosił tytuł *USA, Germany, Ukraine – new Challenges* oraz wykład Jego Ekscelencji Ambasadora Japonii w Polsce, Pana Akio Miyajima pt. *Today's World and Japan-Poland Relations*, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/aktualnosci/szczegoly/ambasador-japonii-na-eksocu>.

¹⁵⁷ Znajomość języków obcych studentów kierunku FiBM jest oceniana na podstawie regulacji UŁ – Zał. **FIBM_Z3_US206** – Załącznik do Uchwały nr 206 Senatu UŁ z dnia 18 czerwca 2021 r. – Wykaz certyfikatów potwierdzających znajomość nowożytnego języka obcego przez studentów studiów I stopnia, II stopnia i jednolitych magisterskich.

- Sevgi Coşkun PhD, Assistant Professor of Economics, *Istanbul Medeniyet University* (Turcja) przedstawiła wykład pt. *Labour Market in Emerging Economies* oraz krótką historię swojej kariery naukowej w USA i Wielkiej Brytanii na zajęciach prowadzonych przez dr Ewę Feder-Sempach w dniu 19 maja 2022 roku (cztery godziny dydaktyczne);

b) w roku akademickim 2022/2023:

- Amarbayasgalan Myagmar-Ochir, Lecturer of Finance Department, Business School, *National University of Mongolia* (Mongolia) przeprowadziła wykład pt. *Economics of Monetary Union Monetary Union and Optimum Currency Area Theory* na zajęciach prowadzonych przez dr Ewę Stawasz-Grabowską w dniu 11 maja 2023 roku (dwie godziny dydaktyczne);
- Dilara Demirez z *CAG University, Mersin* (Turcja) przeprowadziła wykład pt. *Financial Literacy* na zajęciach prowadzonych przez dra Tomasza Sosnowskiego w dniu 22 maja 2023 roku oraz na zajęciach prowadzonych przez dr Ewę Stawasz-Grabowska w dniu 23 maja 2023 roku (cztery godziny dydaktyczne).
- Mandeep Mahendru z *ICFAI Business School, Gurugram* (Indie) w ramach stażu naukowego w programie EkSoc Fellowship w dniach 14.03–31.05.2023 współprowadziła zajęcia na kierunku FiBM *Konwersatorium w języku angielskim* na pierwszym stopniu i *Konwersatorium z problematyki międzynarodowej* w języku angielskim na drugim stopniu (20 godzin dydaktycznych). Opiekunem naukowym Profesor Mandeep Mahendru była dr hab. Joanna Bogotębska, prof. UŁ (IGM).

Poza zajęciami w języku angielskim, kompetencje językowe studentów wzmocnione są poprzez uczestnictwo w **zajęciach w pracowni Thomson Reuters (Refinitiv) – Akademia Thomson Reuters** na I stopniu oraz *Analiza danych na rynkach międzynarodowych* na II stopniu. Studenci poznają zaawansowane terminy finansowe w języku angielskim, gdyż aplikacja *Thomson Reuters (Refinitiv) EIKON* jest platformą anglojęzyczną. Pracownia *Thomson Reuters (Refinitiv)* w sali E-106 pozwala na dostęp do aktualnych i precyzyjnych informacji z ponad 400 międzynarodowych rynków giełdowych i pozagiełdowych, danych rynku *Foreign Exchange (FX)* dla 175 walut, raportów branżowych, komentarzy, analiz i prognoz, jak również różnorodnych narzędzi do analizy rynków walutowych, kapitałowych i towarowych wraz z rozbudowanymi funkcjami finansowymi Microsoft Excel. Wyposażona jest w 12 stanowisk komputerowych z zainstalowaną aplikacją *Thomson Reuters EIKON 4* umożliwiającą studentom dostęp do międzynarodowych danych w czasie rzeczywistym. W ramach *Thomson Reuters (Refinitiv) Research Zone* w każdy poniedziałek sala E-106 z dostępem do platformy *Refinitiv EIKON* jest otwarta dla wszystkich studentów kierunku FiBM, po uprzednim zarezerwowaniu. Studenci bardzo chętnie korzystają z pracowni głównie po to, aby pobrać dane finansowe potrzebne do prac licencjackich i magisterskich a także bieżących prac na zajęciach kursowych. Do roku akademickiego 2022/2023 studenci kierunku FiBM mieli możliwość zdawania certyfikatu **Thomson Reuters Eikon Certification**, będącego międzynarodowym certyfikatem wystawianym przez firmę *Thomson Reuters* – ponad 100 studentów skorzystało z tej szansy, co znacznie zwiększyło ich konkurencyjność na rynku pracy¹⁵⁸.

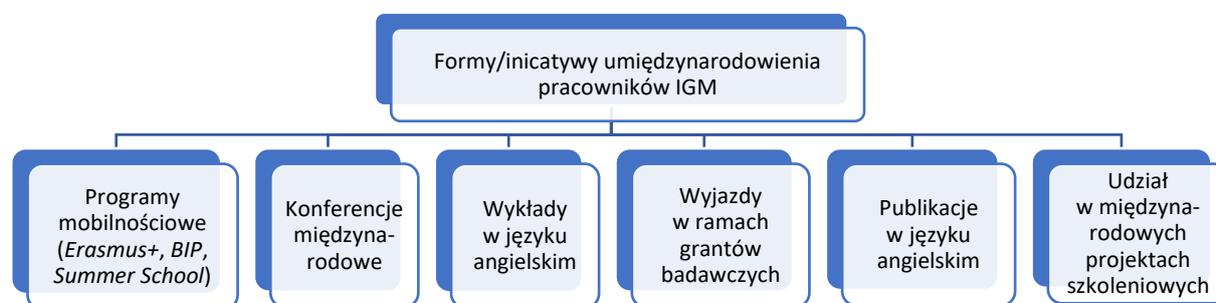
Jedną z kolejnych inicjatyw międzynarodowych, w którą zaangażowani byli studenci kierunku FiBM, była **Wystawa Światowa Expo 2020** w Dubaju na przełomie lat 2021–2022. W ramach podpisanej umowy z Pawilonem Polskim, 25 studentów UŁ zrealizowało praktyki zawodowe w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Spośród 13 studentów WES UŁ pięcioro było studentami kierunku FiBM. Studenci spędzili w Dubaju łącznie pół roku w dwóch trzymiesięcznych turach, gdzie reprezentowali Polskę i UŁ. Finansowanie programu zostało zapewnione przez MEiN – dotacja celowa wyniosła ponad 600 000 zł. Do Dubaju wyjechali również studenci z czterech innych ośrodków – Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu w Białymstoku oraz Grupy Uczelni Vistula.

¹⁵⁸ Obecnie możliwość zdawania certyfikatów jest ograniczona ze względu na nowe warunki współpracy, które zaproponowała firma Thomson Reuters (Refinitiv).

Studenci FiBM mają również możliwość udziału w organizowanym na WES UŁ przez Stowarzyszenie Klub Yakumo-goto **Dni Japońskich**¹⁵⁹. W 2023 roku *Dni Japońskie* zorganizowane zostały po raz 16. i rozpoczęły się wspomnianym wcześniej wykładem Ambadora Japonii Akio Miyajimy. Celem inicjatywy jest przybliżenie kultury Kraju Kwitnącej Wiśni. *Dni Japońskie* stanowią również platformę dla budowania dyskusji i rozszerzania współpracy na wielu płaszczyznach. W roku akademickim 2022/2023 ogłoszono rekrutację studentów na wyjazd do Japonii do *Akita International University* (jedno miejsce dla studenta WES UŁ), a w roku akademickim 2023/2024 dwoje studentów z Japonii przyjedzie studiować na WES UŁ w ramach Global Business Program.

W kwestii działań podejmowanych w ramach podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia na kierunku FiBM warto także wskazać na **stałe elementy międzynarodowe zajęć kursowych**, np. na egzemplifikację treści teoretycznych wykładów na przykładach korporacji transnarodowych w ramach przedmiotów *Marketing międzynarodowy* i *Zarządzanie międzynarodowe* (I stopień FiBM), *Globalne sieci biznesowe* (II stopień FiBM), czy w oparciu o rzeczywiste *case studies* dla konkretnych państw na zajęciach *Gospodarka międzynarodowa* (II stopień).

Podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku FiBM odbywa się także poprzez doskonalenie kadry dydaktycznej. Na schemacie I.7.2 wskazano przykładowe formy/inicjatywy internacjonalizacji pracowników IGM.

Schemat I.7.2. Formy doskonalenia umiędzynarodowienia pracowników IGM

Źródło: opracowanie własne.

Pierwszą bardzo ważną formą internacjonalizacji pracowników IGM, która cieszy się ogromną popularnością, są **programy mobilnościowe**, takie jak: *Erasmus+*, *Summer School*, czy realizowany od 2023 roku *Blended Intensive Programme (BIP)*.

Program *Erasmus+* umożliwia wyjazdy dydaktyczne nauczycieli akademickich i wyjazdy szkoleniowe pracowników UŁ. W przypadku wyjazdów realizowanych w roku akademickim 2022/2023 nauczyciele mogli wybierać spośród ponad 120 uczelni partnerskich, w tym od 2023 roku większości partnerów z sieci UNIC. Liczba ta jest w kontekście UŁ imponująca, ponieważ w 2022 roku nastąpiła digitalizacja programu *Erasmus+*, co wymusiło rewizję istniejących umów i rezygnację z tzw. „martwych umów”. WES UŁ ma obecnie jeden z największych katalogów umów na UŁ, co świadczy, po pierwsze, o znacznej aktywności międzynarodowej, a po drugie – o dużej sprawności administracji wydziałowej odpowiedzialnej za podtrzymanie umiędzynarodowienia. Statystyki wyjazdów jasno wskazują, że w tym obszarze pracownicy IGM byli bardzo aktywni. Od roku akademickiego 2017/2018 do roku akademickiego 2022/2023 pracownicy zrealizowali aż 28 wyjazdów zagranicznych (zob. tabela I.7.1). Warto przy tym dodać, iż IGM jest najmniejszym instytutem na wydziale i liczy 18 osób na 394 pracowników wydziału (4,6%). Biorąc pod uwagę odsetek pracowników realizujących wyjazdy w ramach programu *Erasmus+*, tylko w ostatnim roku akademickim (2022/2023) aż 39% zespołu IGM

¹⁵⁹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/aktualnosci/szczegoly/xvi-dni-japonskie-na-eksocu>.

skorzystało z tego programu. Widoczne zmniejszenie tej aktywności w latach 2020–2022 wynikało z częściowego zawieszenia możliwości wyjazdów w związku z pandemią COVID-19.

Tabela I.7.1. Liczba i odsetek pracowników IGM realizujących wyjazdy zagraniczne w ramach programu *Erasmus+* w latach 2017–2023

Lata	Wyjazdy w ramach programu <i>Erasmus+</i>	
	Liczba wyjazdów	Odsetek pracowników
2017/2018	9	50%
2018/2019	6	33%
2019/2020	2	11%
2020/2021	1	6%
2021/2022	3	17%
2022/2023	7	39%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Centrum Rozwoju Wydziału.

Od 2018 roku w ramach programu *Erasmus+*, na WES UŁ przyjechało także 68 naukowców, w tym 16 było w tym czasie pod opieką pracowników badawczo-dydaktycznych IGM. Warto podkreślić, że w roku akademickim 2022/2023 na zaproszenie KFiLM w zebraniu naukowym w dniu 28 kwietnia 2023 roku wziął udział dr Bojan Pejovic z *University of Montenegro*, Podgorica (Czarnogóra), który zaprezentował prowadzone prace badawcze.

Co ważne, pracownicy IGM także wyjeżdżają i prezentują wyniki swojej pracy badawczej podczas **międzynarodowych konferencji naukowych**. W latach 2018–2023 pracownicy IGM wzięli udział w 82 konferencjach międzynarodowych, w tym aż w ponad 20 w 2023 roku. Część wyjazdów to prestiżowe konferencje organizowane przez *Eurasia Business and Economics Society*, *European Center of Sustainable Development and Canadian Institute of Technology* czy *Academy of International Business*.

Większość pracowników IGM prowadzi **zajęcia dydaktyczne w języku angielskim**, co warto podkreślić również w zagranicznych ośrodkach naukowych, np. *International College of Zhengzhou University* w Chinach. Dodatkowo pracownicy IGM bardzo licznie włączają się w organizację **Szkoły Letniej** i corocznie przygotowują serię wykładów. Wśród nich można wymienić m.in.: dr Ewa Feder-Sempach pt. *European Stock Exchanges – Capital Markets Union Perspective*, dr Ewa Stawasz-Grabowska, dr Wojciech Grabowski pt. *How Has the Financial Safety Net in the Euro Area Changed since the Crisis?*, dr Klaudia Zielińska-Lont, Paweł Lont pt. *Making money on the pandemic – global health problems in the modern world*, dr Marcin Złoty pt. *The process of creating commodity prices in the 21st century*.

Podobnie jak ma to miejsce w przypadku studentów, **kadra dydaktyczna kładzie duży nacisk na doskonalenie swoich kompetencji językowych**. Jak już wspomniano, pracownicy IGM, którzy prowadzą zajęcia w językach obcych (konwersatoria) mają dodatkowe wykształcenie filologiczne, zaś pozostali chętnie biorą udział w kursach językowych, jakie w swojej ofercie ma UŁ.

Ponadto, w ramach grantów naukowych finansowanych przez NCN w programie Miniatura, sfinansowano **wyjazdy na staże na uczelniach zagranicznych oraz wyjazdy konsultacyjne**. Pracownicy IGM wyjechali na staże naukowe do takich ośrodków, jak:

- *Justus-Liebig-Universität Gießen* (Niemcy), dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ, 19.05.2019–25.05.2019;
- *Uppsala University* (Szwecja), dr Aleksandra Pieloch-Babiarz, 04.05.2022–16.05.2022;
- *Ghent University* (Belgia), dr Tomasz Sosnowski, 16.08.2023–15.11.2023;
- *University of London* (Wielka Brytania), dr Ewa Feder-Sempach, 15.03.2023–14.04.2023.

Beneficjenci programów Miniatura mieli możliwość realizacji wyjazdów konsultacyjnych m.in. do Belgii (Komisja Europejska; think-tank CEPS) i Francji (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego).

Pracownicy IGM realizują również **wyjazdy zagraniczne dzięki programowi wewnętrznych grantów Uniwersytetu Łódzkiego – Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB)**¹⁶⁰. Wśród projektów IDUB warto wymienić:

- dr Aleksandra Nacewska-Twardowska, *Polska w globalnych tańcach wartości na przełomie XX i XXI wieku na tle innych państw Europy Środkowo-Wschodniej*, grant realizowany w okresie 01.04.2022–31.03.2024;
- dr Ewa Stawasz-Grabowska *Banki centralne Polski, Czech i Węgier wobec kryzysu gospodarczego związanego z pandemią koronawirusa – zakres działań i ich wpływ na podstawowe kategorie makroekonomiczne*, grant dla młodych badaczy realizowany w latach 2021–2023;
- dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ, dr hab. Artur Sajnóg, prof. UŁ *The obligation of ESG reporting in the European Union member states in the light of the concept of sustainable finance – implications for the valuation of companies on the capital market*, grant dla doświadczonych badaczy realizowany w okresie 01.04.2022–31.03.2024;
- mgr Adrian Gawęda *Ocena ESG kraju jako determinanta zróżnicowania zależności między ratingiem ESG spółki publicznej a jej wyceną rynkową*, grant dla doktorantów realizowany w okresie 31.03.2023–30.03.2024.

Pracownicy IGM stale współpracują także z **zagranicznymi ośrodkami naukowymi**. Przykładami takich ośrodków są m.in.:

- *Riga Technical University* (Łotwa), Faculty of Engineering Economics and Management, Department of Corporate Finance and Economics – zespół naukowy w składzie: dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ oraz dr hab. Artur Sajnóg, prof. UŁ, współpracuje od 2022 r. z zespołem naukowym pod kierownictwem prof. Natalji Lace;
- *The Baltic University Programme (BUP)* – dr hab. Małgorzata Janicka, prof. UŁ oraz dr hab. Artur Sajnóg, prof. UŁ wzięli dwukrotnie udział w międzynarodowym sympozjum pt. *The BUP Symposium 2021* oraz *The BUP Symposium*; dr hab. Małgorzata Janicka jest stałym ekspertem *International Course for PHD Students* organizowanym przez BUP, zaś mgr Adrian Gawęda wzięł udział w jednych warsztatach z pisania prac naukowych oraz konsultacjach z niezależnymi ekspertami z zakresu ekonomii i finansów w sprawie pisanych rozpraw doktorskich;
- *Zhytomyr Polytechnic State University (Ukraina)*, Department of Accounting and Audit – współpraca z zespołem prof. Sergieja Legenchyka; dr hab. Artur Sajnóg, prof. UŁ jest koordynatorem współpracy międzynarodowej z ramienia UŁ (umowa z 11.03.2020 r.) oraz stałym członkiem Editorial Board czasopisma *Public Policy and Accounting*;
- *Uppsala University*, (Szwecja) – dr Aleksandra Pieloch-Babiarz współpracuje z Prof. Adri de Ridder w ramach projektu NCN Miniatura 5 2021/05/X/HS4/01633 pt. *Nieźrównowazona dywidenda – konceptualizacja, metody pomiaru, kierunki badań*;
- *University of Oradea* (Rumunia) – dr Aleksandra Pieloch-Babiarz współpracuje w ramach międzynarodowej konferencji naukowej *International Conference on European Integration – New Challenges – EINCO* jako stały członek Editorial Review Board;
- *Żytomierski Uniwersytet Państwowy* (Ukraina) – dr Aleksandra Pieloch-Babiarz jest stałym członkiem Editorial Board czasopisma naukowego *Public Policy and Accounting*;
- *University of London, Bayes* (Cass) Business School – dr Ewa Feder-Sempach współpracowała z Prof. Giovanni Urga i Prof. Ian W. Marsh w ramach projektu NCN Miniatura 6 ID: 551514.
- *University Cork* (Irlandia) – mgr Sylwia Cieślik podjęcie studiów doktoranckich (międzynarodowy doktorat realizowany równocześnie na dwóch uczelniach).

¹⁶⁰ Konkursy Grantowe Uniwersytetu Łódzkiego, <https://www.uni.lodz.pl/nauka-i-badania/idub-unilodz>.

Młodzi naukowcy – doktoranci oraz pracownicy ze stopniem doktora przed upływem siedmiu lat od obrony, mają możliwość finansowania wyjazdów i publikacji w zagranicznych czasopismach dzięki programowi **dofinansowania prac badawczych dla młodych naukowców z Rezerwy Dziekana na WES UŁ**. W ramach tego programu pracownicy IGM wyjeżdżali na konferencje naukowe m.in. do Belgii i Włoch (program PROM wyjazd do Neapolu w dniach 22–27.06.2023). Pracownicy IGM w swojej pracy naukowej skupiają się również na możliwości publikacji wyników swojej pracy badawczej w międzynarodowych czasopismach oraz wydawnictwach. Kadra **publikuje w języku angielskim oraz niemieckim**. Wśród periodyków i wiodących wydawnictw międzynarodowych można wymienić m.in. *Palgrave Macmillan* czy *Peter Lang*.

Dodatkowo pracownicy IGM skorzystali z **międzynarodowych projektów szkoleniowych** finansowanych przez MEiN *Mistrzowie dydaktyki czy Liderzy w zarządzaniu uczelnia* realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)¹⁶¹. Warto dodać, że jeden z pracowników IGM uzyskał prestiżowy certyfikat *Masters of Didactics in Excellent Teaching* wydany przez *Uniwersytet w Aarhus* w Danii (69. Miejsce w rankingu szanghajskim 2022), potwierdzający znajomość najnowszych metod kształcenia stosowanych w wiodących ośrodkach naukowych na świecie. Dzięki uczestnictwie w międzynarodowych projektach szkoleniowych, na kierunku FiBM wprowadzane są nowatorskie metody dydaktyczne, takie jak: *tutoring*, *active learning* i *case studies* wzorowane na technikach nauczania stosowanych na innych uniwersytetach europejskich (*Aarhus University*, *Aalborg University*, Dania oraz *Erasmus University Rotterdam*, Niderlandy).

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku FiBM oceniany jest nie tylko przez władze WES UŁ, ale również przez samych studentów – w ankietach wypełnianych w systemie USOS studenci mogą wypowiedzieć się na temat możliwości, jakie oferuje im wydział w ramach współpracy międzynarodowej. Ponadto organizowane są działania promujące dydaktyczne wyjazdy zagraniczne – m.in. dzięki spotkaniom z Pełnomocnikiem Dziekana WES UŁ ds. mobilnościowych oraz materiałom promocyjnym udostępnianym zarówno w gablotach i mediach społecznościowych IGM, jak i w wydziałowym systemie TV.

Warto dodać, że wspomnianym Pełnomocnikiem Dziekana WES UŁ ds. mobilnościowych jest pracownik IGM¹⁶², co dodatkowo zapewnia bieżący monitoring sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku FiBM. Ze względu na ścisłą współpracę z Prodziekanem ds. współpracy z zagranicą i Dyrektorem IGM wszystkie pojawiające się możliwości wzmocnienia stopnia internacjonalizacji są bezzwłocznie przekazywane studentom i pracownikom jednostki. Pracownicy IGM zachęcają studentów FiBM do każdej z pojawiających się tego typu inicjatyw, służąc wsparciem m.in. poprzez oferowanie adekwatnych możliwości realizacji efektów uczenia się (w tym poprzez odpowiedni katalog konsultacji oraz metod zaliczeń i egzaminów).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie, które otrzymują studenci kierunku FiBM na WES UŁ w zakresie uczenia się i rozwoju jest stałe, kompleksowe i wielopłaszczyznowe. Przybiera różnorodne formy, dopasowane do potrzeb wynikających z założonych celów. Opiera się na instrumentach i inicjatywach zarówno ogólnouczelnianych, jak i wydziałowych. Dodatkowo, pomocą służą także pracownicy (zarówno dydaktyczni, jak i administracyjni) IGM, którzy bezpośrednio opiekują się kierunkiem FiBM.

System obsługi administracyjnej WES UŁ zapewnia pomoc oferowaną przez wiele komórek organizacyjnych, m.in.: Dziekana i Prodziekanów, Pełnomocników Dziekana, Centrum Rozwoju Wydziału (dalej: CRW), COS, CK, a także CAT.

¹⁶¹ Szczegółowe informacje o zagranicznych wizytach studyjnych pracowników IGM znajdują się w opisie kryterium 4.

¹⁶² dr Ewa Feder-Sempach z KFiIM.

Podstawowym ogniwem wsparcia studentów w procesie uczenia się jest COS, zajmujące się prowadzeniem wszelkiej dokumentacji związanej z tokiem studiów oraz bieżącą obsługą studentów. Dyżury pracowników COS dla studentów studiów stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku (za wyjątkiem środy). W celu usprawnienia obsługi i zminimalizowania czasu oczekiwania przed stanowiskami COS wprowadzono internetowy system rezerwacji¹⁶³. Dzięki niemu student może umówić się na konkretny dzień i godzinę, nawet z tygodniowym wyprzedzeniem. Aby ułatwić nowym studentom wdrożenie w system funkcjonujący na wydziale, COS przygotowało i na bieżąco aktualizuje wirtualny przewodnik dla studentów pt. *Witaj na EkSocu*¹⁶⁴.

Ważną rolę odgrywają również **opiekunowie pierwszego roku studiów**. Dziekan WES UŁ powołuje dwóch opiekunów – dla I i II stopnia kierunku FiBM, wyznaczonych przez Dyrektora IGM. Do zadań opiekuna należy między innymi zaznajomienie studentów z regulaminem studiów oraz pomoc w sprawach związanych z tokiem studiów i w potrzebach socjalno-bytowych. Na pierwszym spotkaniu studentów z opiekunem roku, wybierany jest starosta roku, odpowiedzialny za reprezentowanie społeczności studenckiej danego kierunku przed kolegium dziekańskim, kadrą dydaktyczną i COS.

Wsparcia studentom udzielają także pracownicy dydaktyczni w ramach **obowiązkowych 1,5 godzinnych konsultacji (dyżurów)**. Informacje o terminach konsultacji dostępne są dla studentów na stronie internetowej (multiportal) UŁ, a także przy właściwych pokojach pracowników. Dodatkowo, częstą formą kontaktu jest poczta e-mail. W przypadku kontaktu drogą mailową zarówno pracownicy, jak i studenci są zobowiązani do korzystania z adresów w domenie „uni.lodz.pl”.

Regularne dyżury pełnią także Dziekan i Prodziekani oraz Pełnomocnicy Dziekana¹⁶⁵ (m.in. dwóch Pełnomocników Dziekana ds. Studenckich, Pełnomocnik Dziekana ds. programów mobilnościowych, Pełnomocnik Dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych i współpracy z otoczeniem oraz Pełnomocnik Dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami). Warto zaznaczyć, iż funkcję Pełnomocników Dziekana pełni także dwoje pracowników IGM, który sprawuje opiekę nad kierunkiem FiBM¹⁶⁶.

Niezwykle ważną rolę na WES UŁ pełni także **Pełnomocnik Dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami**. Odbywa cykliczne konsultacje ze studentami z niepełnosprawnościami i nauczycielami akademickimi, oferując bieżącą pomoc w adaptacji procesu kształcenia do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, organizuje cykliczne szkolenia dla nauczycieli akademickich *Metodyka kształcenia studentów z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami*, konsultuje rozwiązania techniczne i architektoniczne związane z dostępnością budynków wydziału dla osób niepełnosprawnych, a także dba o wyposażenie w specjalistyczne sprzęty wspomagające studiowanie (m.in. przenośne pętle indukcyjne dla osób słabosłyszących, sprzęty dla osób niewidomych i słabowidzących oraz niepełnosprawnych ruchowo), docelowo umieszczone w powstającym laboratorium *(Dis)Ability Lab*.

Dodatkowo, w okresie pandemii, szczególną rolę odgrywał Pełnomocnik Dziekana ds. e-kształcenia, który aktywnie pomagał wszystkim (zarówno dydaktykom, jak i studentom) w rozwiązywaniu wszelkich trudności jakie, w obszarze technicznym, generowało kształcenie na odległość.

W strukturach UŁ, **wielokierunkowe wsparcie studentom będącym w różnych trudnych sytuacjach życiowych, zapewnia funkcjonujące od 2019 roku, ACW**¹⁶⁷. Działania ACW obejmują:

- wsparcie w zakresie wyrównywania szans i rozwoju osobistego,

¹⁶³ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/biletomat#c71246>

¹⁶⁴ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/witaj-na-eksocu>

¹⁶⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wladze-wydzialu/kolegium-dziekanske>. Cena jest tu zwłaszcza inicjatywa „Kawa z Dziekanem” (<https://www.eksoc.uni.lodz.pl/nasze-dzialania/kawa-z-diekanem>).

¹⁶⁶ Dr Ewa Feder-Sempach jest Pełnomocnikiem Dziekana ds. programów mobilnościowych, zaś dr Tomasz Sosnowski jest Pełnomocnikiem Dziekana ds. Studenckich.

¹⁶⁷ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/akademickie-centrum-wsparcia-ul>

- rozwiązywanie trudności edukacyjnych, wynikających z przyczyn zdrowotnych i/lub adaptacyjnych,
- edukację w zakresie higieny psychicznej i psychoprophylaktyki, indywidualne konsultacje psychologiczne, terapeutyczne i pedagogiczne,
- interwencję w sytuacjach kryzysowych,
- wsparcie osób z niepełnosprawnościami¹⁶⁸, np. w uzyskiwaniu pomocy finansowej (np. w postaci stypendium dla osób z niepełnosprawnościami), propagowanie inicjatywy student-asystent osoby z niepełnosprawnością,
- działalność informacyjno-edukacyjną i inne wsparcie w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień,
- szkolenia dla kadry UŁ oraz studentów i doktorantów w zakresie aktualnych potrzeb, wsparcie studenta I roku w procesie studiowania.

Przy UŁ działa rozbudowany **system wsparcia stypendialnego**. Studenci są informowani o formach wsparcia oraz miejscach pozyskiwania szczegółowych informacji podczas pierwszego spotkania z opiekunem roku. Studenci osiągający wyróżniające wyniki w nauce (mający wysoką średnią ocen), posiadający osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wybitne wyniki sportowe na poziomie krajowym lub międzynarodowym mogą ubiegać się o stypendium Rektora UŁ. Ma ono silnie motywacyjny charakter. W latach 2018–2022 Stypendium Rektora UŁ otrzymało łącznie 134 studentów kierunku FiBM. Oferowane są także stypendia socjalne, zapomogi oraz stypendia specjalne dla osób z niepełnosprawnościami¹⁶⁹. Szczegółowe informacje na temat przyznawania ww. wsparcia są powszechnie dostępne – znajdują się na stronie internetowej WES UŁ¹⁷⁰.

Regulamin studiów w UŁ przewiduje również wsparcie w postaci indywidualizacji toku studiów, tj. **Indywidualnego planu studiów i programu kształcenia** (IPS) oraz **Indywidualnej organizacji studiów** (IOS)¹⁷¹. W ostatnich czterech latach akademickich (od 2019/2020 do 2022/2023) IOS miało przyznane odpowiednio: 46 studentów na I stopniu oraz 27 studentów na II stopniu kierunku FiBM. W wyjątkowych sytuacjach studenci mogą także ubiegać się o urlop od zajęć dydaktycznych, urlop z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się oraz urlop zdrowotny.

System wsparcia studentów wybitnych to nie tylko działania o charakterze finansowym (system stypendialny oraz system ulg). Studenci osiągający wyróżniające rezultaty oraz aktywnie zaangażowani w sprawy wydziału i uczelni (w tym działania w studenckich kołach naukowych) mogą otrzymać także list gratulacyjny, wyróżnienie za działalność studencką na rzecz i dla dobra Uniwersytetu Łódzkiego, *Medal za chlubne studia* oraz *Medal Universitatis Lodziensis Alumno Laude Dignissimo*¹⁷², a ich prace dyplomowe mogą zostać zgłoszone do ponaduczelnianych konkursów¹⁷³. Na szczególną uwagę zasługuje współorganizowany przez IGM *Ogólnopolski Międzyuczelniany Konkurs Prac Dyplomowych z zakresu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych*¹⁷⁴, którego misją jest promocja potencjału naukowego absolwentów kierunków związanych tematycznie z międzynarodowymi stosunkami gospodarczymi. Konkurs odbywa się corocznie. W latach 2018–2022 nagrodzone zostały w konkursie dwie prace licencjackie absolwentów kierunku FiBM.

¹⁶⁸ Dla lepszej koordynacji wsparcia osób z niepełnosprawnościami utworzono stanowiska Pełnomocnika Rektora UŁ ds. osób z niepełnosprawnościami oraz Pełnomocnika Dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami. W latach 2019–2023 na kierunku FiBM w wykazie osób z orzecznym stopniem niepełnosprawności znajdowało się odpowiednio: 8 studentów (studia stacjonarne I stopnia) oraz 4 studentów (studia stacjonarne II stopnia).

¹⁶⁹ <https://www.uni.lodz.pl/stypendia>.

¹⁷⁰ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/stypendia-ul>.

¹⁷¹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/podania-i-wnioski#heading-70896-62137>.

¹⁷² <https://www.uni.lodz.pl/o-uniwersytecie/odznaczenia-ul/medal-alumno>.

¹⁷³ Zał. *FiBM_Osiągn_Stud* – *Wybrane osiągnięcia studentów kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy*.

¹⁷⁴ Szczegółowe informacje o tym konkursie zawarte są w opisie kryterium 4.

Zwieńczeniem studiów jest możliwość wzięcia udziału w Gali Absolwenta, gdzie w uroczysty sposób (w togach i biretach) studenci odbierają z rąk Dziekana WES UŁ swoje dyplomy oraz wszelkie nagrody i wyróżnienia¹⁷⁵. W latach 2018–2022 *Medal za chlubne studia* otrzymało dwóch studentów kierunku FiBM studiów II stopnia. Listy gratulacyjne za wysokie wyniki w nauce otrzymało w tym okresie ośmiu studentów studiów I stopnia oraz pięciu studentów studiów II stopnia.

Studenci pochodzący spoza Polski mają zapewniony dostęp do takich samych systemów motywowania i wspierania w procesie uczenia się oraz na takim samym poziomie, jak studenci pochodzący z Polski.

Formą wspierania, motywowania i mobilizowania studentów do uczenia się i uzyskiwania jak najlepszych wyników jest wprowadzony w roku akademickim 2020/2021 nowy **system zapisów na seminaria dyplomowe oparty na średniej ocen uzyskanej w dotychczasowym toku studiów**. Studenci osiągający lepsze wyniki w nauce mają pierwszeństwo wyboru promotora pracy dyplomowej oraz specjalności.

Studenci WES UŁ mogą realizować część zajęć na innych uczelniach krajowych (w ramach programu *MOST*¹⁷⁶) i zagranicznych – w ramach programu *Erasmus+* oraz *International Mobility Direct*¹⁷⁷. Mogą też ubiegać się o stypendium *Josai Central European Scholarship Program*, aby studiować (bezpłatnie) przez rok na jednej z dwóch japońskich Uczelni (*Josai University* i *Josai International University*). Dodatkowo, WES UŁ oferuje możliwość uzyskania **podwójnego dyplomu licencjata** poprzez zrealizowanie trzeciego roku studiów I stopnia oraz napisanie pracy dyplomowej na Uniwersytecie w Huddersfield w Anglii¹⁷⁸. Wspieranie mobilności międzynarodowej i otwartości na środowisko międzynarodowe obejmuje także ofertę uczestnictwa w **międzynarodowych szkołach letnich**¹⁷⁹.

Wsparciem naukowym i społecznym dla studentów niewątpliwie są koła naukowe oraz organizacje studenckie. Studenci mogą rozwijać kompetencje społeczne i organizacyjne w Wydziałowej Radzie Samorządu Studenckiego, Uczelnianej Radzie Samorządu Studentów czy też w AISEC w Polsce Oddział Łódź.

Koła Naukowe, których na WES UŁ działa aż 14, umożliwiają także rozwój naukowy i rozwój w zakresie przedsiębiorczości. Warto podkreślić, że przy IGM funkcjonuje **SKN Forecast**, zraszające w roku akademickim 2022/2023 12 studentów, którego opiekunem naukowym jest dr Marcin Złoty¹⁸⁰. Wszystkie organizacje studenckie działają w ramach obowiązujących *Zasad funkcjonowania kół naukowych i organizacji studenckich na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ*¹⁸¹ i uzyskują wsparcie realizowanych projektów. Pomoc ta ma zarówno charakter merytoryczny, jak i finansowy oraz promocyjno-informacyjny. Studenci mogą publikować swoje artykuły w wydawanych na WES UŁ przez koła naukowe studenckich czasopismach: *Deal*, *Forward*, *Kwartal* i innych. W latach 2018–2022 w samym czasopiśmie *Deal* ukazało się pięć artykułów popularno-naukowych autorstwa studentów kierunku FiBM.

Działalność naukowa studentów, w tym realizacja badań, prezentacja ich wyników na konferencjach, publikacja artykułów naukowych lub książek, wspierana jest także finansowo przez system **Studenckich Grantów Badawczych**¹⁸². Program ten dostępny jest zarówno dla studentów I, jak i II stopnia.

Podnoszenie kompetencji naukowo-badawczych studentów umożliwia także realizowany na WES UŁ (od semestru letniego 2020/2021 do 2023 r.) projekt MEiN pt. **Mistrzowie Dydaktyki** (w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego

¹⁷⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-absolwenta/gala-absolwentow>.

¹⁷⁶ <https://www.uni.lodz.pl/wyjazdy-krajowe-program-most>.

¹⁷⁷ Szczegółowe informacje o tych programach zawarte są w opisie kryterium 7.

¹⁷⁸ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/inne-mobilnosci>.

¹⁷⁹ Szczegółowe informacje o tych programach zawarte są w opisie kryterium 7.

¹⁸⁰ Szczegółowe informacje o inicjatywach i aktywnościach SKN Forecast znajdują się w opisie kryterium 6.

¹⁸¹ Zał. *FiBM_Z3_Koła_Nauk* – *Zasady funkcjonowania kół naukowych i organizacji studenckich na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego*.

¹⁸² <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/studenckie-granty-badawcze>.

Funduszu Społecznego). Celem tutoringu wdrażanego na WES UŁ jest wsparcie 12 studentów z dobrymi wynikami studiów po pierwszym roku (od średniej 4,0) do końca pierwszego stopnia studiów przez czterech certyfikowanych tutorów (nauczycieli akademickich WES UŁ). Uczestniczący w programie studenci są objęci przez dwa lata opieką tutorską przez 75 godzin dydaktycznych. W ramach tutoriali studenci budują swój kapitał edukacyjny przydatny w dalszym studiowaniu oraz w przyszłej pracy zawodowej.

Efektom takiego wielopłaszczyznowego wspierania aktywności naukowej studentów jest ich widoczna aktywność publikacyjna, zwłaszcza wśród studentów II stopnia. W latach 2018–2022 ukazały się artykuły naukowe (rozdziały w monografiach, w prasie specjalistycznej) oraz artykuły popularno-naukowe, odpowiednio: jednego studenta studiów I stopnia oraz 10 studentów studiów II stopnia (niektórzy studenci opublikowali kilka prac).

W ramach wsparcia aktywności sportowej studentów na UŁ działa **Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu** (dalej: CWFIS)¹⁸³, zapewniające wysokiej jakości infrastrukturę sportową oraz **Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Łódzkiego (KU AZS UŁ)**¹⁸⁴. Studenci UŁ mogą korzystać z oferty CWFIS w ramach zajęć wychowania fizycznego, a także dodatkowo korzystając ze zniżki przygotowanej specjalnie dla społeczności studenckiej. Każdy student UŁ, który chciałby trenować wybraną dyscyplinę sportową czy brać udział w akademickich mistrzostwach wojewódzkich czy ogólnopolskich może zapisać się do KU AZS UŁ. Uczestnictwo w klubie pomaga w uzyskaniu stypendium sportowego Rektora UŁ. W latach 2018–2022 studenci kierunku FiBM brali udział w zawodach sportowych różnego szczebla (Akademickich Mistrzostwach Województwa Łódzkiego, Akademickich Mistrzostwach Polski), w różnych dyscyplinach sportowych (pływanie, narciarstwo alpejskie).

Ważnym elementem wsparcia rozwoju studentów jest obszar rozwoju zawodowego i przedsiębiorczości. Istotną rolę we wsparciu studentów odgrywa **Biuro Karier UŁ**¹⁸⁵, które świadczy systematyczną i kompleksową pomoc dla studentów i absolwentów w procesie uczenia się i wejścia na rynek pracy. Oferta obejmuje doradztwo, szkolenia rozwijające kluczowe kompetencje oraz współpracę z pracodawcami (m.in. poprzez Targi Pracy, spotkania z przedstawicielami biznesu oraz publikację ofert przeznaczonych dla studentów).

Studenci mogą także rozwijać się zawodowo, dzięki **CSiPZ**¹⁸⁶, które udziela wsparcia w realizacji praktyk obowiązkowych oraz fakultatywnych oraz tworzy platformę komunikacji między zainteresowanymi studentami i przedsiębiorcami, dzięki m.in. Radzie Biznesu przy WES UŁ¹⁸⁷. Należy podkreślić, że dzięki Radzie Biznesu realizowanych jest szereg działań i inicjatyw dostępnych dla osób chcących poszerzać swoje kompetencje w zakresie współpracy z otoczeniem biznesu, jak przykładowo: **Projekt Mentorski**, **Akademia Przedsiębiorczości**, konkurs **Mapa Biznesowa Łodzi**, czy konkurs **EkSoc StartUp!**¹⁸⁸. Rozwój kompetencji społecznych studentów, to także realizowany od 2018 r. **projekt EkoEkSoc**¹⁸⁹. Jest to inicjatywa mająca na celu wdrażanie na WES UŁ działań na rzecz ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu.

Władze WES UŁ i UŁ dokładają wszelkich starań aby zapewnić **bezpieczeństwo, równouprawnienie oraz przeciwdziałać wszelkim przejawom przemocy czy dyskryminacji**. W szczególności służą temu m.in. następujące działania/regulacje:

¹⁸³ <https://www.cwfiis.uni.lodz.pl/>

¹⁸⁴ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/spolecznosc/azs>

¹⁸⁵ <https://www.biurokarier.uni.lodz.pl/>

¹⁸⁶ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/centrum-szkolen-i-praktyk-zawodowych/o-centrum>

¹⁸⁷ Szczegółowe informacje o RB zawarte są w opisie kryterium 6.

¹⁸⁸ Szczegółowe informacje o tych projektach i konkursach znajdują się w opisie kryterium 6.

¹⁸⁹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/spoleczne-zaangazowanie/eko-eksoc>

- obowiązek spoczywający na każdym studencie (pod rygorem niezaliczenia pierwszego semestru studiów) odbycia szkolenia BHP¹⁹⁰;
- obowiązująca w UŁ *Instrukcja postępowania w przypadku zagrożenia niebezpiecznymi działaniami niekonwencjonalnymi i terrorystycznymi w obiektach i na terenie Uniwersytetu Łódzkiego*, określająca zasady postępowania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego¹⁹¹;
- wprowadzona w UŁ *Procedura antydyskryminacyjna i antymobbingowa*, określająca różne ścieżki podejmowania działań interwencyjnych, ukierunkowanych na łagodzenie skutków stwierdzonych przypadków dyskryminacji i mobbingu oraz wprowadzająca mechanizm zgłaszania przypadków dyskryminacji/mobbingu na uczelni¹⁹².

Dodatkowo, na WES UŁ obowiązują **Procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku zachowań nieetycznych**¹⁹³. W dokumencie zawarto procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych dotyczących studentów oraz pracowników WES UŁ oraz procedury postępowania w przypadku nieetycznych zachowań studentów, nauczycieli akademickich lub pracowników niebędących nauczycielami.

Niezależnie od opisanych procedur, każdy członek społeczności akademickiej podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w UŁ oraz za czyn uchybiający godności. Dlatego, w sprawach dyscyplinarnych, które nie mogą zostać rozwiązane w sposób określony w ww. procedurach, istnieje możliwość zwrócenia się do następujących podmiotów:

- Rzeczników Dyscyplinarnych UŁ,
- Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich,
- Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów,
- Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.

Efektywność systemu wsparcia i motywowania studentów, a także skuteczność realizacji założonych celów dydaktycznych monitorowana jest regularnie poprzez badanie w systemie USOS, przeprowadzane dla wszystkich zajęć po każdym semestrze danego roku akademickiego (*Ankieta oceny zajęć w USOS*) oraz cyklicznie poprzez ankietę *Tu studiuje*, której celem jest poznanie opinii studentów na temat ogólnych warunków oraz satysfakcji ze studiowania na WES UŁ.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zarówno UŁ, jak i WES UŁ zapewnia pełen publiczny dostęp do aktualnych informacji związanych z programem studiów na kierunku FiBM. Dostępność informacji jest realizowana za pośrednictwem stron internetowych, systemu komputerowego USOS, a także platform internetowych oraz serwisów społecznościowych, zapewniając tym samym różnorodne kanały komunikacji dedykowane dla różnych grup odbiorców.

Zapewnienie aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców stanowi fundamentalny aspekt funkcjonowania polityki informacyjnej WES UŁ. Wydział dąży do zapewnienia przyszłym

¹⁹⁰ Zał. **FiBM_Z3_ZR053** – Zarządzenie nr 53 Rektora UŁ z dnia 11.04.2019 r. w sprawie: zasad i trybu szkolenia w Uniwersytecie Łódzkim studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych i innych form kształcenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ze zm.).

¹⁹¹ Zał. **FiBM_Z3_ZR001** – Zarządzenie nr 1 Rektora UŁ z dnia 4.10.2018 r. w sprawie: wprowadzenia Instrukcji postępowania w przypadku zagrożenia niebezpiecznymi działaniami niekonwencjonalnymi i terrorystycznymi w obiektach i na terenie Uniwersytetu Łódzkiego.

¹⁹² Zał. **FiBM_Z3_ZR081** – Zarządzenie nr 81 Rektora UŁ z dnia 16.03.2023 r. w sprawie: wprowadzenia Procedury Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej w Uniwersytecie Łódzkim.

¹⁹³ Zał. **FiBM_Z3_Konflikty** – Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej.

i obecnym studentom dostępu do dokładnych, aktualnych oraz adekwatnych informacji, które odnoszą się do kluczowych aspektów studiowania na wydziale. W tym celu stosuje się zróżnicowane i wielowymiarowe podejście komunikacyjne, które obejmuje **wiele kanałów i strategii komunikacyjnych**.

Najbogatszym źródłem informacji dla kandydatów i studentów jest **strona internetowa WES UŁ**¹⁹⁴ znajdująca się na multiportalu UŁ. W dedykowanych zakładkach zawiera ona kompendia wiedzy niezbędne zarówno dla kandydata na studia, jak i studenta wydziału. Dotyczą one zasad rekrutacji na studia, oferty edukacyjnej oraz wszelkich aspektów procesu dydaktycznego, w tym m.in: siatki zajęć, oferty specjalności i praktyk, czy jakości kształcenia. Strona ta w sekcji dedykowanej studentom¹⁹⁵ zawiera wyczerpujące informacje dotyczące organizacji i zasad studiowania na kierunku studiów FiBM. Zakres przedmiotowych informacji obejmuje przede wszystkim:

- regulaminy i procedury (w tym regulamin studiów wraz z załącznikami, kalendarz akademicki, regulamin sesji egzaminacyjnej, zasady dyplomowania, regulamin praktyk),
- programy studiów (w tym plany studiów z informacjami o specjalnościach i głównych przedmiotach, informacje o planach specjalności i modułów),
- informacje dla studentów (w tym druki podań i wniosków, informacje przydatne studentom w procesie uczenia się, np. informacje o praktykach),
- informacje o rekrutacji (w tym szczegółowy opis procesu rekrutacyjnego, zasady przyjęć na studia, wymagane dokumenty, zasady przeliczania punktów, terminarz procesu rekrutacyjnego),
- ofertę studiów podyplomowych i doktoranckich,
- informacje o programach wymiany studenckiej i organizacji studenckich.

Strona internetowa WES UŁ została zaprojektowana w sposób przejrzysty i intuicyjny, umożliwiając łatwe poruszanie się po stronie i szybkie znalezienie poszukiwanych informacji. Informacje są dostępne nie tylko w języku polskim, ale także w języku angielskim, co pozwala na pełniejsze zrozumienie zamieszczonych treści przez obcokrajowców zainteresowanych studiami na tym kierunku.

Ważnym kanałem komunikacji jest **USOS**¹⁹⁶, który zapewnia dostęp do informacji, związanych z procesem kształcenia na UŁ, w tym także na kierunku FiBM. System ten jest zintegrowanym narzędziem informatycznym, które umożliwia zarządzanie wieloma aspektami studiów, prowadzenie spraw administracyjnych oraz dostęp do różnorodnych danych dotyczących życia akademickiego. Dzięki rozbudowanym funkcjonalnościom, system USOS jest istotnym narzędziem zapewniającym dostęp do informacji związanych z kierunkiem FiBM. Umożliwia to studentom, pracownikom i doktorantom skuteczne zarządzanie swoją edukacją, śledzenie postępów w nauce oraz uczestniczenie w życiu akademickim. Jako kluczowe w zapewnieniu dostępności informacyjnej należy wskazać funkcjonalności z indywidualnym dostępem do danych osobowych i akademickich. Każdy zalogowany użytkownik ma wgląd do swoich danych, w tym planu studiów, wyników egzaminów, harmonogramu zajęć oraz informacji o zaliczeniach i ocenach. System gwarantuje poufność danych i dostęp tylko do informacji przypisanych do danego konta. Ponadto, system USOS zawiera szczegółowe informacje na temat oferty dydaktycznej, w tym planów studiów na poszczególnych kierunkach i specjalnościach. Studenci mogą w prosty sposób sprawdzić, jakie przedmioty są przewidziane w danym semestrze, jakie są ich treści programowe oraz jakie są wymagania dla zaliczenia poszczególnych przedmiotów. Dzięki USOS, studenci mogą rejestrować się na zajęcia, seminaria i wykłady, a także przeglądać dostępność miejsc w grupach zajęciowych. System automatycznie oblicza harmonogram zajęć dla każdego studenta, uwzględniając zgodność z planem studiów i dostępność prowadzących. Zawiera on również bieżący kalendarz akademicki, który obejmuje ważne daty związane z semestrami, egzaminami, zapisami na studia oraz innymi ważnymi wydarzeniami akademickimi. Studenci mogą śledzić aktualne

¹⁹⁴ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/>

¹⁹⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta#>

¹⁹⁶ <https://usosweb.uni.lodz.pl/>

daty i terminy, co pozwala na lepsze zorganizowanie swojego czasu nauki. Dodatkowo system USOS może być używany do komunikacji związanej z bieżącymi informacjami i wydarzeniami na UŁ. Studenci i pracownicy mogą otrzymywać powiadomienia i aktualności dotyczące zmian w planie zajęć, ważne komunikaty, czy np. informacje o organizowanych konferencjach i wykładach.

Strona internetowa BIP UŁ¹⁹⁷ udostępnia z kolei programy studiów dla różnych kierunków, w tym FiBM. To ważne dla przyszłych studentów, którzy szukają informacji o ofercie kształcenia, specjalnościach, głównych przedmiotach i wymaganiach.

Promocja oferty edukacyjnej na kierunku FiBM obejmuje również szereg działań informacyjnych realizowanych z wykorzystaniem potencjału mediów społecznościowych jako skutecznego narzędzia komunikacji z różnymi grupami interesariuszy. Wszystkie profile na platformach takich jak **Facebook**, **Instagram**, **YouTube** i **LinkedIn** służą celowi promocji kierunku, rekrutacji kandydatów, prezentacji osiągnięć naukowych studentów i pracowników oraz przekazywania bieżących informacji dotyczących procesu kształcenia. Komunikację z różnymi grupami odbiorców WES UŁ prowadzi także za pomocą dedykowanych profili w mediach społecznościowych, tj.:

- **Facebook**¹⁹⁸, gdzie publikowane są aktualności dotyczące bieżących wydarzeń, ogłoszenia rekrutacyjne, relacje z ważnych spotkań, konferencji, czy seminariów naukowych, a także informacje dotyczące wystąpień pracowników i studentów na konferencjach naukowych. To ważne źródło informacji dla studentów, którzy mogą być na bieżąco z wszystkimi istotnymi wydarzeniami na wydziale. Poprzez Facebook wydział może dotrzeć do szerokiej grupy odbiorców, w tym obecnych i potencjalnych studentów, rodziców, nauczycieli, a także pracowników i partnerów instytucjonalnych;
- **Instagram**¹⁹⁹, który jest wykorzystywany do udostępniania zdjęć i tekstów związanych z bieżącymi wydarzeniami na wydziale i na uczelni. To bardziej wizualne podejście do komunikacji, które przyciąga szczególnie młodszych odbiorców. Instagram pozwala pokazać aktywność studencką, kreatywność i dynamikę życia akademickiego, co może przyciągnąć potencjalnych studentów oraz wzmocnić więź z obecnymi;
- **YouTube**²⁰⁰ umożliwiający dostęp do materiałów filmowych prezentujących ofertę kształcenia na kierunku FiBM, co może być szczególnie atrakcyjne dla przyszłych studentów szukających interaktywnych i wizualnych prezentacji. Znajdują się tam m.in. krótkie prezentacje kierunku, a także wypowiedzi absolwentów i studentów na temat perspektyw zawodowych po studiach na kierunku FiBM. Dodatkowo, zamieszczane są tam różnego rodzaju filmy promocyjne, inauguracje roku akademickiego, nagrania wykładów i prezentacji naukowych, a także relacje z ważnych wydarzeń na wydziale. Dzięki temu kanałowi studenci, potencjalni kandydaci i inni zainteresowani mogą z łatwością zapoznać się z wydarzeniami i ofertą dydaktyczną wydziału, a także poszerzać swoją wiedzę na temat interesujących ich zagadnień naukowych;
- **LinkedIn**²⁰¹, który służy głównie do promocji kierunków studiów, sukcesów naukowych studentów i pracowników, a także do budowania relacji z potencjalnymi pracodawcami i partnerami biznesowymi. Jest to platforma skoncentrowana na zawodowych osiągnięciach, co pozwala wydziałowi skutecznie komunikować swoją ofertę edukacyjną oraz aktywnie wspierać swoich absolwentów na rynku pracy.

Działania informacyjne na wskazanych platformach mediów społecznościowych pozwalają WES UŁ na lepsze dotarcie do wielu zróżnicowanych grup odbiorców. Odpowiednio dostosowane treści pozwalają na efektywną promocję kierunków studiów, zdobycie większego zainteresowania ze strony kandydatów, wzmocnienie tożsamości wydziału oraz podkreślanie jego osiągnięć naukowych

¹⁹⁷ <https://www.bip.uni.lodz.pl/sprawy-studenckie/programy-studiow/wydzial-ekonomiczno-socjologiczny>.

¹⁹⁸ <https://pl-pl.facebook.com/w.eksoc>.

¹⁹⁹ <https://instagram.com/eksocul>.

²⁰⁰ <https://www.youtube.com/@wydziaekonomiczno-socjolog2407>.

²⁰¹ <https://www.linkedin.com/school/eksoc/>.

i dydaktycznych. Ponadto, stały i aktywny przepływ informacji na tych platformach pozwala na utrzymanie więzi z aktualnymi studentami, absolwentami, pracownikami i partnerami.

Uzupełnieniem wydziałowych kanałów umożliwiających zainteresowanym podmiotom dostęp do informacji są **uniwersyteckie platformy komunikacyjne**, w tym: multiportal UŁ²⁰², Archiwum Prac Dyplomowych (APD)²⁰³, portal rekrutacyjny UŁ²⁰⁴. Informacje o stażach, szkoleniach i praktykach można znaleźć na wydziałowej podstronie CSiPZ²⁰⁵, na uniwersyteckiej stronie Centrum Współpracy z Otoczeniem²⁰⁶ oraz na portalach Biura Karier UŁ²⁰⁷. Oferta dydaktyczna WES UŁ jest również prezentowana na portalu *otouczelnie*²⁰⁸. Ponadto, na UŁ działa Centrum Komunikacji i PR, które wykorzystuje własne kanały komunikacyjne, takie jak: *Facebook*²⁰⁹, *Twitter*²¹⁰, *YouTube*²¹¹, *Instagram*²¹², *LinkedIn*²¹³, publikuje *Podcasty UŁ* na *SoundCloud*²¹⁴.

Ponadto, WES UŁ prowadzi wiele programów i wydarzeń, które mają na celu upowszechnianie oferty dydaktycznej oraz promocję uczelni wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w kontakcie bezpośrednim. Wśród tych inicjatyw szczególną uwagę zasługują, wcześniej już wspomniane:

- program **Zdolny Uczeń – Świetny Student**²¹⁵ to jedno z priorytetowych przedsięwzięć WES UŁ. Jego głównym celem jest umożliwienie uczniom szkół ponadpodstawowych pogłębienia zainteresowań, wsparcia w bardziej świadomym wyborze dalszej ścieżki kształcenia, a także zapoznanie ich z funkcjonowaniem uczelni wyższej i zasadami studiowania. W ramach programu uczniowie uczestniczą w cyklicznych spotkaniach z wykwalifikowanymi opiekunami-mentorami, którzy pełnią rolę mentorów akademickich. W przeszłości, taką rolę pełnił m.in. dr Marcin Złoty z IGM. Spotkania ucznia z mentorem dążą do stymulowania pasji poznawczej młodzieży, wspierania mądrych decyzji dotyczących przyszłej ścieżki edukacyjnej i zawodowej oraz ułatwiania poznania mechanizmów działania uczelni wyższych i procesu kształcenia akademickiego. Efektem tych cyklicznych spotkań jest opracowanie przez ucznia projektu badawczego na interesujący go temat;
- programy **Szkola patronacka**²¹⁶ czy **Uniwersytet zawsze otwarty**²¹⁷ również odgrywają ważną rolę w promocji WES UŁ. Dzięki nim wydział nawiązuje relacje z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dając im możliwość bliższego zapoznania się z ofertą dydaktyczną i atmosferą akademicką;
- wydarzenia takie jak *Drzwi otwarte* i *Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki* pozwalają na zaprezentowanie wydziału szerszej publiczności, a także na zainteresowanie młodych ludzi nauką i studiami na WES UŁ.

Ocena publicznego dostępu do informacji oraz zaangażowanie różnych grup interesariuszy stanowi istotny element strategii ciągłego doskonalenia WES UŁ. Działania w tym obszarze mają na celu

²⁰² <https://www.uni.lodz.pl/>.

²⁰³ <https://apd.uni.lodz.pl/>.

²⁰⁴ <https://rekrutacja.uni.lodz.pl>.

²⁰⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/centrum-szkolen-i-praktyk-zawodowych/o-centrum>.

²⁰⁶ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/centrum-wspolpracy-z-otoczeniem>.

²⁰⁷ <https://biurokarier.uni.lodz.pl/>; <https://www.facebook.com/BiuroKarierUL/>; <https://www.instagram.com/biurokarierul/>.

²⁰⁸ <https://www.otouczelnie.pl/>.

²⁰⁹ <https://www.facebook.com/unilodz/>.

²¹⁰ <https://twitter.com/unilodz>.

²¹¹ <https://www.youtube.com/user/PromocjaUL>.

²¹² <https://www.instagram.com/unilodz/>.

²¹³ <https://pl.linkedin.com/school/uniwerytet-lodzki/>.

²¹⁴ <https://soundcloud.com/unilodz>.

²¹⁵ <https://www.uni.lodz.pl/ksztalcenie/projekty-edukacyjne/program-zdolny-uczen-swietny-student>.

²¹⁶ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/szkoly/projekt-szkola-patronacka>.

²¹⁷ <https://www.uni.lodz.pl/uniwerytet-zawsze-otwarty>.

zagwarantowanie transparentności, uczestnictwa i skuteczności komunikacji między wydziałem a jego społecznością akademicką oraz innymi zainteresowanymi stronami.

UŁ i WES UŁ podejmują różnorodne działania mające na celu zapewnienie aktualności i zgodności informacji z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów. Działania te obejmują przede wszystkim:

- **bieżącą aktualizację strony internetowej** – za aktualizację udostępnianej publicznie informacji o warunkach realizacji programu studiów odpowiada COS. Strona internetowa wydziału jest regularnie aktualizowana, co pozwala na zapewnienie dostępu do bieżących informacji dotyczących planów studiów, programów, regulaminów i innych istotnych zagadnień. Dzięki temu informacje są na bieżąco aktualizowane, co zapewnia ich zgodność z obecnymi wymaganiami i standardami. Dodatkowo, strona internetowa WES UŁ i USOS są systematycznie aktualizowane przez odpowiednie jednostki na uczelni, takie jak CRW, CK, Centrum Nauki i Spraw Pracownika (dalej: CNIŚP) oraz COS. Dzięki temu informacje są na bieżąco monitorowane i dostosowywane do potrzeb różnych grup odbiorców;
- **utworzenie stref dedykowanych różnym grupom odbiorców** – strona internetowa wydziału została podzielona na strefy dedykowane kandydatom na studia, studentom, doktorantom, pracownikom, absolwentom oraz innym osobom z otoczenia społeczno-gospodarczego. Dzięki temu każda grupa odbiorców może szybko odnaleźć potrzebne informacje, bez zbędnych poszukiwań. Utworzenie stref dedykowanych dla różnych grup odbiorców, takich jak *Strefa Kandydata* i *Strefa Studenta*, umożliwia dostęp do informacji skoncentrowanych na konkretnych potrzebach i zainteresowaniach tych grup;
- **udostępnianie informacji w różnych formach** – informacje o programie studiów są udostępniane w formie tekstów na stronach internetowych wydziału bądź filmów na platformie YouTube wydziału. To podejście pozwala na dostosowanie prezentacji informacji do preferencji różnych grup odbiorców;
- **zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami** – informacje zamieszczone na stronie internetowej wydziału są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, co zapewnia równy dostęp do informacji dla wszystkich użytkowników.

UŁ, w tym WES UŁ, systematycznie ocenia publiczny dostęp do informacji oraz skuteczność działań doskonalących w tym zakresie. Monitorowanie jakości kształcenia jest kluczowym elementem zapewnienia wysokiej jakości procesu nauczania na WES UŁ. W tym celu, prowadzone są różne badania ankietowe, które pozwalają na poznanie opinii pracowników, studentów i innych uczestników procesu dydaktycznego. Ocenie podlegają różne elementy dostępności informacji, wykorzystanie mediów społecznościowych, udział różnych grup interesariuszy w procesie oceny oraz efektywność komunikacji i promocji oferty edukacyjnej. Ocena publicznego dostępu do informacji obejmuje przede wszystkim:

- badanie ankietowe **Badanie studentów pierwszego roku** skierowane jest do studentów, którzy właśnie rozpoczęli naukę na pierwszym roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia. Ma ono na celu poznanie opinii i doświadczeń respondentów związanych z dostępem do informacji oraz jakością udostępnianych danych. Wyniki tych ankiet pozwalają na weryfikację efektywności informacyjnej strony internetowej, systemu USOS, mediów społecznościowych oraz innych kanałów komunikacyjnych;
- cykliczne badania **Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny – Tu pracuję** oraz **Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny – Tu studiuje**, które mają na celu umożliwienie pracownikom i studentom wyrażenia swoich opinii dotyczących ważnych aspektów pracy i studiowania na wydziale. Przeprowadzone diagnozy pozwalają zrozumieć potrzeby pracowników i studentów, a także identyfikować ewentualne problemy w celu efektywnego zarządzania wydziałem oraz organizacji przyjaznego miejsca pracy i nauki. Badania te pozwalają na aktywne zaangażowanie pracowników i studentów w proces doskonalenia jakości kształcenia i pracy na wydziale;
- przeprowadzana co semestr ankieta oceniająca wykonywanie obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich. Badanie to ma charakter anonimowy, a udział w nim jest

dobrowolny. Wszyscy studenci mają możliwość wypełnienia kwestionariusza w formie elektronicznej, za pośrednictwem USOS. Nowością w ankiecie są pytania otwarte, które pozwalają respondentom na umieszczenie komentarzy dotyczących zajęć, w których uczestniczyli. Wyniki oceny przekazywane są w sposób poufny kierownikom jednostek organizacyjnych (instytutów) oraz dziekanowi wydziału. Każdy z pracowników ma również dostęp do ocen przeprowadzonych przez siebie zajęć na swoim koncie w USOS. Taka forma monitorowania pozwala na śledzenie jakości pracy nauczycieli akademickich, uwzględniając zarówno aspekty pozytywne, jak i obszary wymagające poprawy;

- badania dotyczące pracy zdalnej (w związku z pandemią COVID-19). Badanie ankietowe skierowane do wszystkich pracowników i doktorantów na UŁ, w tym na wydziale, pozwoliło zdiagnozować problemy związane z pracą zdalną, ze szczególnym uwzględnieniem procesu dydaktycznego. Na podstawie wyników badania został przygotowany zestaw dobrych praktyk i rekomendacji oraz oferty szkoleniowej odpowiadającej na zgłoszone potrzeby. Monitorowanie i analiza przebiegu zajęć zdalnych na wydziale pozwoliło ocenić skuteczność i efektywność nauczania na odległość oraz zidentyfikować możliwe obszary usprawnienia.

Oferta dydaktyczna na kierunku FiBM oraz informacje dotyczące studiowania na tym kierunku są dostępne na stronie IGM²¹⁸. Zawiera ona szeroki zakres informacji związanych z kierunkiem FiBM. Znajdują się na niej także informacje o dyżurach nauczycieli akademickich, obszarach ich specjalizacji, bieżących osiągnięciach oraz inne aktualności związane z kierunkiem FiBM. Dzięki temu studenci i kandydaci na studia mają łatwy dostęp do informacji na temat organizacji zajęć, ważnych terminów, możliwości kontaktu z wykładowcami oraz bieżących wydarzeń.

Kierunek FiBM posiada także oddzielną stronę informacyjną na Facebooku²¹⁹, gdzie prezentowane są dedykowane informacje dotyczące wyłącznie tego konkretnego kierunku. To doskonałe narzędzie dla potencjalnych i aktualnych studentów, którzy mogą zapoznać się z zaletami kierunku, specjalnościami, przedmiotami oraz opisem studiów. Dzięki tej stronie mogą również poznać opinie innych studentów studiujących na tym kierunku, co może pomóc im w dokonaniu świadomego wyboru kierunku studiów.

Komunikacja za pośrednictwem profilu *Facebook* WES UŁ oraz oddzielnego profilu dla kierunku FiBM umożliwia aktywne zaangażowanie studentów, kandydatów na studia oraz innych zainteresowanych osób. Na tych profilach publikowane są bieżące informacje, aktualności, wydarzenia oraz relacje z konferencji czy innych inicjatyw związanych z kierunkiem FiBM. Dzięki temu studenci i kandydaci na studia mogą na bieżąco śledzić wszystkie istotne informacje, związane z kierunkiem studiów i uczestniczyć w wydarzeniach promujących edukację i działalność na wydziale.

Dodatkowym źródłem informacji dla kandydatów na studia oraz aktualnych studentów jest **dedykowana dla kierunku FiBM strona internetowa²²⁰**. Strona ta zawiera podstawowe informacje o studiach I i II stopnia na kierunku FiBM. Została stworzona w sposób przystępny dla osób, które mają niewielkie doświadczenie w kontakcie ze środowiskiem akademickim, co sprawia, że oferta dydaktyczna i wszystkie ważne informacje są przedstawione w sposób łatwy do zrozumienia. To doskonałe narzędzie dla osób zainteresowanych studiowaniem na tym kierunku, które mogą zapoznać się z programem studiów, wymaganiami, opisem przedmiotów oraz możliwościami rozwoju na kierunku FiBM. Jest to szczególnie ważne dla osób, które dopiero zaczynają nawiązanie relacji ze środowiskiem akademickim i potrzebują klarownych informacji.

Wszystkie te źródła informacji razem stanowią kompleksową platformę, która umożliwia pełen publiczny dostęp do wyczerpujących i aktualnych informacji dotyczących FiBM na WES UŁ. Dzięki nim studenci, kandydaci na studia oraz inne zainteresowane osoby mogą uzyskać niezbędne informacje, śledzić aktualności i być na bieżąco z wydarzeniami na wydziale i kierunku FiBM.

²¹⁸ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/instytut-gospodarki-miedzynarodowej>.

²¹⁹ <https://www.facebook.com/finansiebiznesmiedzynarodowy/>.

²²⁰ <https://fibm.uni.lodz.pl>.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przegląd i doskonalenie programu studiów w UŁ regulują odpowiednie uchwały Senatu UŁ²²¹, które precyzują również funkcjonowanie Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (dalej: URdsJK) opracowującej **jednolite procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia dla Uczelni**. Działalność URdsJK wspierana jest przez inne organy mające wpływ na system jakości kształcenia (m.in. Komisja ds. Doskonalenia Dydaktyki), w tym Prorektora ds. Studentów i Jakości Kształcenia oraz Pełnomocników Rektora UŁ²²².

Zgodnie ze wskazanymi powyżej uchwałami Senatu UŁ prace w zakresie tworzenia i doskonalenia programu kształcenia na WES UŁ organizuje Dziekan. Podmiotami aktywnie uczestniczącymi w tym procesie są również:

- Rada Wydziału,
- CK, w którego ramach funkcjonuje również Sekcja ds. Oferty Dydaktycznej i Jakości Kształcenia²²³,
- Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (dalej: WKdsJK),
- Rady konsultacyjne kierunków / instytutów,
- Dyrektorzy instytutów.

Na WES UŁ obowiązuje **Wewnętrzny System Jakości Kształcenia**, który stanowi zbiór narzędzi i procedur związanych z projektowaniem, realizacją, monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości kształcenia na całym Wydziale²²⁴.

Nadzór merytoryczny oraz organizacyjny nad studiami I i II stopnia na kierunku FiBM sprawuje Dyrektor IGM. Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia na tym pełni również **RK**. W jej skład wchodzi Dyrektor IGM i jego zastępca, którzy są także członkami WKdsJK, samodzielni pracownicy naukowcy IGM, kierunkowy pełnomocnik ds. ECTS, przedstawiciel studentów oraz przedstawiciel praktyki²²⁵. Na posiedzeniach Rady przedstawiane są wyniki monitoringu i formułowane rekomendacje do zalecanych zasad weryfikacji efektów uczenia się²²⁶. Dodatkowo, w 2022 roku Dyrekcja IGM powołała pięcioosobowy **zespół pracowników IGM²²⁷, który zajmuje się zmianami w programach studiów na kierunku FiBM studiów I i II stopnia** sugerowanych przez URdsJK, WKdsJK, RK oraz Dyrekcję IGM. Ponadto, w IGM powołały zostać koordynator ds. sylabusów na kierunku FiBM²²⁸, którego głównym zadaniem jest cykliczny przegląd sylabusów (pod kątem ich kompletności i spójności) oraz przeprowadzenie dla pracowników IGM szkoleń dotyczących opracowywania sylabusów.

Ważną rolę w nadzorze organizacyjnym i merytorycznym nad kierunkiem pełnią również **opiekunowie pierwszego roku studiów**, których zadaniem jest m.in. zaznajomienie studentów z regulaminem studiów, oraz pomoc w sprawach związanych z tokiem studiów i w potrzebach socjalno-pobytowych²²⁹.

Projekty programu studiów oraz proponowane zmiany są składane przez Dyrektora IGM w formie wniosku do WKdsJK. Po zaopiniowaniu przez Komisję, wniosek jest przesyłany do zatwierdzenia przez

²²¹ Zał. **FiBM_Z3_US440** – Uchwała Senatu UŁ nr 440 z dnia 27.05.2019 r. Statut UŁ (ze zm.); Zał. **FiBM_Z3_US028** – Uchwała Senatu UŁ nr 28 z dnia 28.09.2020 r. ws. funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ.

²²² <https://www.uni.lodz.pl/wladze/kolegium-rektorskie>; <https://www.uni.lodz.pl/wladze/pełnomocnicy-rektora>.

²²³ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/sekcja-ds-oferty-dydaktycznej-i-jakosci-ksztalcenia>.

²²⁴ Zał. **FiBM_Z3_RW2006a** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 20.06.2022 r. ws. Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia WES UŁ.

²²⁵ Zał. **FiBM_Z3_RW1701** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 17.01.2022 r. ws. zmiany składu Rady Konsultacyjnej kierunku FiBM od roku akademickiego 2021/2022.

²²⁶ Zał. **FiBM_Z3_RW2709** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 27.09.2021 r. w sprawie Rad Konsultacyjnych kierunków/instytutów.

²²⁷ Koordynatorem zespołu jest dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ z KFiIM, zaś członkami: dr Aleksandra Nacewska-Twardowska i dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka z KHiBM oraz dr Aleksandra Pieloch-Babiarz i mgr Adrian Gawęda z KFiIM.

²²⁸ Funkcję koordynatora ds. sylabusów przedmiotowych pełni dr Agnieszka Matuszewska-Pierzynka.

²²⁹ Szczegółowe informacje o opiekunach pierwszego roku studiów znajdują się w opisie kryterium 8.

Radę WES UŁ. Następnie przekazywany jest do URdsJK i kierowany do Senatu UŁ, który podejmuje ostateczną decyzję o przyjęciu programu studiów.

Nadzór administracyjny nad kierunkiem studiów FiBM sprawowany jest głównie przez pracowników COS. Pracownicy administracyjni zajmują się wszystkimi sprawami związanymi z tokiem studiów, prowadzeniem wszelkiej dokumentacji związanej z tokiem studiów oraz bieżącą obsługą studentów. Biorą także udział we wszystkich ciałach kolegialnych odpowiedzialnych za jakość kształcenia, przeprowadzają ankiety wśród studentów, promują i zachęcają do ich wypełniania, wskazując ich wagę i znaczenie dla poprawy procesu kształcenia. Wykorzystują w tym celu bardzo szeroko nowoczesne metody komunikacji ze studentami (mailing, organizacja wydarzeń wydziałowych, kanał *You Tube*, profile społecznościowe i na *Facebooku*, *Instagramie*). Pracownicy CK dbają o zgodność procedur związanych z kształceniem i współpracują ściśle z RK w zakresie spraw dydaktycznych. Ponadto, koordynują terminowość działań związanych z procesem kształcenia (rozkłady zajęć, rejestracja na zajęcia do wyboru itp.).

Do monitorowania oraz systematycznego przeglądu treści kształcenia i bieżącego modyfikowania programu studiów wykorzystuje się różne źródła informacji i narzędzia, tj.:

- ankiety studenckie (oceniające zajęcia dydaktyczne, oceniające praktyki),
- zebrania dydaktyczne IGM,
- protokoły hospitacji zajęć,
- monitorowanie karier absolwentów,
- posiedzenia Rady konsultacyjnej kierunku FiBM,
- Dziennik praktyk. Sprawozdanie z ich przebiegu,
- analizę sylabusów (w tym ocenę adekwatności treści kształcenia, metod weryfikacji efektów uczenia się oraz aktualności i dostępności rekomendowanej literatury),
- badanie opinii interesariuszy, konferencje i szkolenia dydaktyczne, poświęcone aktualnym problemom teoretyczno-metodologicznym i instytucjonalnym.

Na zebraniach dydaktycznych pracowników IGM (organizowanych cyklicznie w czasie roku akademickiego) omawiane są m.in. kwestie dotyczące procesu dydaktycznego oraz dokonywane są okresowe przeglądy planów i programu studiów. Ocena programu studiów jest podstawą aktualizacji sylabusów, dokonywaną przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów. Sylabusy opracowywane są w języku polskim i angielskim, według określonego wzoru przyjętego przez UŁ. Są one dostępne dla studentów w systemie USOS.

Ważnym elementem oceny i weryfikacji jakości kształcenia są **hospitacje zajęć**²³⁰. Metoda ta nie tylko umożliwia monitoring postępów młodych pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne, ale również pozwala na doskonalenie i unowocześnianie metod dydaktycznych przez doświadczonych dydaktyków. Zajęcia prowadzone na kierunku FiBM objęte są cyklicznymi hospitacjami.

Na kierunku FiBM do oceny osiągnięcia efektów uczenia się wykorzystywany jest **System weryfikacji efektów uczenia się WES UŁ**²³¹. W systemie tym określone zostały ilościowe i jakościowe mierniki stopnia realizacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się. Ocena ta realizowana jest na czterech następujących poziomach, odpowiadających etapom kształcenia²³²:

- ocena prac przygotowywanych w trakcie studiów, w tym zaliczeniowych i egzaminacyjnych;
- weryfikacja efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyk studenckich/staży zawodowych;
- proces dyplomowania;
- rynek pracy.

Wyniki tej oceny wykorzystywane są w doskonaleniu programu studiów na kierunku FiBM.

²³⁰ Zał. *FiBM_Z3_RW2809b* – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 28.09.2020 r. ws. procedury hospitacji zajęć na WES UŁ.

²³¹ System weryfikacji efektów uczenia się WES UŁ to element Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia WES UŁ.

²³² Zał. *FiBM_Z3_RW2006b* – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 20.06.2022 r. ws. Systemu weryfikacji efektów uczenia się WES UŁ.

Istotnym elementem **doskonalenia i realizacji programu studiów kierunku FiBM** jest uwzględnienie opinii zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Do grupy wewnętrznych interesariuszy należą studenci i pracownicy UŁ. Poprzez system ankietyzacji wszystkich prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz udział przedstawicieli studentów w poszczególnych gremiach WES UŁ (tj. przedstawiciele RK, Rady Wydziału WES UŁ oraz WKdsJK), studenci biorą czynny udział w ciągłym udoskonalaniu programu studiów oraz ocenie procesu dydaktycznego.

Wyniki przeprowadzonych ankiet przesyłane są do Dziekana WES UŁ, Dyrektora IGM, poszczególnych pracowników i ich bezpośrednich przełożonych. Na ich podstawie, z jednej strony dokonywany jest wybór **najlepszych dydaktyków na WES UŁ**²³³, zaś z drugiej strony **podejmowane są działania odnoszące się do zidentyfikowanych problemów dydaktycznych** np. zmiana prowadzącego zajęcia, dostosowanie programu do oczekiwań studentów itp. Ankiety oceniające wykonywanie obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich przeprowadzane są co semestr, w formie elektronicznej, poprzez system USOS.

Pracownicy IGM sprawują **nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem procesu dydaktycznego prowadzonego w ramach danego kursu**, są odpowiedzialni za aktualizację sylabusów, mogą przeprowadzać hospitacje w ramach koordynowanego przedmiotu oraz inicjują zmiany w programie studiów.

Do grupy zewnętrznych interesariuszy można z kolei zaliczyć: członków Rady Biznesu, pracodawców, a także przedstawicieli innych ośrodków akademickich, realizujących kierunki studiów odejmujące problematykę międzynarodowych stosunków gospodarczych (tj. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Gdański). W **doskonaleniu procesu dydaktycznego** ważną rolę odgrywają cykliczne konferencje dydaktyczne z obszaru międzynarodowych stosunków gospodarczych²³⁴. Są one forum wymiany poglądów, dobrych praktyk i aktywnej współpracy nauczycieli akademickich. W ramach dyskusji panelowych następuje także wymiana doświadczeń, dotycząca wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów.

Członkowie Rady Biznesu odgrywają znaczącą rolę w **procesie formułowania i oceny treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy**²³⁵. Dodatkowo, IGM posiada podpisane umowy o współpracy z przedsiębiorstwami, tj. ABB, PwC, Tate&Lyle, Long Term Management i TME Electronic Components. Wskazani partnerzy biznesowi mają wpływ na doskonalenie programów studiów FiBM i współpracują z IGM w zakresie dydaktyki. Warto także wskazać na współpracę z Funduszem Inwestycyjnym AVALLON Sp. z o.o.²³⁶. W ramach tej współpracy, m.in.: w 2017 r. zostało zrealizowane przedsięwzięcie Projekt Avallon oraz w 2021 r. warsztaty dla studentek zainteresowanych karierą w private equity pt. *Pomyśl o przyszłości w private equity lub venture capital*.

Projekt Avallon²³⁷ dedykowany był studentom I stopnia FiBM, którzy pragnęli pogłębić i poszerzyć wiedzę na temat finansów przedsiębiorstwa. Poświęcony był sektorowi kolejowemu oraz spółkom z sektora hutniczego i oczyszczalnie. Studenci spotykali się cyklicznie z przedstawicielem funduszu Avallon, który koordynował ich prace, polegające na wyszukiwaniu firm związanych z badanym sektorem. Zadania dla studentów obejmowały: pozyskanie danych statystycznych (ze stron

²³³ Przykładowo, Nagrodę Dziekana dla najlepszego wykładowcy w IGM w 2023 r. zdobył dr hab. Artur Sajnog, prof. UŁ.

²³⁴ W ostatnich pięciu latach, dnia 3 czerwca 2022 r. IGM zorganizował Ogólnopolską Konferencję Dydaktyczną pt. *Wyzwania gospodarki międzynarodowej trzeciej dekady XXI w. – implikacje dla procesu dydaktycznego*.

²³⁵ Szczegółowe informacje o Radzie Biznesu zawarte są w opisie kryterium 6.

²³⁶ Avallon jest pionierem na polskim rynku w zakresie wykupów menedżerskich. Fundusze Avallon MBO są pierwszymi takimi podmiotami w Europie Środkowo-Wschodniej. Fundusz Avallon kupuje firmy, gdzie właściciele z różnych powodów (decyzje strategiczne, problemy z sukcesją, środki na rozwój) szukają inwestora do nabycia udziałów swojej firmy. Założycielami i menadżerami Funduszu są Absolwenci IGM.

²³⁷ Z ramienia Funduszu Avallon projekt prowadziła Izabela Chamielec (Starszy Analityk Inwestycyjny), natomiast IGM reprezentowała dr Iwona Maciejczyk-Bujnowicz.

internetowych, głównie z bazy danych EMIS Professional), budowanie baz danych w Excelu i na tej podstawie przygotowanie wykresów, wniosków i raportów końcowych. Dzięki udziałowi w projekcie, jeden ze studentów otrzymał ofertę współpracy z Funduszem Avallon Sp. z o.o.

Wnioski wynikające z oceny programu studiów przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są dyskutowane na forum IGM i opiniowane przez RK. Propozycje zmian są wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów i jakości kształcenia na kierunku FiBM.

Syntetyczne zestawienie podjętych działań dotyczących projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowych przeglądów programu studiów na kierunku FiBM, w celu oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przedstawiono w tabeli I.10.1.

Tabela I.10.1. Zestawienie wybranych działań podjętych na kierunku FiBM dotyczących projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowych przeglądów programu studiów w celu oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Badany obszar	Wnioski z monitorowania i przeglądów	Przykładowe działania doskonalące
Projektowanie i zatwierdzanie programu studiów	Dostosowanie oferty studiów na WES UŁ do postulatów studentów oraz interesariuszy zewnętrznych – kontynuacja procesu kształcenia na kierunku FiBM studia stacjonarne II stopnia	<p>Zaprojektowanie przez IGM programu studiów dla kierunku FiBM studia stacjonarne II stopnia jako kontynuacji procesu kształcenia absolwentów studiów licencjackich/inżynierskich/magisterskich wszystkich kierunków studiów, w tym także absolwentów kierunku FiBM na I stopniu.</p> <p>Wniosek Dyrektora IGM w sprawie uruchomienia kierunku FiBM studia stacjonarne II stopnia profil ogólnoakademicki od roku akademickiego 2019/2020.</p> <p>Decyzja Senatu UŁ z dnia 16.09.2019 r. o utworzeniu kierunku studiów II stopnia FiBM oraz określeniu efektów uczenia się dla tego kierunku.</p> <p>Modyfikacja programu studiów dla kierunku FiBM na II stopniu przy jednoczesnym dostosowaniu tego programu do systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów dla WES UŁ (od roku akademickiego 2021/2022).</p>
	Zmiana podejścia do efektów uzyskiwanych przez studentów w ramach studiów	<p>Przejęcie z efektów kształcenia na efekty uczenia się.</p> <p>Skorygowanie efektów uczenia się w nowym programie studiów (od roku akademickiego 2023/2024) poprzez ich doprecyzowanie z uwzględnieniem specyfiki realizowanych treści kształcenia na poszczególnych przedmiotach.</p> <p>Uzupełnienie efektów uczenia się w zakresie wiedzy o kwestie fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji oraz w zakresie umiejętności o kwestie samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się.</p>

	<p>Uwzględnienie zmian w programach studiów sugerowanych przez PKA, URdsJK, WKdsJK oraz RK</p>	<p>Powołanie zespołu w IGM odpowiedzialnego za projektowanie programów studiów i ich udoskonalenie od roku akademickiego 2023/2024.</p> <p>Uwzględnienie w planie studiów I i II stopnia od roku akademickiego 2023/2024 przedmiotów służących uzyskaniu punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych (<i>Historia gospodarcza</i> i <i>Historia gospodarcza świata</i>).</p> <p>W programie studiów I stopnia od roku akademickiego 2023/2024 wskazanie szczegółowych wymagań wstępnych dla kandydata w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w obszarze gospodarczym, społecznym i przyrodniczym.</p> <p>W programie studiów II stopnia od roku akademickiego 2023/2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uszczegółowienie możliwości kontynuacji kształcenia absolwenta na studiach trzeciego stopnia w krajowych szkołach doktorskich, w tym w szczególności w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych UŁ oraz na studiach doktorskich za granicą; • doprecyzowanie wymagań wstępnych kandydata w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, związanych z ukończeniem studiów licencjackich zarówno w UŁ, jak i innych uczelniach. <p>W programie studiów I i II stopnia uwzględnienie trzech obowiązkowych szkoleń w pierwszym semestrze: „BHP”, „Przysposobienie biblioteczne” oraz „Prawo autorskie”, które są realizowane w formie <i>e-learningu</i>.</p>
	<p>Zwiększenie wpływu interesariuszy zewnętrznych na projektowanie programu studiów</p>	<p>Nawiązanie współpracy z ekspertami w ramach RK oraz włączenie ich do procesu dydaktycznego²³⁸.</p> <p>Spotkania z praktykami biznesu oraz specjalistami z obszaru finansów międzynarodowych (potencjalnymi pracodawcami) z członkami IGM, realizującymi proces dydaktyczny na I i II stopniu, służące doskonaleniu zarówno treści kształcenia, jak i form sprawdzana efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów – dostosowanie do wymogów praktyki gospodarczej.</p>

²³⁸ Przykładowo, w semestrze letnim roku 2022/2023, dr hab. Tomasz Miziołek, prof. UŁ współprowadził zajęcia z przedmiotu *Inwestorzy instytucjonalni* (I st., II rok, spec. FM) razem z Mateuszem Muchą – zarządzającym funduszami ETF w Beta Securities Poland S.A.

Monitorowanie procesu kształcenia	Okresowa korekta sylabusów przedmiotowych (uchybień formalne w sporządzeniu sylabusów przez koordynatorów danego przedmiotu)	Powołanie w IGM koordynatora ds. sylabusów, przeprowadzenie szkoleń dotyczących opracowywania sylabusów oraz udostępnianie materiałów szkoleniowych <i>online</i> .
	Dostosowanie planu studiów do zmieniających się warunków i oczekiwań interesariuszy wewnętrznych (studentów i pracowników WES UŁ) oraz zewnętrznych (praktyków, ekspertów) ²³⁹	<p>Zmiana sekwencji przedmiotów (zamiana pomiędzy semestrami), a także doprecyzowanie ich nazw, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w planie studiów I stopnia zamiana nazwy przedmiotu <i>Podstawy ekonometrii</i> na <i>Ekonometria</i> i przesunięcie go z semestru piątego na trzeci semestr tak, aby był realizowany bezpośrednio po przedmiocie <i>Statystyka</i>; przedmiot <i>Statystyka</i> przeniesiono z kolei z trzeciego semestru na drugi semestr tak, aby był realizowany jako pogłębienie treści realizowanych na przedmiocie <i>Matematyka</i>; • w planie studiów II stopnia zamiana przedmiotu <i>Metody ilościowe</i> na <i>Analiza statystyczna</i> (laboratorium) i umieszczenie go w pierwszym semestrze studiów, po którym studenci zapisują się na seminarium magisterskie (możliwość wykorzystania wiedzy i umiejętności w badaniach naukowych); • zamiana nazwy przedmiotu <i>Zjawiska monetarne w gospodarce globalne</i> na <i>Bankowość centralna w ujęciu międzynarodowym</i>. <p>Włączenie do planu studiów na II stopniu wykładu do wyboru w j. angielskim oraz przedmiotu <i>Kapitał ludzki w organizacji</i>, a także zwiększenie liczby godzin zajęć z przedmiotu <i>Kultura organizacyjna</i> (dodatkowe 14h). Działania te służą podkreśleniu roli kapitału intelektualnego we współczesnym świecie i mają za zadanie sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu rynku pracy na kompetencje miękkie absolwentów.</p>

²³⁹ Dowodem właściwych tendencji w ciągłym udoskonalaniu programów studiów na kierunku FiBM jest opinia wyrażona podczas posiedzenia RK przez prezesa firmy Long Term Management, który jest jednocześnie członkiem RK. Akceptując poczynione zmiany, zwrócił uwagę na zaangażowanie i ogrom pracy, jaka została wykonana przy dostosowaniu programu studiów do potrzeb studentów i rynku pracy – zał. [FIBM_Z3_RK0505](#) – Protokół zatwierdzenia przez RK zmian w programach studiów I i II stopnia z dnia 05.05.2023 r.

		W planie studiów na I stopniu uzupełnienie ćwiczeń z przedmiotu <i>Międzynarodowa integracja gospodarcza</i> o wykład w wymiarze 14h.
	Udoskonalenie oferty seminariów w oparciu o postulaty zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych (studentów i pracowników WES UŁ)	Zwiększenie liczby osób prowadzących seminarium dyplomowe, w tym dołączenie ofert seminariów spoza IGM, aby rozszerzyć paletę tematów, które mogą realizować w ramach swoich badań seminarzyści. Wprowadzenie możliwości organizacji seminarium dyplomowego dla małych grup i pojedynczych osób.
	Udoskonalenie sposobu współprowadzenia grup zajęciowych	Wprowadzenia „poziomego” podziału współprowadzenia grup zajęciowych, tzn. dany nauczyciel akademicki współprowadzi zajęcia z innym nauczycielem we wszystkich grupach. W ten sposób wszyscy studenci kierunku, niezależnie od grupy, mają identyczne formy realizacji programu służącego osiągnięciu zamierzonych efektów uczenia się. Wszyscy studenci uzyskują dostęp do specjalistycznej wiedzy prowadzących zajęcia z ich obszaru specjalizacji i najnowszych wyników ich badań naukowych w danym zakresie. Wyeliminowano dysfunkcje podziałów „pionowych”.
	Modyfikacja treści ankiety wypełnianej przez studentów po zakończeniu semestru	Wprowadzenie w ankiecie katalogu pytań otwartych oraz zastąpienie skali ocen bardziej intuicyjną skalą Likerta (działanie o charakterze ogólnouczeniowym).
Monitorowanie kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich	Rozszerzenie kompetencji dydaktycznych, w tym tych dotyczących wykorzystania narzędzi ICT w pracy dydaktycznej	Zorganizowanie szkoleń zwiększających kompetencje dotyczące prowadzenia zajęć w trybie zdalnym i hybrydowym. Zorganizowanie na wniosek pracowników IGM szkoleń zwiększających kompetencje wykorzystywane w pracy dydaktycznej, m.in. obsługa bazy danych <i>Refinitiv Eikon</i> .
	Modyfikacja obsady na kierunku wynikająca z analizy anonimowych ankiet studenckich oceniających zajęcia dydaktyczne	Przeprowadzenie rozmów ze studentami jak i prowadzącymi, ustalenie rodzaju zaistniałych problemów, podjęcie działań mających służyć poprawie jakości kształcenia. Zmiana prowadzących przedmiot <i>Podstawy ekonometrii</i> od roku akademickiego 2023/2024.
Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się	Uporządkowanie i standaryzacja kryteriów oceny prac dyplomowych wraz z wprowadzeniem nowego formularza recenzji i opinii o pracy na podstawie postulatów	Modyfikacja zasad oceniania prac dyplomowych i jej ostateczne wdrożenie w roku akademickim 2020/2021. Komisja wypełnia kwestionariusz pomocny przy ocenie pracy dyplomowej, uwzględniający odpowiednie wagi dla poszczególnych kategorii: zasób wiedzy (0,4); odniesienie wiedzy do kontekstu społeczno-

	zgłoszonych przez pracowników WES UŁ	ekonomicznego lub przykładów (0,4) i struktura i przejrzystość wypowiedzi (0,2) jako składowe oceny końcowej. Oceny ustalane są w ten sposób osobno dla każdego z pytań. Kryteria oceniania odpowiedzi odwołują się do kompleksowej ewaluacji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Komisja sprawdza i potwierdza realizację przez studenta kierunkowych efektów uczenia się.
	Potrzeba doprecyzowania wytycznych związanych z egzaminem dyplomowym	<p>Ustalenie zasad, iż podczas egzaminu dyplomowego studentowi zadawane są pytania z puli przez niego wylosowanych zagadnień dla kierunku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla egzaminu magisterskiego – dwa pytania z puli 40 zagadnień; • dla egzaminu licencjackiego – jedno pytanie z puli 25 zagadnień. <p>Modyfikacja zagadnień na egzamin licencjacki od roku akademickiego 2021/2022. Modyfikacja zagadnień na egzamin magisterski od roku akademickiego 2022/2023 (jednoczesne zwiększenie liczby zagadnień do 40).</p>

Źródło: opracowanie własne.

Wykaz załączników do Części I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

(załączniki zostały dołączone w wersji elektronicznej do Raportu samooceny)

- **FiBM_Z3_Koła_Nauk** – Zasady funkcjonowania kół naukowych i organizacji studenckich na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.
- **FiBM_Z3_Konflikty** – Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej
- **kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.**
- **FiBM_Z3_Nagr** – Nagrody pracowników Instytutu Gospodarki Międzynarodowej.
- **FiBM_Z3_Osiagn_Stud** – Wybrane osiągnięcia studentów kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy.
- **FiBM_Z3_PZhar** – Harmonogram praktyki zawodowej studenta Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego.
- **FiBM_Z3_PZpp** – Program studenckich praktyk zawodowych dla kierunku Finanse i Biznes Międzynarodowy (st. stacjonarne I st.).
- **FiBM_Z3_PZspr** – Dziennik Praktyk. Sprawozdanie z ich przebiegu obowiązujące na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.
- **FiBM_Z3_PZzas** – Zasady organizacji studenckich praktyk zawodowych obowiązujące na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.
- **FiBM_Z3_RK0505** – Protokół zatwierdzenia przez RK zmian w programach studiów I i II stopnia z dnia 05.05.2023 r.
- **FiBM_Z3_RW1212** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 12.12.2022 r. ws. Regulaminu przyznawania premii i nagród na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ od roku 2024.
- **FiBM_Z3_RW1701** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 17.01.2022 r. ws. zmiany składu Rady Konsultacyjnej kierunku FiBM od roku akademickiego 2021/2022.
- **FiBM_Z3_RW2006a** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 20.06.2022 r. ws. Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia WES UŁ.
- **FiBM_Z3_RW2006b** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 20.06.2022 r. ws. Systemu weryfikacji efektów uczenia WES UŁ.
- **FiBM_Z3_RW2410** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 24 października 2022 r. w sprawie uaktualnienia Statutu Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ.
- **FiBM_Z3_RW2501** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 25.01.2021 r. w sprawie zmiany sposobu rozliczania seminarium licencjackiego od roku akademickiego 2021/2022.
- **FiBM_Z3_RW2709** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 27.09.2021 r. w sprawie Rad Konsultacyjnych kierunków/institutów.
- **FiBM_Z3_RW2809a** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 28.09.2020 r. w sprawie zmiany sposobu rozliczania seminarium magisterskiego od roku akademickiego 2015/2016.
- **FiBM_Z3_RW2809b** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 28.09.2020 r. ws. procedury hospitacji zajęć na WES UŁ.
- **FiBM_Z3_RW2906** – Uchwała Rady WES UŁ z dnia 29.06.2015 r. ws. utworzenia Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ.
- **FiBM_Z3_ST2410** – Statut Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego z 24 października 2022 roku.
- **FiBM_Z3_StratES** – Strategia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ na lata 2023–2030.
- **FiBM_Z3_StratUL** – Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021–2030.
- **FiBM_Z3_Szko** – Szkolenia i kursy, w których uczestniczyli pracownicy Instytutu Gospodarki Międzynarodowej.

- **FiBM_Z3_Umowy_partn** – Przykładowe umowy z partnerami biznesowymi kierunku FiBM.
- **FiBM_Z3_US028** – Uchwała Senatu UŁ nr 28 z dnia 28.09.2020 r. ws. funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ.
- **FiBM_Z3_US206** – Załącznik do Uchwały nr 206 Senatu UŁ z dnia 18 czerwca 2021 r. – Wykaz certyfikatów potwierdzających znajomość nowożytnego języka obcego przez studentów studiów I stopnia, II stopnia i jednolitych magisterskich.
- **FiBM_Z3_US449** – Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim, Uchwała nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.).
- **FiBM_Z3_US375a** – Zasady przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2023/2024 stanowiący Załącznik nr 1 do uchwały nr 375 Senatu UŁ z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie: zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 (ze zm.).
- **FiBM_Z3_US375b** – Terminarz rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 stanowiący Załącznik nr 2 do uchwały nr 375 Senatu UŁ z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie: zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 (ze zm.).
- **FiBM_Z3_US391** – Regulamin postępowania rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim stanowiący Załącznik do uchwały nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. (ze zm.).
- **FiBM_Z3_US440** – Uchwała Senatu UŁ nr 440 z dnia 27.05.2019 r. Statut UŁ (ze zm.).
- **FiBM_Z3_US507** – Uchwała nr 507 Senatu UŁ podjęta w dniu 15 czerwca 2015 r. w sprawie: zasad, warunków i trybu potwierdzania w Uniwersytecie Łódzkim efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się.
- **FiBM_Z3_US555** – Uchwała nr 555 Senatu UŁ podjęta na 31. roboczym posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2023 r. w sprawie: zmiany uchwały nr 375 Senatu UŁ z dnia 24.06.2022 r. w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024.
- **FiBM_Z3_ZR001** – Zarządzenie nr 1 Rektora UŁ z dnia 4.10.2018 r. w sprawie: wprowadzenia Instrukcji postępowania w przypadku zagrożenia niebezpiecznymi działaniami niekonwencjonalnymi i terrorystycznymi w obiektach i na terenie Uniwersytetu Łódzkiego.
- **FiBM_Z3_ZR034** – Zarządzenie nr 34 Rektora UŁ z dnia 22.12.2022 r. w sprawie: wprowadzenia zasad postępowania przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich oraz kryteriów oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk za lata 2023-2026.
- **FiBM_Z3_ZR053** – Zarządzenie nr 53 Rektora UŁ z dnia 11.04.2019 r. w sprawie: zasad i trybu szkolenia w Uniwersytecie Łódzkim studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych i innych form kształcenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ze zm.).
- **FiBM_Z3_ZR058** – Zarządzenie nr 58 Rektora UŁ z dnia 20.12.2019 r. w sprawie określenia szczegółowych kryteriów oceny osiągnięć naukowych i dydaktycznych wymaganych do zatrudnienia nauczycieli akademickich na stanowisku profesora uczelni i stanowisku adiunkta (ze zm.).
- **FiBM_Z3_ZR069** – Zarządzenie nr 69 Rektora UŁ z dnia 23.01.2018 r. w sprawie: zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowanych na platformie edukacyjnej UŁ Moodle (ze zm.).

- **FiBM_Z3_ZR078** – Zarządzenie nr 78 Rektora UŁ z dnia 11.01.2021 r. w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.
- **FiBM_Z3_ZR079** – Zarządzenie nr 79 Rektora UŁ z dnia 13.01.2021 r. w sprawie: zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych w Uniwersytecie Łódzkim przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.
- **FiBM_Z3_ZR081** – Zarządzenie nr 81 Rektora UŁ z dnia 16.03.2023 r. w sprawie: wprowadzenia Procedury Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej w Uniwersytecie Łódzkim.
- **FiBM_Z3_ZR082** – Zarządzenie Rektora UŁ nr 82 z dnia 20.01.2021 r. ws. organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.).
- **FiBM_Z3_ZR107a** – Zarządzenie nr 107 Rektora UŁ z dnia 16.09.2019 r. ws. wprowadzenia Regulaminu pracy Uniwersytetu Łódzkiego (ze zm.).
- **FiBM_Z3_ZR107b** – Zarządzenie nr 107 Rektora UŁ z dnia 27.04.2023 r. w sprawie: podziału roku akademickiego 2023/2024.
- **FiBM_Z3_ZR115** – Załącznik do zarządzenia nr 115 Rektora UŁ z dnia 10.05.2023 r. w sprawie: zmiany zarządzenia nr 64 Rektora UŁ z dnia 25.04.2014 r. w sprawie zatwierdzenia systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów dla Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ.
- **FiBM_Z3_ZR120** – Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 120 Rektora UŁ z dnia 22.05.2023 r. w sprawie: powołania Komisji rekrutacyjnej oraz podkomisji rekrutacyjnych do przeprowadzenia rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2023/2024.
- **FiBM_Z3_ZR124** – Zarządzenie nr 124 Rektora UŁ z dnia 22.06.2022 r. w sprawie: monitoringu karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego.
- **FiBM_Z3_ZR125** – Zarządzenie nr 125 Rektora UŁ z dnia 24.06.2022 r. w sprawie: zmiany zarządzenia nr 64 Rektora UŁ z dnia 10.02.2022 r. w sprawie opisu przedmiotów w Uniwersytecie Łódzkim (sylabus) oraz weryfikacji efektów uczenia się i zadań koordynatora przedmiotu.
- **FiBM_Z3_ZR130** – Zarządzenie nr 130 Rektora UŁ z dnia 14.04.2021 r. w sprawie: oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej i kończącej studia podyplomowe oraz zapewnienia jakości prac pisemnych w zakresie procedury antyplagiatowej i ich archiwizacji w UŁ.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ugruntowana renoma kierunku będąca efektem udoskonalania programu studiów (unikatowy kierunek studiów w skali kraju, dobrze opracowany program studiów realizowany poprzez szeroką paletę przedmiotów oraz zajęć do wyboru, efektywne mechanizmy regularnej oceny jakości kształcenia, rosnąca popularność kierunku wśród absolwentów szkół średnich – na studia I stopnia przyjmowani są kandydaci z najwyższą liczbą zdobytych podczas rekrutacji na WES UŁ punktów) • Wysokie kompetencje naukowo-dydaktyczne kadry i duża aktywność akademicka pracowników (publikacje w prestiżowych czasopismach, projekty naukowe, konferencje naukowe i dydaktyczne, awanse i nagrody naukowe, staże naukowe, współpraca z licznymi ośrodkami naukowymi, kształcenie nowej kadry badawczo-dydaktycznej) • Ponadprzeciętny stopień umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego, w tym internacjonalizacji studentów oraz pracowników (liczne zajęcia w języku angielskim, unikatowe zajęcia w pracowni <i>Thomson Reuters (Refinitiv)</i>, prowadzenie zajęć przez wykładowców z zagranicy, programy mobilnościowe, międzynarodowe projekty naukowe i dydaktyczne, zagraniczne konferencje naukowe, współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, staże na uczelniach zagranicznych oraz wyjazdy konsultacyjne) 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające zaangażowanie studentów w ewaluację jakości kształcenia na kierunku (małe zainteresowanie studentów fakultatywnymi zajęciami, w tym w szczególności poza planem studiów, zbyt małe zaangażowanie studentów w wypełnianie ankiet ewaluacyjnych mających na celu poprawę jakości kształcenia, niski poziom zaangażowania studentów w prace zespołów badawczych) • Niewykorzystany potencjał szerokich możliwości mobilności międzynarodowej (niski poziom zaangażowania studentów w międzynarodowych projektach dydaktycznych i naukowych, niewielka aktywność w organizacjach międzynarodowych) • Promowanie przede wszystkim osiągnięć naukowo-badawczych z uwagi na ewaluację dyscyplin naukowych, zaś w mniejszym zakresie docenianie osiągnięć dydaktycznych

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywne dostosowywanie programu studiów do oczekiwań interesariuszy otoczenia społeczno-gospodarczego (ciągła współpraca z partnerami biznesowymi kierunku, aktywność praktyków w Radzie Konsultacyjnej kierunku, współpraca z Radą Biznesu, szeroka oferta staży, szkoleń i praktyk zawodowych, udział studentów w innowacyjnych przedsięwzięciach biznesowych, działalność SKN Forecast oraz Centrum Badań Inwestycji Kapitałowych, wykłady i spotkania z przedstawicielami biznesu, udział w inicjatywach edukacyjnych i popularyzujących wiedzę, wysokie zainteresowanie partnerów biznesowych studentami i absolwentami kierunku) • Bardzo dobra infrastruktura dydaktyczna i badawcza (nowoczesne wyposażenie sal dydaktycznych i pracowni komputerowych, pracownia <i>Thomson Reuters (Refinitiv)</i>, pokoje do cichej nauki, nowoczesna biblioteka, liczne przestrzenie rekreacyjne dla studentów, pokoje socjalne dla pracowników, galerie wewnątrz i na zewnątrz budynków, domek do apiterapii, udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami) 	
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ugruntowana pozycja i renoma kierunków ekonomicznych na UŁ w regionie łódzkim • Zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z zakresu finansów i biznesu w kontekście międzynarodowym • Szeroka oferta programów i grantów naukowych ze źródeł zewnętrznych, wspierających rozwój kompetencji naukowo-dydaktycznych pracowników • Rosnąca internacjonalizacja studentów i pracowników wydziału oraz dostęp do licznych programów mobilnościowych (w tym obecność UŁ w sieci uniwersytetów europejskich UNIC) • Wzrost otwartości i zainteresowania interesariuszy otoczenia społeczno- 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niekorzystne zmiany demograficzne (spadek liczby studentów spowodowany niżym demograficznym oraz depopulacja regionu łódzkiego) • Niewystarczające przygotowanie kandydatów na studia przez szkolnictwo średnie (niski poziom wiedzy ogólnej i kompetencji absolwentów) • Spadające zainteresowanie podejmowaniem studiów II stopnia przez młodych ludzi (powszechne uznanie ukończenia studiów I stopnia jako wyznacznika wyższego wykształcenia) • Rosnąca konkurencja ze strony innych ośrodków akademickich w Polsce

	<p>gospodarczego współpracą z uczelnią (aktywna współpraca wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych oraz Rady Biznesu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujące zmiany społeczno-kulturowe (stopniowa degradacja zawodu nauczyciela akademickiego w wymiarze zarówno wizerunkowym, jak i finansowym) • Zmiany geopolityczne, prowadzące do osłabienia w skali światowej systemów demokratycznych oraz ograniczeń dla międzynarodowej działalności gospodarczej
--	--	---

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

STUDENCI KIERUNKU FINANSE I BIZNES MIĘDZYNARODOWY (W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**	Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**
I stopnia	I	140 (8)	84 (16)	Nie dotyczy	
	II	92 (7)	87 (14)		
	III	47 (1)	36 (7)		
II stopnia	I	83 (0)	44 (0)		
	II	78 (7)	37 (1)		
Razem:		440 (23)	288 (38)		

* stan wg sprawozdań do GUS na 31.12.2020 r.

** stan wg systemu USOS na dzień 25.07.2023 r.

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

STUDENCI I ABSOLWENCI KIERUNKU FINANSE I BIZNES MIĘDZYNARODOWY (W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku**	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku**
I stopnia	2021	85 (3)	41 (0)	Nie dotyczy	
	2022	136 (11)	76 (4)		
	2023	140 (8)	75 (3)		
II stopnia	2021	94 (8)	58 (5)		
	2022	83 (0)	38 (0)		
	2023	66 (1)	11 (1)		
Razem:		604 (31)	299 (13)		

* stan wg sprawozdań do GUS na 31.12

** absolwenci wg roku kalendarzowego

Rok ukończenia 2021 – okres obron 01.01.2021–31.12.2021

Rok ukończenia 2022 – okres obron 01.01.2022–31.12.2022

Rok ukończenia 2023 – okres obron 01.01.2023–25.07.2023

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

3.1. Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2368 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	91 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	72 punkty ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6 punktów ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	160 godz. (4 tygodnie)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	60 godz.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1816 godz./0 godz.
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. Nie dotyczy/Nie dotyczy

3.2. Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry, 120 punktów ECTS
łącna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1543 godz.
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	61 punktów ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120 punktów ECTS
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 punktów ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66 punktów ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 798 godz./0 godz.
2. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. Nie dotyczy/Nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

4.1. Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Wstęp do finansów	Ćwiczenia	28	3
Przedsiębiorczość w biznesie	Ćwiczenia	28	3
Ekonomia	Wykład i ćwiczenia	56	6
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	Wykład i ćwiczenia	56	6
Matematyka	Wykład i ćwiczenia	56	6

Historia gospodarcza	Ćwiczenia	28	5
Podstawy finansów międzynarodowych	Wykład i ćwiczenia	56	6
Podstawy biznesu międzynarodowego	Wykład i ćwiczenia	56	6
Statystyka	Wykład i laboratorium	56	6
Język angielski sem. 2	Lektorat	56	2
Informatyka stosowana	Laboratorium	28	4
Student 3.0	Ćwiczenia	14	2
Struktura branżowa rynku światowego	Ćwiczenia	28	5
Rynki finansowe	Wykład i ćwiczenia	56	5
Marketing międzynarodowy	Wykład i ćwiczenia	56	6
Finanse przedsiębiorstw	Wykład i laboratorium	28	3
Międzynarodowa integracja gospodarcza	Wykład i ćwiczenia	42	4
Ekonometria	Wykład i laboratorium	56	6
Język angielski sem. 3	Lektorat	56	2
Wykład do wyboru sem. 3	Wykład	28	2
Zarządzanie międzynarodowe	Wykład i ćwiczenia	56	6
Międzynarodowe fuzje i przejęcia	Ćwiczenia	28	3
Język angielski sem. 4	Lektorat	28	3
Wykład do wyboru w języku angielskim sem. 4	Wykład	28	3
Metodyka badań naukowych	Ćwiczenia	28	3
Rachunkowość finansowa	Wykład i laboratorium	56	4
Specjalność kierunkowa sem. 4	Wykład, ćwiczenia, laboratorium i warsztat	84	10
Analiza finansowa	Laboratorium	28	2
Międzynarodowe przepływy inwestycji	Ćwiczenia	28	3
Wykład do wyboru w języku angielskim sem. 5	Wykład	28	4
Seminarium licencjackie sem. 5	Seminarium	28	3
Socjologia	Ćwiczenia	28	3
Specjalność kierunkowa sem. 5	Wykład, laboratorium i warsztat	84	10
Praktyki zawodowe	Praktyki	160	6
Konwersatorium w języku angielskim	Ćwiczenia	28	4
Wykład do wyboru sem. 6	Wykład	28	2
Prawo cywilne i handlowe	Wykład	28	2
Specjalność kierunkowa sem. 6	Wykład, ćwiczenia, laboratorium i warsztat	84	10
Seminarium licencjackie	Seminarium	28	5
Egzamin dyplomowy		0	6
Razem:		1756	180

4.2. Specjalność: Finanse międzynarodowe, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Bankowość międzynarodowa	Ćwiczenia	28	3
Inwestorzy instytucjonalni	Wykład i ćwiczenia	28	3
Strategie i modele biznesowe	Warsztat	28	4
Marketing instytucji finansowych	Warsztat	28	3
Analiza danych finansowych	Laboratorium	28	4
Inwestycje na rynkach towarowych	Wykład i laboratorium	28	3
Analiza fundamentalna i techniczna	Wykład i laboratorium	28	3
Portfel inwestycyjny	Wykład i laboratorium	28	3
Excel w finansach	Laboratorium	28	4
Razem:		252	30

4.3. Specjalność: Biznes międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Różnice kulturowe w biznesie	Ćwiczenia	28	3
Teoria przedsiębiorstwa	Wykład i ćwiczenia	28	3
Międzynarodowe bazy danych	Laboratorium	28	4
Modele biznesowe	Warsztat	28	3
Excel w biznesie	Laboratorium	28	4
Handel międzynarodowy	Wykład i laboratorium	28	3
Korporacje transnarodowe	Ćwiczenia	28	4
Usługi biznesowe	Warsztat	28	3
Budowanie relacji w biznesie	Ćwiczenia	28	3
Razem:		252	30

4.4. Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Gospodarka międzynarodowa	Wykład i ćwiczenia	56	9
Międzynarodowy system finansowy	Wykład i ćwiczenia	56	9
Komunikacja w biznesie	Ćwiczenia	28	5

Kapitał ludzki w organizacji	Ćwiczenia	28	4
Analiza statystyczna	Laboratorium	28	3
Historia gospodarcza świata	Ćwiczenia	28	5
Prawo międzynarodowe	Wykład	28	3
Międzynarodowy system handlu	Ćwiczenia	28	4
Analiza danych na rynkach międzynarodowych	Ćwiczenia	28	4
Seminarium magisterskie sem. 2	Seminarium	28	4
Specjalność kierunkowa sem. 2	Wykład, laboratorium i warsztat	84	10
Wykład do wyboru w języku angielskim sem. 3	Wykład	28	3
Zarządzanie strategiczne	Wykład i ćwiczenia	28	4
Wykład do wyboru sem. 3	Wykład	28	3
Bankowość centralna w ujęciu międzynarodowym	Wykład i ćwiczenia	28	4
Seminarium magisterskie sem. 3	Seminarium	28	5
Specjalność kierunkowa sem. 3	Wykład, laboratorium i warsztat	84	10
Konwersatorium z problematyki międzynarodowej w języku angielskim	Ćwiczenia	28	4
Wykład do wyboru w języku angielskim sem. 4	Wykład	28	3
Kultura organizacyjna	Wykład i ćwiczenia	42	4
Zajęcia do wyboru sem. 4	Ćwiczenia	28	3
Seminarium magisterskie sem. 4	Seminarium	28	7
Egzamin dyplomowy		0	10
Razem:		798	120

4.5. Specjalność: Finanse międzynarodowe, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Finanse korporacji transnarodowych	Wykład i laboratorium	28	3
Ryzyko w inwestycjach międzynarodowych	Wykład i warsztat	28	3
Finanse behawioralne	Warsztat	28	4
Rachunkowość zarządcza i controlling	Wykład i laboratorium	28	3
Strategie finansowo-marketingowe	Warsztat	28	4
Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa	Wykład i warsztat	28	3
Razem:		168	20

4.6. Specjalność: Biznes międzynarodowy, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Globalne sieci biznesowe	Warsztat	28	4
Kapitał intelektualny	Laboratorium	28	3
Finanse i ryzyko w biznesie	Laboratorium	28	3
Analiza rynków międzynarodowych	Warsztat	28	4
Analiza sieciowa	Wykład i laboratorium	28	3
Zarządzanie własną firmą	Warsztat	28	3
Razem:		168	20

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

Nie dotyczy

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, 2 rok w roku akademickim 2021/2022					
DLFBM(06) Course on Creativity (0600-WO171B)	W	letni	stacjonarne	angielski	4
DLFBM(06) Airports and Airlines Economics (0600-WO198B)	W	letni	stacjonarne	angielski	14
DLFBM(06) Business Correspondence and Conversations (0600- WO305B)	W	letni	stacjonarne	angielski	7
DLFBM(06) Creativity as an embodied process (0600-WO419B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLFBM(06)	W	letni	stacjonarne	angielski	9(1)

Creativity in Personnel Activities (0600-WO064B)					
DLFBM(06) Development of the Insurance Market in Poland (0600-WO075B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLFBM(06) Economic Situation and Prospects (0600-WO422B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLFBM(06) Economics of Crime (0600-WO104B)	W	letni	stacjonarne	angielski	16
DLFBM(06) Environment and Art (0600-WO424B)	W	letni	stacjonarne	angielski	1
DLFBM(06) Game theory (0600-WO425B)	W	letni	stacjonarne	angielski	3
DLFBM(06) Gender, Sexuality and Politics (0600-WW728B)	W	letni	stacjonarne	angielski	4(1)
DLFBM(06) Housing Market (0600-WW280B)	W	letni	stacjonarne	angielski	6
DLFBM(06) Intelligence and Success in Life (0600-WO025B)	W	letni	stacjonarne	angielski	6
DLFBM(06) International Business Negotiations (0600-WO225B)	W	letni	stacjonarne	angielski	16(2)
DLFBM(06) Labour Market Analysis (0600-WO077B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLFBM(06) Team Management in the Organization (0600-WO381B)	W	letni	stacjonarne	angielski	6
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2021/2022					
DLFBM(06) Konwersatorium z problematyki międzynarodowej w języku angielskim (0600-BMCK6B)	CK	letni	stacjonarne	angielski	82(4)
DLFBM(06)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	1

Applied Transport Economics (0600-WO213B)					
DLFBM(06) Business Culture in China and Japan (0600-WO163B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	5(1)
DLFBM(06) Creativity in Business (0600-WO398B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	19
DLFBM(06) Cultural diversity in international business and marketing (0600-WO399B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	8
DLFBM(06) Ecomedia (0600-WO401B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	3
DLFBM(06) Gender Inequality as a Social Problem (0600-WO501B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	17
DLFBM(06) Investing in the Stock Market (0600-WO315B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	16(3)
DLFBM(06) Motivation at work (0600-WO406B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	2
DLFBM(06) Social and Ecological Psychotherapy (0600-WO408B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	9
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, studia stacjonarne II stopnia, 2 rok w roku akademickim 2021/2022					
DUFBM(06) Intercultural Communication in the Modern World (0600-BM605C)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	63(9)
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, studia stacjonarne I stopnia, 2 rok w roku akademickim 2022/2023					
DLFBM(06) Evaluation of the EU Projects (0600-BM607B)	W	letni	stacjonarne	angielski	55(11)
DLFBM(06) Services in the World Economy (0600-BM609B)	W	letni	stacjonarne	angielski	28(6)
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, studia stacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2022/2023					

DLFBM(06) Konwersatorium z problematyki międzynarodowej w języku angielskim (0600-BMCK6B)	CK	letni	stacjonarne	angielski	101(4)
DLFBM(06) Contemporary Challenges of Housing Needs (0600-WO364B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	2
DLFBM(06) Creativity in Business (0600-WO398B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	22
DLFBM(06) Economics of Addictions (0600-WO082B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	24(3)
DLFBM(06) Environment and Art (0600-WO424B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	5
DLFBM(06) Evaluation of the EU Projects (0600-WO034B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	6(2)
DLFBM(06) International Finance (0600-WO101B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	3(2)
DLFBM(06) Managerial Skills (0600-WO117B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	23(1)
DLFBM(06) Phenomenology and Sociology (0600-WO127B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	16
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, studia stacjonarne II stopnia, 2 rok w roku akademickim 2022/2023					
DUFBM(06) Konwersatorium z problematyki międzynarodowej w języku angielskim (0600-BMCK4C)	C	letni	stacjonarne	angielski	38
DUFBM(06) Negotiations (0600-BM610C)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	30
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, studia stacjonarne I stopnia, 2 rok w roku akademickim 2023/2024					
DLFBM(06)	W	letni	stacjonarne	angielski	34(1)

Airports and Airlines Economics (0600-BM614B)					
DLFBM(06) Financial Education and Financial Inclusion Policy (0600-BM615B)	W	letni	stacjonarne	angielski	25(1)
DLFBM(06) Managerial Skills (0600-BM616B)	W	letni	stacjonarne	angielski	21(2)
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, studia stacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2023/2024					
DLFBM(06) AI in Business (0600-BM612B)	C	letni	stacjonarne	angielski	30(3)
DLFBM(06) Communication in Project Teams (0600-BM613B)	C	letni	stacjonarne	angielski	15
DLFBM(06) Statistical Methods for Financial Markets (0600-BM608B)	C	letni	stacjonarne	angielski	27(5)
DLFBM(06) Cyberpsychology and AI (0600-WO473B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	16(2)
DLFBM(06) Ecomedia (0600-WO401B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	26(3)
DLFBM(06) Economics of Addictions (0600-WO082B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	11(1)_
DLFBM(06) Environment and Art (0600-WO424B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	6
DLFBM(06) Gender, Sexuality and Politics (0600-WW728B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	5
DLFBM(06) Investing in the Stock Market (0600-WO315B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	9(2)
Finanse i Biznes Międzynarodowy, studia stacjonarne I stopnia, studia stacjonarne II stopnia, 2 rok w roku akademickim 2023/2024					
DUFBM(06)	C	letni	stacjonarne	angielski	42

Konwersatorium z problematyki międzynarodowej w języku angielskim (0600-BMCK4C)					
DUFBM(06) Leading Project Teams (0600-BM617C)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	19
DUFBM(06) Corporate and International Business Finance (0600-BM618C)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	19

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.) – załączniki: [FiBM_01_Z2P1_Progr](#) (I stopień FiBM) oraz [FiBM_02_Z2P1_Progr](#) (II stopień FiBM).
2. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena – załączniki: [FiBM_01_Z2P2_Obsad](#) (I stopień FiBM) oraz [FiBM_02_Z2P2_Obsad](#) (II stopień FiBM).
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów – załączniki: [FiBM_01_Z2P3_Harm](#) (I stopień FiBM) oraz [FiBM_02_Z2P3_Harm](#) (II stopień FiBM).
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) – załącznik [FiBM_01-02_Z2P4_Char](#).
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych – załącznik [FiBM_01-02_Z2P5_Wypos](#).
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów – załącznik [FiBM_01-02_Z2P6_Temat](#).

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).